

Tilinpäätös 2008

Sisällysluettelo

Hallituksen toimintakertomus 3

Konsernitilinpäätös – IFRS 7

1. Segmentti-informaatio	16
2. Liikevaihto tuloryhmittäin	18
3. Liiketoiminnan muut tuotot	18
4. Materiaalit ja palvelut	18
5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	18
6. Poistot ja arvonalentumiset	18
7. Liiketoiminnan muut kulut	18
8. Rahoitustuotot ja -kulut	19
9. Tuloverot	19
10. Osakekohtainen tulos	19
11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	19
12. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	20
13. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	22
14. Myytävissä olevat sijoitukset	22
15. Laskennalliset verosaamiset	22
16. Vaihto-omaisuus	22
17. Myyntisaamiset ja muut saamiset	22
18. Rahavarat	22
19. Pääoman hallinta	22
20. Oma pääoma	23
21. Laskennalliset verovelat	24
22. Eläkeveloitteet	25
23. Varaukset	26
24. Korolliset velat	26
25. Ostovelat ja muut velat	26
26. Yrityshankinnat- ja myynnit	27
27. Rahoitusriskien hallinta	28
28. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu	34

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin	34
30. Käytetyt valuuttakurssit	34
31. Osakekohtainen osinko	34
32. Lähipiiritapahtumat	35
33. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	35
34. Riita-asiat ja oikeusprosessit	35
35. Tytäryhtiöt segmenteittäin	36
36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	36

Taloudellista kehitystä kuvaavat ja

osakekohtaiset tunnusluvut 37

Emoyhtiön tilinpäätös – FAS

(suomalainen tilinpäätöskäytäntö) 40

1. Liikevaihdon maantieteellinen jakautuma	43
2. Liiketoiminnan muut tuotot	43
3. Henkilöstökulut	43
4. Poistot ja arvonalentumiset	43
5. Liiketoiminnan muut kulut	43
6. Rahoitustuotot- ja kulut	43
7. Satunnaiset erät	43
8. Tilinpäätössiirrot	43
9. Tuloverot	43
10. Aineettomat hyödykkeet	44
11. Aineelliset hyödykkeet	44
12. Sijoitukset	45
13. Lainasaamiset	45
14. Lyhytaikaiset saamiset	45
15. Rahat ja pankkisaamiset	45
16. Oma pääoma	45

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä	46
18. Pitkäaikainen vieras pääoma	46
19. Lyhytaikainen vieras pääoma	46
20. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat	46

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen päiväys

ja hallituksen allekirjoitus 47

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta

Ramirent on rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokraukseen keskittynyt yritys, joka toimii Pohjoismaiden sekä Keski- ja Itä-Euroopan markkinoilla. Yhtiön pääkonttori on Vantaalla ja 31.12.2008 sillä oli 362 (310) toimipistettä kolmessatoista maassa.

Liikevaihto ja tuloksen muodostuminen

Investoinnit uuteen kapasiteettiin ja yrityshankinnat myötävaikuttivat liikevaihdon kasvuun 11 %:lla 702,6 (2007: 634,3; 2006 497,9) Me:on. Kasvu oli pääosin orgaanista. Kasvu oli voimakkainta Europe Centralissa (+60 %) kun taas Norjassa, Tanskassa ja Europe Eastissä liikevaihto oli edellisen vuoden tasolla. Neljännen vuosineljänneksen liikevaihto heikkeni 4 %:a 172,5 (179,8) Me:oon johtuen rakentamistoiminnan hidastumisesta ja heikentyneistä päävaluutoista. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla liikevaihto kasvoi 1 % neljännellä vuosineljänneksellä.

Vuonna 2008 talouden taantuma levisi suurimpaan osaan toimintamaistamme. Pohjoismaissa rakennustoiminta säilyi vuoden 2008 aikana hyvänä Suomessa ja Ruotsissa, kun taas Norjassa ja Tanskassa se heikkeni. Neljännellä vuosineljänneksellä markkinatilanne heikkeni myös Suomessa ja Ruotsissa. Keski- ja Itä-Euroopan maissamme rakennusalan markkinat kasvoivat edelleen, paitsi Virossa, Latviassa ja Unkarissa, joissa rakennustoiminta hidastui merkittävästi. Vuoden toisella vuosipuoliskolla 2008 kasvutahti hidastui nopeasti myös Liettuassa, Venäjällä ja Ukrainassa. Kaikissa Ramirentin toimintamaissa epävarmuus on lisääntynyt johtuen globaalista talouskriisistä ja taloudellisesta taantumisesta.

Liikevaihdon jakauma oli segmenttien välillä tasapainossa:

(Me)	1-12/08	Osuus konsernin 08 liikevaihdosta	1-12/07	Osuus konsernin 07 liikevaihdosta	Liikevaihdon muutos 08/07
Liikevaihto					
Suomi	154,4	22 %	133,6	21 %	15,5 %
Ruotsi	171,4	24 %	152,6	24 %	12,3 %
Norja	145,9	21 %	145,9	23 %	0,0 %
Tanska	59	8 %	57,0	9 %	3,5 %
Europe East	89,9	13 %	91,0	14 %	-1,2 %
Europe Central	88,7	13 %	55,4	9 %	60,1 %

Konsernin liikevoitto ennen poistoja (EBITDA) oli 188,8 (237,0) Me. Liiketoiminnan kuluihin sisältyy uudelleenjärjestely- ja muita kertaluontoisia kuluja 25,8 Me. 6,3 Me liittyy henkilöstön vähennyksiin ja loput pääosin leasing-laitteiden ja kiinteistöjen vuokrasopimusten irtisanomisiin. Markkinoiden negatiivinen kehitys Norjassa ja Tanskassa kuin myös Baltian maissa sekä Unkarissa vaikuttivat konsernitason kannattavuuteen. Kaluston alentunut käyttöaste, koventunut hintakilpailu, korkeammat kiinteät kustannukset kuin myös uusien toimipisteiden avaus ja uusille markkinoille astuminen Keski-Euroopassa kuormittivat kannattavuutta. Lisäksi luottotappiovaraus kasvoi 14,2 (5,3) Me:a. Realisoituneet luottotappiot olivat 3,9 (2,2) Me:a. Konsernin liikevoitto (EBIT), ennen uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalentumista oli 110,6 (157,5) Me ja liikevoittomarginaali 15,7 % (24,8 %). Liikearvon arvonalentuminen oli 5,1 Me. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulojen ja liikearvon arvonalentumisen jälkeen oli 79,7 Me.

Liikevoittomarginaalin jakauma segmenttien välillä oli seuraava:

	Ilman uudelleenjärjestelykuluja ja liikearvon arvonalentumista		Sisältää uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentumisen			
	1-12/08	EBIT %	1-12/08	EBIT %	1-12/07	EBIT %
Liikevoitto						
Suomi	33,0	21,4 %	30,5	19,8 %	34,8	26,1 %
Ruotsi	37,5	21,9 %	29,9	17,4 %	35,1	23,0 %
Norja	24,2	16,6 %	15,1	10,4 %	35,9	24,6 %
Tanska	2,4	4,1 %	0,7	1,1 %	10,2	17,9 %
Europe East	7,5	8,3 %	-1,4	-1,5 %	29,4	32,3 %
Europe Central	8,5	9,6 %	8,4	9,5 %	12,9	23,2 %
Segmentteille kohdistamattomat erät	-2,5		-3,5		-0,7	
Liikevoitto yhteensä	110,6	15,7 %	79,7	11,3 %	157,5	24,4 %

Rahoituserät kasvoivat -29,1 (2007: -11,8; 2006: -7,4) Me:oon johtuen valuuttakurssitappioista -6,3 Me (2007: +1,1; 2006: -0,1) ja -4,9 Me:n arvonalentumisesta liittyen kannustinjärjestelmän suojaukseen. Pankki- ja leasinglaintojen nettokorkokulut kasvoivat 16,1 (2007: 10,6; 2006: 6,0) Me:oon.

Tilikauden tulos ennen veroja oli 50,7 (2007: 145,8; 2006: 102,9) Me. Efektiivinen verokanta kasvoi johtuen suuremmasta osuudesta ei-verovähennyskelpoisia eriä, kuten liikearvon arvonalentuminen. Efektiivinen verokanta oli vuonna 2008 33,4 % (2007: 24,4 %; 2006: 23,1 %). Tilikauden tulos oli 33,7 (2007: 110,2; 2006:79,2) Me. Osakekohtainen tulos (laimennettu) oli 0,31 (2007: 1,02; 2006: 0,73). Sijoitetun pääoman tuotto oli 17,5 % (2007: 31,7 %; 2006: 28,1%) ja oman pääoman tuotto 10,8 % (2007: 36,4 %; 2006: 34,3 %).

Investoinnit, poistot ja arvonalentumiset

Konsernin bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin olivat yhteensä 201,3 (217,5) Me, josta kone- ja laiteinvestoinnit olivat 164,8 (211,9) Me. Yrityshankinnat olivat 33,0 Me (3,7). Viimeisellä neljänneksellä bruttoinvestoinnit olivat 13,2 Me.

Pitkäaikaisiin varoihin (pois lukien arvonalentumisen kulut) kohdistuneet kokonaispoistot vuonna 2008 olivat 104,0 (79,5) Me, josta poistot koneista ja laitteista olivat 100,1 (76,9) Me. Aineellisten pitkäaikaisten varojen vähennykset olivat kirjainpitoarvoltaan 15,2 (18,1) Me, josta 12,9 (12,5) Me kohdistui koneisiin ja laitteisiin ja loput pääosin myytyihin kiinteistöihin. Pitkäaikaisten varojen muuntoerot olivat -40,7 Me johtuen useiden konsernin valuuttojen heikentymisestä euroon nähden.

Liikearvon yhteismäärä tilikauden lopussa oli 87,4 (77,6) Me. Arvonalentuminen 5,1 Me (0,0) kohdistui joihinkin rahavirtaa tuottaviin yksiköihin eli toimintamaihin Europe East-segmentissä. Liikearvo alentui 3,9 Me:lla myös, koska useat valuutat heikkenivät suhteessa euroon.

Rahoitus ja tase

Liiketoiminnan rahavirta oli katsauskaudella positiivinen 168,5 (173,8) Me. Investointien rahavirta oli 161,5 (-192,7) Me. Rahoituksen rahavirta oli -6,1 (19,0) Me sisältäen osingonmaksun 54,3 (32,5) Me:a. Vuoden 2008 lopussa yhtiön likvidit varat olivat 2,1 (1,2) Me aiheuttaen 0,9 (0,1) Me:n nettomuutoksen käteisvaroissa edellisen vuoden loppuun verrattuna.

Ramirentin korollinen vieras pääoma kasvoi 68,0 Me edellisen vuoden lopusta ollen 305,1 (237,1) Me. Nettovelka kasvoi 303,0 (235,9) Me:on tilikauden lopussa. Nettovelkaantumisasaste kasvoi 107,8 %:in (69,2 %). Koronvaihtosopimusten nimellisarvo oli vuoden lopussa 118,2 (122,0) Me.

Tilikauden lopussa Ramirentillä oli käyttämättömiä sitovia luottolimittejä käytettävissä 174 Me:a. Ramirentillä ei ole merkittäviä lainojen takaisinmaksuja erääntymässä vuonna 2009.

Taseen loppusumma oli 752,7 (737,1) Me. Konsernitilinpäätökseen 31.12.2008 verrattuna vaikutti useiden valuuttojen heikentyminen. Konsernin oma pääoma oli 281,1 (341,0) Me. Muutokset valuuttakursseissa vaikuttivat oman pääoman muuntoeroihin -36,4 Me:a. Yhtiön omavaraisuusaste oli 37,4 % (2007: 46,3 %; 2006 45,4 %).

Säästöohjelma

18.12.2008 Ramirent-konserni julkisti koko konsernia koskevan säästöohjelman tarkoituksena saavuttaa noin 50 Me:n vuosittaiset säästöt kiinteissä kuluissa. 25,8 Me:n uudelleenjärjestelykulut kohdistuivat vuoden 2008 neljännelle vuosineljännekselle. Konsernin yritykset ovat aloittaneet neuvottelut mahdollisten lomautusten ja irtisanomisten läpiviemiseksi. Yritys arvioi vähentämistarpeen olevan noin 600 henkilöä. Lisätoimenpidesuunnitelmat on laadittu tunnistamaan markkinoiden yhä etenevän laskun riski ja mahdollistamaan nopean reagoinnin markkinoiden muutoksiin.

Tällä hetkellä säästöohjelman pääasiallinen kohde on Pohjoismaiden ja Itä-Euroopan liiketoiminnot, koska Keski-Euroopan markkinatilanne on edelleen suotuisa. Toimenpiteet Pohjoismaissa tähtäävät lähinnä henkilöstövähennyksiin, laitteiden vuokrausopimusten peruuttamiseen ja tuotteiden uudelleenorganisointiin alueilla, joissa markkinaodotukset ovat heikot. Itä-Euroopassa säästöt kohdistuvat lähinnä henkilöstöön ja toimipisteverkoston optimisointiin.

Liiketoiminnan laajentaminen ja yrityshankinnat

19.12.2007 hankittu Hyresmaskiner i Stockholm AB –niminen yhtiö integroitiin Ruotsin segmenttilukuihin vuoden 2008 alusta.

3.1.2008 Ramirent Finland Oy hankki kaluston vuokraustoimintaa harjoittavan Suomen Rakennuskonevuokraamo Oy:n liiketoiminnan. Vuosittainen liikevaihto on noin 2 Me. Hankinta lisäsi toimipisteiden määrää kahdella Helsingissä ja Espoossa.

8.1.2008 Ramirent hankki pääosan slovakialaisen OTS Bratislava, spol. s.r.o.:n, osakekannasta. Yhtiö on johtava vuokraustoimintaa harjoittavista yrityksistä Slovakian rakentamismarkkinoilla. Meneminen Slovakian markkinoille on merkittävä strateginen askel Ramirentille, tarjoten ainutlaatuisen mahdollisuuden tuottavalle kasvulle uudella markkina-alueella. Yrityksellä on 37 oman ja edustusopimustoimipisteen verkosto työllistään noin 130 henkeä.

Liiketoiminta segmentteittäin

Tilikauden 2008 alussa Ramirent raportoi kuuden operatiivisen segmentin mukaan. Ramirent Europe jakaantui Europe Eastiin (Viro, Latvia, Liettua, Venäjä ja Ukraina) ja Europe Centraliin (Puola, Unkari, Tšekin tasavalta ja Slovakia).

Suomi

Suomessa liiketoiminta kasvoi 16 % ollen 154,4 (133,6) Me. Kysyntä ja liiketoiminnot säilyivät hyvällä tasolla läpi yhdeksän ensimmäisen kuukauden, mutta hidastuivat viimeisellä vuosineljänneksellä. Huolimatta asuntorakentamisen hiljentyneestä, vuokralaiteiden kysyntä kasvoi johtuen muun rakentamisen ja teollisuusprojektien kasvusta. Liikevoitto pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 33,0 (34,8) Me ja liikevoittomarginaali 21,4 % (26,1 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 30,5 (34,8) Me ja liikevoittomarginaali 19,8 % (26,1 %). Ostopalveluiden ja operatiivisen leasingin käytön lisääminen, mikä lisää joustavuutta, laski kannattavuutta. Bruttoinvestoinnit kasvoivat 28,9 (26,5) Me:oon, mukaan lukien yritysoston pääkaupunkiseudulla ja kaluston siirrot muista Ramirent maista.

Ruotsi

Liikevaihto kasvoi 12 % ja oli 171,4 (152,6) Me johtuen rakentamismarkkinoiden kasvusta ja Hyresmaskiner i Stockholm AB:n ostopäätöksen vuoden 2007 lopulla. Kasvua paikallisessa valuutassa oli 17 %. Neljännellä vuosineljänneksellä oli kuitenkin nähtävissä selvä markkinoiden kysynnän hiipuminen. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 37,5 (35,1) Me ja liikevoittomarginaali 21,9 % (23,0 %). Liikevoittomarginaali (EBIT-%) pysyi

edellisen vuoden tasolla lukuun ottamatta viimeistä neljänestä, jolloin säästötoimenpiteet käynnistyivät. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 29,9 (35,1) Me ja liikevoittomarginaali 17,4 % (23,0 %). Investoinnit mukaan lukien yritysosto olivat 34,7 (36,8) Me:a.

Norja

Norjassa Ramirentin norjalaisen tytäryhtiön Bautas AS:n liiketoiminta pysyi edellisen vuoden tasolla ollen 145,9 (145,9) Me johtuen rakennustoiminnan nopeasta heikentymisestä läpi vuoden 2008. Vertailtavilla kursseilla liikevaihto kasvoi 2 %. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 24,2 (35,9) Me ja liikevoittomarginaali 16,6 % (24,6 %). Kannattavuutta rasitti kustannusten kasvu ja tiettyjen tuote- ja maantieteellisten alueiden alhaisempi käyttöaste. Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 15,1 (35,9) Me ja liikevoittomarginaali 10,4 % (24,6 %). Investoinnit laskivat 25,1 (38,5) Me:on.

Tanska

Tanskan liiketoiminta pysyi edellisen vuoden tasolla 59,0 (57,0) Me huolimatta edelleen huonontuneesta rakennusmarkkinoiden tilanteesta. 2 Me:n kasvu liikevaihdossa johtui vuokralaston myynneistä. Liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 2,4 (10,2) Me ja liikevoittomarginaali 4,1 % (17,9 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 0,7 (10,2) Me ja liikevoittomarginaali 1,1 % (17,9 %). Aggressiivinen kilpailu markkinoilla alensi hintatasoa vuoden 2008 aikana ja samalla kustannukset kasvoivat. Investoinnit laskivat 13,1 (22,8) Me:on.

Europe East

Europe East'in (Venäjä, Viro, Latvia, Liettua ja Ukraina) liikevaihto oli 89,9 (91,0) Me. Myynti laski merkittävästi Virossa, Latviassa ja Liettuaassa, mutta kasvoi Venäjällä ja Ukrainassa. Kannattavuutta kuormitti alempi hintataso ja kaluston alhaisempi käyttöaste kuin myös kasvaneet luottotappiovaraukset kaikkialla Itä-Euroopan maissa. Epävarmuuden lisääntyessä 5,1 Me liikearvon arvonalentuminen kirjattiin. Liikevoitto (EBIT) oli pois lukien uudelleenjärjestelykulut ja liikearvon arvonalentuminen 7,5 (29,4) Me ja liikevoittomarginaali 8,3 % (32,3 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen ja liikearvon arvonalentumisen jälkeen laski -1,4 (29,4) Me:oon ja liikevoittomarginaali oli -1,5 % (32,3 %). Investoinnit olivat 40,6 (56,1) Me.

Europe Central

Europe Centralissa (Puola, Unkari, Tšekin tasavalta ja Slovakia) liike-toiminta jatkoi kasvua ja liikevaihto kasvoi 60 % ollen 88,7 (55,4) Me. Investoinnit uuteen kalustoon, markkinoille meno Slovakiassa ja toimipisteverkoston laajentuminen Puolassa ja Tšekin tasavallassa paransivat Ramirentin markkina-asemaa alueella. Uusien toimipisteiden avaaminen Tšekin tasavallassa ja Slovakiassa ja heikentyvien markkinoiden takia Unkarissa liikevoitto (EBIT) pois lukien uudelleenjärjestelykulut oli 8,5 (12,9) Me ja liikevoittomarginaali 9,6 % (23,2 %). Liikevoitto (EBIT) uudelleenjärjestelykulujen jälkeen oli 8,4 (12,9) Me ja liikevoittomarginaali oli 9,5 % (23,2 %). Investoinnit, mukaan lukien yritysosto Slovakiassa, olivat 64,3 (36,7) Me.

Liiketoimintariskit

Ramirentiin kohdistuu erilaisia liiketoimintariskejä. Tiettyjä riskitekijöitä pidetään olennaisina Ramirentin kehitykselle tulevaisuudessa. Riskejä arvioidaan suhteessa yhtiön strategiisiin tavoitteisiin. Kaiken kaikkiaan Ramirent olettaa, että sen riskeille altistuminen on lisääntynyt rahoitusmarkkinoiden myllerryksen ja rakennustoimialan taloudellisen syklin seurauksena. Liiketoimintariskien arvioinnissa otetaan huomioon kunkin riskin vaikutus ja todennäköisyys sekä kuvataan toimenpiteitä kunkin riskin hallinnaksi. Riskit luokitellaan markkinariskeihin, operatiivisiin riskeihin, lakien ja säännösten muutoksiin liittyviin riskeihin, organisaatoriskeihin ja rahoitusriskeihin. Alla kuvatut riskit eivät ole ainoita riskejä, mutta ne muodostavat ne pääasialliset riskit, joille Ramirent ja siten sen osakkeenomistajat altistuvat.

Markkinariskit

Pääasiallisimmat Ramirentin liiketoimintoihin, kannattavuuteen ja taloudelliseen asemaan vaikuttavat riskit liittyvät rakennusteollisuuden taloudellisiin suhdanteisiin ja vuokraustoiminnan lisääntyneeseen kilpailuun Ramirentin toimintamaissa. Siitä huolimatta, että Ramirent on hajauttanut toimintonsa maantieteellisesti ja varautunut siirtämään kapasiteettia markkinoiden kehittymisen mukaisesti, päämarkkinoiden laskusuhdanne vaikuttaa negatiivisesti kaluston käyttöasteeseen ja hintatasoihin. Maailmanlaajuinen talouden hidastuminen voi aiheuttaa yleistä ylikapasiteettia ja lisätä hintakilpailua markkinoilla. Vuonna 2008 rahoituskriisi ja suuri epävarmuus ovat johtaneet asiakkaiden lisääntyneeseen varovaisuuteen investointipäätöksissä ja uusien projektien aloittamisessa. Rahoitusmarkkinoilla vallitsevat olosuhteet rajoittavat rahoituksen saatavuutta, mikä voi vaikuttaa negatiivisesti Ramirentin asiakkaisiin ja toimittajiin ja siten myös Ramirent konserniin.

Aggressiivinen kilpailu vuokraustoiminnassa voi johtaa alhaisempiin hintatasoihin ja katteisiin, vaikka Ramirent pyrkii ylläpitämään vakaan hinnoittelun, laajan tarjonnan ja tehokkaan asiakaspalvelun.

Yhtiö seuraa säännöllisesti useita markkinaindikaattoreita, kuten rakentamisen volyyymiä, rakennusyhtiöiden tilauskantaa ja paikallisia toimialaan liittyviä mittareita.

Operatiiviset riskit

Ramirentin kasvustrategia perustuu orgaaniseen kasvuun, jota täydennetään valikoivasti yrityshankinnoilla. Suurin osa Ramirentin kasvusta on orgaanista, mikä edellyttää henkilöstö- ja muita operatiivisia resursseja sekä uutta kalustoa. Koska liiketoimintaympäristö on yleisesti ottaen muuttunut vähemmän suotuisaksi, Ramirent on alkanut soveltaa tiukempia riskienhallintakäytäntöjä. Uusista käyttömousuinvestoinneista on pidättäytytty näköpiirissä olevien heikompien markkinaolosuhteiden vuoksi. Painopiste on siirretty vuokratilustalon ylikapasiteetin siirtämiseen käyttöasteen optimoimiseksi ja hintatasojen säilyttämiseksi.

Ramirentilla on jokaiselle tuoteryhmälle useita toimittajia, millä pyritään vähentämään vuokrauskaluston saatavuuteen, toimitusaikoihin ja hintoihin liittyviä riskejä.

Jotkin Ramirentin liiketoimintamarkkinoista ovat yhä hyvin pirstaloituneita, ja näillä markkinoilla on mahdollisuuksia vahvistaa Ramirentin markkina-asemaa valikoivilla yritysostoilla tulevaisuudessa. Tällaisiin hankintoihin liittyy riski sopivien kohteiden tunnistamisesta, onnistuneesta ajoituksesta sekä hankittujen toimintojen liittämisestä osaksi Ramirentin liiketoimintoja. Kasvustrategia voi myös sisältää liiketoiminnan laajentamista uusille maantieteellisille markkinoille, joihin liittyy kulttuurisidonnaisia, poliittisia, taloudellisia, viranomaisista johtuvia ja lainsäädännöllisiä riskejä sekä hyvien paikallisten avainhenkilöiden löytäminen.

Yhtiön menestyksen kannalta kyky säilyttää ja saada hyvää henkilöstöä sekä yhtiön avainhenkilöiden motivaatio ja osaaminen sekä toimipiste- että ylemmillä johtotasolla ovat erityisen tärkeitä.

Kaiken kaikkiaan Ramirent on yhä riippuvainen rakentamistoimialan suhdanteista. Ramirent pyrkii vähentämään riskiä etsimällä uusia, rakennustoimialan ulkopuolisia asiakasryhmiä. Ramirentin asiakaskunta on hyvin hajautunut lukuun ottamatta Ruotsia, jossa yhdellä asiakkaalla on olennainen vaikutus Ramirentin liiketoimintaan.

Lakeihin ja säädöksiin liittyvät riskit

Yhtiön liiketoimintoihin vaikuttaa ympäristönsuojelua, ammatillista työterveyttä ja työturvallisuutta sääteleviä lakeja. Kyseiset lait säätelevät esimerkiksi jätevesiä, kiinteitä ja vaarallisia jätteitä ja aineita sekä ilmanlaatua. Tällä hetkellä yhtiön ei kohdistu vaateita, mutta korvausvaatimusten ja hyvitysmaksujen esiintymistä tulevaisuudessa ei voida sulkea pois.

Organisaatoriskit

Ramirent soveltaa hajautettua organisaatiomallia, mikä antaa suuren toimintavapauden tytäryhtiöille. Liiketoiminnan hallinta tällaisessa organisaatiossa asettaa raportoinnille ja valvonnalle vaatimuksia, jotka saattavat muodostua hankaliksi organisaation tietyille osille ja voivat vaikeuttaa konsernijohdon toimenpiteiden nopeaa täytäntöönpanoa tytäryhtiöissä olosuhteiden muuttuessa. Ramirent muutti tilikauden lopussa konsernin johdon rakennetta johtamisen ja päätöksenteon tehostamiseksi ja suurempien synergioiden aikaansaamiseksi liiketoimintasegmenttien välillä.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien hallinta määritellään konsernin rahoituspolitiikassa. Ramirentiin kohdistuu tiettyjä rahoitusriskejä, joista valuuttariskiä ja korkoriskiä pidetään muista rahoitusriskeistä merkittävimminä. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimintojen laajuuden vuoksi yhtiö altistuminen valuuttariskille aiheutuu pääasiassa Ruotsin kruunun (SEK), Norjan kruunun (NOK) ja Puolan Zlotyn (PLN) kurssivaihteluista. Merkittävien valuuttariskipositioiden suojaamiseksi ulkoiset pitkäaikaiset lainat sovitetaan konsernin sisäisten ulkomaan valuutan määräisten lainaamisten määrään. Venäjän ja Ukrainan valuutat muodostavat pienemmän kurssiriskiposition, mutta suuren vaihtelun ja suojausrajoitusten vuoksi ne muodostavat laajemman riskin. Ramirentin rahoituspolitiikan mukaan translaatoriskiä (tytäryhtiöiden ulkomaan valuutan määräiseen omaan pääomaan liittyvää valuuttakurssiriskiä) ei suojata.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautunut, koska Ramirentin myyntisaamiset muodostuvat suurelta määrältä asiakkaita. Tilikauden aikana Ramirent on uudistanut luotonvalvonnan periaatteitansa ja ottanut käytäntöön uusia paikallisia käytäntöjä luottotappioriskin alentamiseksi. Ramirent seuraa tiiviisti antamia luottoja ja tekee säännöllisesti varauksia myyntisaamiin liittyvästä riskistä. Ramirentin keskimääräinen korkojen kiinnittämis aika on 12 - 24 kuukautta.

Maksuvalmiusriskin pienentämiseksi Ramirent on tilikauden aikana päivittänyt rahoituspolitiikkaansa lisäämällä sitovien luottolimittien määrää sekä vähentämällä riippuvuuttaan yritystodistusmarkkinoista. Ramirentillä ei ole merkittäviä uudelleenrahoitustarpeita vuonna 2009. Ramirentin rahoitusriskeistä laadittu yksityiskohtainen selvitys on konsernitilinpäätöksen liitetietojen kohdassa 27.

Ympäristö

Ramirent on sitoutunut ottamaan vastuuta työterveyshuollosta, turvallisuudesta ja estämään ympäristön saastumista. Ramirent Oyj:n suurimmille tytäryhtiöille on myönnetty ympäristösertifikaatteja, kuten OHSAS 18001, ISO 14001 ja ISO 9001.

Painopiste on hyvin huolletussa ja korkealaatuisessa kalustossa. Jäteöljy ja nesteet, akut ja muu jäte käsitellään ohjeiden ja lakien mukaisesti. Ramirent edellyttää myös alihankkijoiltaan ympäristömääräysten noudattamista

Muutokset konsernirakenteessa

Vapauttaakseen pääomaa Bautas AS (Ramirent Norja) myi kiinteistötytäryhtiönsä Altima AS:n osakkeet 29.1.2009. Bautas AS vuokrasi myydyin toimipistekiinteistön takaisin operatiivisella vuokrasopimuksella.

Ramirent Scaffolding sp. z.o.o. sulautui emoyhtiönsä Ramirent S.A.:han 24.6.2008 toiminnallisen rakenteen selkiyttämiseksi Puolassa.

Ramirent Holding AB:n vuonna 2007 aloitettu purkautuminen saatettiin päätökseen 31.10.2008. Purun tarkoituksena oli selkiyttää yhtiörakennetta ja hallintoa Ruotsissa.

Taloudelliset tavoitteet

Ramirent keskittyy kannattavaan kasvuun ja vahvaan taloudelliseen asemaan, joka luo vakaan pohjan liiketoiminnan pitkän aikavälin päätöksille. Lisäksi uusi velkaantuneisuusasteeseen liittyvä tavoite otettiin käyttöön. Vuodesta 2009 Ramirentin taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Osakekohtaisen tuloksen kasvu vähintään 15 % vuodessa
- Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18 % vuodessa
- Osingonjakosuhte vähintään 40 % vuosituloksesta
- Velkaantuneisuusaste alle 120 % tilikauden lopussa.

Muutokset konsernijohtossa

5.5.2008 tiedotettiin, että toimitusjohtaja Kari Kallio on ilmoittanut hallitukselle aikeistaan jäädä eläkkeelle vuonna 2009. Sukupolvenvaihdon odotettiin tapahtuvan vuoden 2009 varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen. 3.9.2008 Ramirentin hallitus nimitti Magnus Rosénin uudeksi toimitusjohtajaksi. Hän aloitti toimessaan 15.1.2009.

Henkilöstö

	Henkilöstö (ka.)		Toimipisteet 31.12.	
	1-12/08	1-12/07	2008	2007
Suomi	719	674	95	95
Ruotsi	658	597	56	51
Norja	675	631	40	37
Tanska	252	237	20	17
Europe East	668	591	50	49
Europe Central	1015	664	101	61
Konsernihallinto	19	13		
Yhteensä	4006	3407	362	310

Osakkeet ja osakepääoma

Varsinainen yhtiökokous 9.4.2008 hyväksyi hallituksen ehdotuksen alentaa ylikurssirahastoa (126.643.828,85 Me 31.12.2007) siirtämällä 13.314.918,13 Me:a osakepääomaan ja 113.328.910,72 Me:a sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. 31.12.2008 Ramirent Oyj:n osakepääoma oli 25.000.000 Me ja osakkeiden lukumäärä oli 108.697.328 kpl.

Tilikauden lopussa Ramirentilla ei ollut optioita jäljellä. Osakkeiden merkin-täaika optio-oikeudella Ramirent 2002 päättyi 31.10.2007

Osakevaihto ja kurssikehitys

Yhtiön osakekannan markkina-arvo oli tilikauden lopussa 353 (1.221) Me. Osakkeen hinta oli 31.12.2008 3.25 (11.23) euroa. Tilikauden ylin kurssi-noteeraus oli 12.68 (22.16) euroa ja alin 2.37 (10.51) euroa. Tilikauden keskikurssi oli 7,23 (16,22) euroa. Tilikauden aikana Ramirentin osakkeiden vaihto Nasdaq OMX Helsinki Oy:ssä oli 132.730.217 (96.159.809) kpl eli 122 % (88.5 %) koko osakekannasta, joka vastasi 966 (1.783) Me:n liikevaihtoa.

IFRS-tilinpäätöskäytännön (International Financial Reporting Standards) soveltaminen

Kaikkia 31.12.2008 voimassa olleita Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja on noudatettu laadittaessa vuoden 2008 konsernitiilinpäätös vuoden 2007 vertailulukuineen. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitoa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyin menettelyin mukaisesti yhteisössä sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitiilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisö-lainsäädännön mukaiset.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

15.1.2009 Magnus Rosén, 46 [M.Sc.(Econ.), MBA] aloitti toimitusjohtajana Ramirent-konsernissa ja julkisti Ramirentin uusitun johtoryhmän, joka koostuu seuraavista henkilöistä:

- Magnus Rosén, toimitusjohtaja
- Heli Iisakka, talous- ja rahoitusjohtaja
- Kari Aulasmaa, SVP, Suomi ja Itä-Eurooppa
- Mikael Öberg, SVP, Ruotsi ja Skandinavia
- Tomasz Walawender, SVP, Keski-Eurooppa
- Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Norja
- Paula Koppatz, lakiasianjohtaja
- Franciska Janzon, johtaja, konserniedottaminen.

Muutoksen tarkoituksena on konsernijohtoryhmän toiminnan tehokkuuden kasvattaminen ja saavuttaa paremmat synergiaedut maittemme välillä. Taloudellinen raportointi säilyy ennallaan kuudessa operatiivisessa segmentissä Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Itä-Eurooppa ja Keski-Eurooppa

Tulevaisuuden näkymät

Ramirent odottaa vuoden 2009 vuokrausmarkkinoiden olevan selvästi alle vuoden 2008 tason ja on aloittanut tarvittavat toimenpiteet sopeutuukseen laskusuhdanteeseen ja säilyttääkseen kilpailukykyä.

Euroconstructin ennusteen (11/2008) mukaan rakennustoiminnan vo-lyymit laskevat merkittävästi suurimmassa osassa Ramirentin operoimissa maissa. Talouden kehityksen epävarmuus ja sen heijastuksien vaikutukset rakennustoimintaan säilyvät korkeana. Ennusteissa arvioidaan, että asunto- ja muu uudisrakentaminen hiipuu edelleen vuonna 2009. Korjausraken-taminen, joka on tärkeää vuokraussektorille, jatkaa tasaista kasvuaan. Infrastruktuurirakentamisen odotetaan vähenevän hieman vuonna 2009, elleivät hallitukset aloita talouden elvytystä kasvattamalla investointeja julkiseen infrastruktuuriin.

Ramirentin toteuttaessa pitkän tähtäimen kasvustrategiaansa, se siirtyy vakauttamisvaiheen, jossa aloitamme toimenpiteet, joilla vähennetään kuluja, suojataan kassavirtaa, turvataan kannattavuutta ja säilytetään vahva tase. Tämä on selkeästi tärkein tavoitteemme nykyisessä taloudellisessa ympäristössä.

Säästöohjelma sisältäen neuvottelut henkilöstön kanssa arviolta 600 henkilön vähentämisestä konsernin laajuisesti on aloitettu. Investoinnit uuteen kapasiteettiin on jäädytetty ja painopiste on kaluston uudelleensijoittelussa maittemme välillä tukeaksemme käyttöastetta ja hintatasoa. 15.1.2009 konsernijohtoon rakennetta muokattiin tehokkuuden kasvattamiseksi ja suu-remman synergiaedun saavuttamiseksi segmenttiemme välillä. Ramirent on lisännyt toimenpiteitään torjuakseen kasvavat taloudelliset riskit liittyen niin myyntisaataviin kuin myös yrityksen omaan maksuvalmiuteen.

Tässä haasteellisessa markkinatilanteessa Ramirent myös kartoittaa mah-dollisuuksiaan kalustouloistuksiin niiden yritysten kanssa, joilla vielä on

omaa kalustoaan ja mahdollisuuksiaan sopiviin yritysostoihin tulevaisuu-dessa. Vuokralaitteiden käyttö on vielä suhteellisen vähäistä kansainvälisesti vertailtuna Ramirentin toimintamaissa ja sen odotetaan kasvavan tässä tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa. Vuokrauksen kasvuun vaikuttavat kustannusten kontrollin kuin myös tuottavuuden ja turvallisuusvaatimusten tiukentuminen rakennus- ja teollisuusyrityksissä.

Johtuen suuresta epävarmuudesta lisätoimenpidesuunnitelmat on laadittu, jotta voimme tarvittaessa torjua markkinoiden laskusta aiheutuvan riskin ja toimia nopeasti markkinoiden muutoksissa.

Koko vuodelle 2009 yritys arvioi liikevaihdon ja liikevoiton (EBIT) laskevan, mutta nettovelkaantumisasteen parantuvan.

Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastaja

Yhtiökokous päätti valita hallitukseen seitsemän jäsentä: Kaj-Gustaf Bergh, Torgny Eriksson, Peter Hofvenstam, Ulf Lundahl, Freek Nijdam, Erkki Norvio ja Susanna Renlund. Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestäy-tymiskokouksessa hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Peter Hofvenstam ja varapuheenjohtajaksi Susanna Renlund. Peter Hofvenstam, Kaj-Gustaf Bergh ja Ulf Lundahl valittiin työvaliokunnan jäseniksi. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Peter Hofvenstam. Peter Hofvenstam ja Susanna Renlund valittiin tarkastusvaliokunnan jäseniksi. Peter Hofvenstam valittiin tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi.

5.8.2008 Freek Nijdam ilmoitti päätöksestään erota Ramirentin hallituksen jäsenyydestä vedoten terveyssyyhin. Freek Nijdam oli Ramirentin hallituksen jäsen vuodesta 2007.

Tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab valittiin uudestaan tilintarkastajaksi. Pauli Salminen, KHT, nimitettiin päävastuulliseksi tilintarkastajaksi.

Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä

Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 0,15 (0,50) euroa osaketta kohti tilikaudelta 2008, vastaten 48 %:a tulos/ osake. Ehdotettu osingonjaon täsmäytyspäivä on 7.4.2009 ja maksupäivä 23.4.2009.

KONSERNITILINPÄÄTÖS - IFRS

	Liitetieto	2008	2007
Liikevaihto	2	702 635	634 257
Liiketoiminnan muut tuotot	3	3 817	5 825
Materiaalit ja palvelut	4	-208 186	-173 750
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	5	-176 372	-152 970
Poistot ja arvonalentumiset	6	-109 107	-79 457
Liiketoiminnan muut kulut	7	-133 074	-76 361
Liikevoitto		79 713	157 545
Rahoitustuotot	8	22 658	5 761
Rahoituskulut	8	-51 713	-17 553
Voitto ennen veroja		50 658	145 753
Tuloverot	9	-16 944	-35 541
Tilikauden voitto		33 715	110 212
Tilikauden voiton jakautuminen			
Emoyhtiön omistajille		33 715	110 177
Vähemmistölle		-	36
Osakekohtainen tulos (EPS)			
EPS emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta, laimennettu (EUR)	10	0,31	1,02
EPS emoyhtiön omistajien osuudesta tilikauden voitosta, laimentamaton (EUR)	10	0,31	1,02

KONSERNIN TASE

	Liitetieto	2008	2007
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	11	528 780	505 800
Liikearvo	12	87 398	77 633
Muut aineettomat hyödykkeet	12	6 986	2 011
Myytavissä olevat sijoitukset	14	79	95
Laskennalliset verosaamiset	15	6 117	2 170
Pitkäaikaiset varat yhteensä		629 359	587 709
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	16	21 258	22 155
Myyntisaamiset ja muut saamiset	17	99 055	122 873
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		377	225
Rahavarat	18	2 072	1 200
Lyhytaikaiset varat yhteensä		122 762	146 453
Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat	13	559	2 967
VARAT YHTEENSÄ		752 679	737 129
OMA PÄÄOMA JA VELAT	19		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	20	25 000	11 685
Ylikurssirahasto	20	-	126 644
Arvonmuutosrahasto	20	-3 007	-132
Sijoitetun vapaan pääoman rahasto	20	113 329	-
Muuntoerot	20	-33 508	2 900
Kertyneet voittovarot	20	179 145	199 779
Myytävänä oleviin pitkäaikaisiin varoihin liittyvät suoraan omaan pääomaan kirjatut erät		136	136
		281 095	341 012
Vähemmistön osuus		0	107
Oma pääoma yhteensä		281 095	341 119
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	21	46 273	44 271
Eläkeveloitteet	22	7 030	8 036
Varaukset	23	6 929	987
Korolliset velat	24	275 731	164 501
Pitkäaikaiset velat yhteensä		335 962	217 796
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	25	81 445	89 007
Varaukset	23	17 452	463
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuvat verovelat		7 401	16 187
Korolliset velat	24	29 325	72 558
Lyhytaikaiset velat yhteensä		135 622	178 215
Velat yhteensä		471 584	396 011
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		752 679	737 129

	2008	2007
KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA		
Liiketoiminnan rahavirrat		
Voitto ennen veroja	50 658	145 753
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	109 107	79 457
Pitkäaikaisten aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot	-11 503	-10 944
Rahoitustuotot ja -kulut	29 055	11 792
Muut oikaisut	25 798	2 692
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	27 543	-26 465
Vaihto-omaisuuden muutos	1 918	-4 226
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	-19 252	3 442
Maksetut korot	-17 589	-11 527
Saadut korot	357	406
Maksetut tuloverot	-27 609	-16 592
Liiketoiminnan nettorahavirta	168 483	173 787
Investointien rahavirrat		
Tytäryhtiöiden hankinnat, netto saatujen rahavarojen jälkeen	-15 876	-248
Investoinnit pitkäaikaisiin aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-168 220	-214 508
Muut investoinnit (liiketoimintahankinnat)	-2 322	-3 873
Pitkäaikaisten aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myynnistä saadut maksut	24 939	25 915
Saadut osingot	2	4
Investointien nettorahavirta	-161 477	-192 711
Rahoituksen rahavirrat		
Maksullisista osakeanneista saadut maksut	-	693
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-39 377	50 523
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	87 593	254
Maksetut osingot	-54 349	-32 460
Rahoituksen nettorahavirta	-6 133	19 011
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	873	87
Rahavarat 1.1.	1 200	1 113
Rahavarat 31.12.	2 072	1 200

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

	Osake pääoma	Ylikurssi rahasto	SVOP rahasto	Muunto erot	Arvonmuutos- rahasto	Kertyneet voittovarot	Myytävänä olevien pitkäaikaisten varojen erät	Emoyhtiön osakkeenomist. oma pääoma	Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 31.12.2006	11 625	126 011	-	4 898	109	122 062	136	264 841	83	264 924
Muuntoerot 1-12/2007	-	-	-	-1 998	-	-	-	-1 998	-12	-2 010
Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutos 1-12/2007	-	-	-	-	-326	-	-	-326	-	-326
Suoraan omaan pääomaan kirjattujen erien tulovero 1-12/2007	-	-	-	-	85	-	-	85	-	85
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät (netto)	-	-	-	-1 998	-241	-	-	-2 239	-12	-2 251
Kauden 1-12/2007 tulos	-	-	-	-	-	110 177	-	110 177	36	110 213
Tilikauden tuotot ja kulut (netto)	-	-	-	-1 998	-241	110 177	-	107 938	24	107 962
Osingonjako 1-12/2007	-	-	-	-	-	-32 460	-	-32 460	-	-32 460
Käytetyt osakeoptiot 1-12/2007	60	633	-	-	-	-	-	693	-	693
Oma pääoma 31.12.2007	11 685	126 644	-	2 900	-132	199 779	136	341 012	107	341 119
Muuntoerot 1-12/2008	-	-	-	-36 408	-	-	-	-36 408	-	-36 408
Vähemmistön osuuden muutos (netto) 1-12/2008	-	-	-	-	-	-	-	-	-107	-107
Koronvaihtosopimusten käyvän arvon muutos 1-12/2008	-	-	-	-	-3 885	-	-	-3 885	-	-3 885
Suoraan omaan pääomaan kirjattujen erien tulovero 1-12/2008	-	-	-	-	1 010	-	-	1 010	-	1 010
Suoraan omaan pääomaan kirjatut erät (netto)	-	-	-	-36 408	-2 875	-	-	-39 283	-107	-39 390
Kauden 1-12/2008 tulos	-	-	-	-	-	33 715	-	33 715	-	33 715
Tilikauden tuotot ja kulut (netto)	-	-	-	-36 408	-2 875	33 715	-	-5 568	-107	-5 675
Ylikurssirahaston alentaminen 1-12/2008	13 315	-126 644	113 329	-	-	-	-	-	-	-
Osingonjako 1-12/2008	-	-	-	-	-	-54 349	-	-54 349	-	-54 349
Oma pääoma 31.12.2008	25 000	-	113 329	-33 508	-3 007	179 145	136	281 095	-	281 095

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Liiketoiminta

Ramirent Oyj on Suomen lain mukaisesti perustettu suomalainen julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Helsinki. Yhtiön osoite on Äyritie 12A, PL 116, 01511 Vantaa. Konsernin emoyhtiön, Ramirent Oyj:n, osakkeet noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Helsingissä.

Ramirentin liiketoiminta koostuu rakennuskoneiden ja -laitteiden vuokrauksesta rakentajille ja teollisuudelle. Yhtiö tarjoaa lisäksi koneiden ja laitteiden vuokraukseen liittyviä palveluja sekä käy vähäisessä määrin kauppaan rakennuskoneilla, -laitteilla sekä rakennustoimintaan liittyvillä tavaroilla ja tarvikkeilla.

Ramirent on kansainvälinen yhtiö, joka toimii 31.12.2008 13 maassa: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Unkari, Venäjä, Ukraina, Tsekin tasavalta ja Slovakia. Liiketoimintaa harjoitetaan kyseisissä maissa sijaitsevien 362 vuokraustoimipisteen kautta.

Ramirentillä oli vuoden 2008 lopussa 3894 työntekijää. Konsernin liikevaihto oli 703 milj. euroa, josta 78 % tuli Suomen ulkopuolelta.

Ramirent Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 11.2.2009 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Ramirent Oyj:n konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti, ja sekä vuoden 2008 tilinpäätöstä että vuoden 2007 vertailutietoja laadittaessa on noudatettu kaikkia Ramirentin liiketoimintaan soveltuvia 31.12.2008 voimassa olevia IAS- ja IFRS -standardeja sekä SIC- ja IFRIC -tulkintoja.

Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä kansainvälisten tilinpäätösstandardien soveltamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyt menettelyt mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaisesti.

Ramirent on soveltanut 1.1.2008 alkaen seuraavia uusia ja uudistettuja standardeja sekä IFRIC-tulkintoja:

- IFRIC 14, IAS 19 Etuusperusteesta järjestelystä johtuvan omaisuuserän yläraja, vähimmäisrahastointivaatimukset ja näiden välinen yhteys. Tulkinnan käyttöönottolla ei ole ollut vaikutuksia Ramirentin raportointiin.
- IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen sekä IFRS 7 Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot – standardien

muutokset Reclassification of Financial Assets (voimassa 1.7.2008 lähtien). Standardimuutoksilla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin.

Konsernitilinpäätös on esitetty tuhansissa euroissa, ellei toisin ole ilmoitettu. Pyöristyserojen vuoksi luvut voivat erota summastaan.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperusteet

Konsernitilinpäätös on laadittu perustuen alkuperäiseen hankintamenuon pois lukien myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, johdannaisoimukset, osakeperusteiset maksut, etuusperusteisiin eläkejärjestelyihin liittyvät varat ja velat sekä myytävänä olevat pitkäaikaiset varat.

Myytävissä olevat rahoitusvarat, käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja johdannaisoimukset on arvostettu käypään arvoon.

Optio-ohjelmaan liittyvät osakeperusteiset maksut kirjataan tuloslaskelmaan niiden myöntämispäivän käyvästä arvosta (2007). Konsernilla ei ollut ulkona olevia optioita vuoden 2007 lopussa tai vuonna 2008.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat arvostetaan myynnistä aiheutuville kuluilla vähennettyyn käypään arvoon tai tätä alempaan kirjanpitoarvoon.

Toiminnan jatkuvuus

Konsernitilinpäätös on laadittu jatkuvuuden periaatetta noudattaen.

Arviot

IFRS -käytännön mukaisen konsernitilinpäätöksen laatiminen vaatii yrityksen johdolta arvioita ja oletuksia sekä yhtiön tilinpäätösperiaatteiden soveltamista koskevia valintoja. Vaikka nämä arviot pohjautuvat johdon parhaaseen käsitykseen nykyhetken liike- ym. tapahtumista, toteutuneet tulokset saattavat poiketa arvioituista.

Yleisimmät ja merkittävimmät tilanteet, joissa johdon on turvaututtava harkintaansa ja arvioihin, liittyvät seuraaviin päätöksiin:

- aineettomien ja aineellisten pitkäaikaisen omaisuusryhmien taloudelliset käyttöajat ja niiden poistoajat,
- aineettomista ja aineellisista pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä olevat rahamäärät,
- tulevien verotettavien tulojen todennäköisyys, jota vastaan vähennyskelpoiset väliaikaiset erot voidaan hyödyntää antaen perusteet laskennallisten verosaamisten kirjaamiseen,
- vaihto-omaisuuden nettorealisointiarvo,
- myyntisaamisten käypä arvo (kerrytettävissä oleva rahamäärä),
- kuluvarausten määrä,
- ehdollisten varojen ja/tai velkojen raportointi
- etuusperusteista järjestelyistä johtuvien veloitteiden laskennassa käytetyt oletukset,

- liiketoimintojen yhdistämisessä hankittujen omaisuuserien käyvän arvon määrittäminen sekä
- arviot tulevasta liiketoiminnan kehityksestä ja muut arvonalentumistestaukseen liittyvät kysymykset.

Yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiö Ramirent Oyj:n ja kaikki tytäryhtiöt, jotka ovat joko välittömästi tai jonkin toisen tytäryhtiön välityksellä konsernin emoyhtiön määräysvallan alaisia. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta.

Konserniin ei vuosien 2008 tai 2007 aikana kuulunut osakkuus- tai yhteisyrityksiä.

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmän mukaisesti, jossa hankitun yhtiön varat, velat ja ehdolliset velat arvostetaan hankintahetken käypään arvoon. Hankintahetkellä tarkoitetaan päivää, jolloin tytäryhtiö siirtyy emoyhtiön määräysvaltaan. Tytäryhtiö yhdistellään konsernitilinpäätöksen hankintahetkestä lähtien siihen saakka, kun emoyhtiön määräysvalta tytäryhtiöön päättyy.

Omistusosuutta vastaavien hankitun yhtiön varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistusosuuden hankintamenuon kirjataan liikearvon hankintamenuoksi. Se edustaa hankkijan vastaisen taloudellisen hyödyn kerryttämiseksi suorittamaa maksua, jota ei voida yksilöidä ja kirjata erillisiksi omaisuuseriksi.

Hankitut nettovarot käsitellään hankittujen tytäryhtiöiden toimintavaluutassa ja muunnetaan emoyhtiön toiminta-valuuttaan tilinpäätöspäivän valuuttakurssien mukaisesti. Tästä johtuen muu kuin euromääräinen liikearvo on riippuvainen valuuttakurssista, mikä aiheuttaa vaihtelua liikearvon ja käypään arvoon pääsemiseksi tehtyjen oikaistujen määrässä, kun nämä muunnetaan emoyhtiön toimintavaluuttaan.

Ennen IFRS -siirtymäpäivää 1.1.2004 tapahtuneisiin liiketoimintojen yhdistämiin liittyvät hankitut nettovarot on muunnettu kunkin tytäryhtiön toimintavaluuttaan tilinpäätöspäivän 31.12.2003 valuuttakurssilla. IFRS 1 standardin helpotuksen mukaisesti ennen IFRS -siirtymäpäivää toteutuneiden yritysostojen kirjanpitoarvoja ei ole oikaistu suomalaisen tilinpäätös-käytännön mukaisista vuoden 2003 lopun arvoista.

Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäiset katteet ja konsernin sisäiset osingot on eliminoitu. Konsernin sisäisiä tappioita ei ole eliminoitu, jos ne johtuvat arvonalentumisesta.

Ramirentin tytäryhtiöiden vähemmistöosuudet esitetään konsernin tuloslaskelmassa erillään emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta osuudesta.

Vastaavasti Ramirentin tytäryhtiöiden vähemmistöosuudet esitetään konsernitaseessa emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta omasta pääomasta erillisenä oman pääoman eränä.

Ulkomaan valuutan määräiset tapahtumat

Kunkin konserniyhtiön tulosta ja taloudellista tilannetta mitataan yhtiön toimintaympäristön valuutassa (toimintavaluutassa). Konsernitiilin päätös esitetään euroissa, joka on Ramirent Oy:n toimintavaluutta.

Ulkomaan valuutan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan valuutan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaisesti. Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan valuutan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta konsernituloslaskelman liikevoittoon vaikuttavina erinä ja rahoituserien osalta konsernituloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa. Ulkomaisiin tytäryhtiöihin tehdyn sijoituksen osaksi katsottuihin eriin liittyvät valuuttakurssierot kirjataan kurssieroina suoraan konsernitiilin päätöksen omaan pääomaan.

Toimintavaluuttanaan muuta kuin euroa käyttävien konsernin tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssin mukaisesti. Näiden yhtiöiden taseet muunnetaan euroiksi tilikauden päätöspäivän valuuttakurssin mukaan.

Yhdistelystä johtuva konsernituloslaskelmaan ja -taseeseen kirjattujen tilikauden voittojen erotus, kuten myös hankittujen ulkomaisten tytäryhtiöiden hankittujen varojen eliminoinnista syntyvät kurssierot, kirjataan kurssieroiksi suoraan konsernitiilin päätöksen omaan pääomaan. Kun tytäryhtiö myydään tai puretaan, kaikki myytyyn tai purettuun tytäryhtiöön liittyvät aiemmin suoraan omaan pääomaan kirjatut kurssierot kirjataan tuloslaskelmaan osana myynnistä tai purkamisesta aiheutuvaa voittoa tai tappiota.

Segmenttiraportointi

Segmenttiedot esitetään Ramirentin ensisijaisen segmentin osalta, jotka on määritelty maantieteellisesti. Maantieteelliset segmenttiedot perustuvat Ramirentin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja taloudelliseen raportointiin.

Ramirentin maantieteelliset raportointisegmentit ovat:

- Suomi
- Ruotsi
- Norja
- Tanska
- Europe East (Viro, Latvia, Liettua, Ukraina ja Venäjä)
- Europe Central (Puola, Unkari, Tsekin tasavalta ja Slovakia)

Ramirent Europe -segmentti on raportoitu kahtena erillisenä segmenttinä 1.1.2008 alkaen. Vuoden 2007 vertailutietoja on muutettu vastaavasti.

Maantieteelliset tuloslaskelmatiedot esitetään asiakkaan sijainnin mukaan ja tasetiedot esitetään varojen ja velkojen sijainnin perusteella.

Konserni ei ole määritelty toissijaista raportointisegmenttiä. Koska yhtiön kannattavuus ja sen liiketoiminnan riskit riippuvat ennen kaikkea sen maantieteellisten toimialueiden riskeistä, Ramirent ei raportoita toissijaisia segmenttietietoja.

Konsernin sisäisten liiketapahtumien hinnoittelu maantieteellisten segmenttien välillä perustuu markkinahintoihin.

Segmentin varat ja velat koostuvat sen liiketoiminnassaan käyttämistä eristä sekä konsernin yhteisistä eristä, jotka voidaan perustellusti kohdistaa segmenteille. Erät, joita ei kohdisteta segmenteille koostuvat rahoitus- ja veroeristä sekä koko konsernin yhteisesti käyttämistä varoista ja veloista.

Myynnin tulot

Kaikki vuokratuotot ja tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot sekä myyntituottoihin liittyvät valuuttakurssierot.

Vuokratuotot ja tuotot vuokratuottoihin liittyvistä palveluista tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan asiakkaalle.

Vaihto-omaisuuden myynnistä ja vuokrakoneiden ja -laitteiden myynnistä saadut tuotot tuloutetaan, kun niiden omistukseen liittyvät oleelliset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle eivätkä tavarat enää ole myyjän määräysvallan tai hallinnan alaisia.

Työsuhde-etuudet

Eläkevastuut

Konsernin yritykset ovat kattaneet eläkevastuunsa paikallisten olojen ja käytäntöjen mukaisin eläkejärjestelyin. Eläkejärjestelyt ovat maksupohjaisia kaikissa muissa Ramirentin toimintamaissa paitsi Ruotsissa ja Norjassa, joissa on myös etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä.

Maksupohjaisten eläkejärjestelyjen maksut kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden kuluksi, johon ne liittyvät.

Eläkejärjestelyihin liittyvät etuus pohjaiset eläkelveloitteet on kirjattu taseeseen vakuutusmatemaattisten laskelmien perusteella. Nämä vakuutusmatemaattiset laskelmat on laadittu käyttäen ennakoitua etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää ja oleellisesti juoksuajaltaan etuus pohjaisia eläkevastuita vastaavien matalariskisten valtion obligaatioiden tai yritys lainojen noteerattua korkoa tilinpäätöspäivänä.

Etuus pohjaisten eläkejärjestelyjen kulut kirjataan tuloslaskelmaan järjestelyyn piiriin kuuluvan henkilöstön odotetun palvelusajan kuluessa. Vakuutusmatemaattisia voittoja ja/tai tappioita, jotka eivät ylitä 10 % etuus pohjaisen eläkelveloitteen nykyarvosta tai 10 % tätä suuremmasta järjestelyyn

kuuluvien varojen käyvästä arvosta ei kirjata eläkevastuiksi taseeseen (ns. putkimenetelmä). Siinä määrin kuin vakuutusmatemaattiset voitot ja/tai tappiot ylittävät edellä mainitun 10 % rajan, ne kirjataan tuloslaskelmaan eläkekulujen lisäykseksi/vähennykseksi yllämainittuun järjestelyyn osallistuvien henkilöiden keskimääräisen odotetun jäljellä olevan palvelusajan kuluessa.

Osakeperusteiset maksut

Ramirent on soveltanut standardia IFRS 2 "Osakeperusteiset maksut" kaikkein 7.11.2002 jälkeen myönnettyihin optio-oikeuksiin riippumatta siitä onko kyseisten oikeuksien toteutus päivä ennen vai jälkeen 1.1.2005.

Optio-oikeudet on arvostettu Black & Scholes arvostusmenetelmän mukaiseen myöntämispäivän käypään arvoonsa. Myöntämispäivän käypä arvo kirjataan kuluksi tasaerinä optioiden ansainta-ajan kuluessa. Myöntämispäivän laskettu käypä arvo perustuu Ramirentin arvioon ansainta-ajan lopussa annettavien optio-oikeuksien lukumäärästä. Muutokset annettavien optioiden odotetussa määrässä huomioidaan kunkin tilikauden päättyessä. Muutosten vaikutus kirjataan tuloslaskelmaan.

Kun optio-oikeudet toteutetaan, kuluilla vähennetyt saadut maksut kirjataan osakepääomaan ja ylikurssirahastoon. Konsernilla ei ollut ulkona olevia optioita vuoden 2007 lopussa tai vuonna 2008.

Ramirentilla on yhtiön avainjohtajille suunnattu osakepohjainen kannustinjärjestelmä ajanjaksolla 2007–2009. Kannustinjärjestelmä koostuu kolmesta alaohjelmasta, joilla jokaisella on yhden vuoden ansaintajakso. Ansaitut palkkiot talletetaan tilille kahdeksi vuodeksi, jonka aikana palkkioiden arvo on sidottu Ramirentin osakkeen markkina-arvoon. Rahana selvitetävien osakeperusteisten maksujen osalta osakeperusteisiin maksuihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan ja taseeseen kirjataan vastaava velka. Taseen velka arvostetaan käypään arvoon jokaisena tilinpäätöspäivänä.

Liiketulos

Liikevoitto tai -tappio muodostuu kokonaismyynnistä ja muista liiketoiminnan tuotoista, joista vähennetään materiaalien ja palvelujen kulut, henkilöstökulut ja muut liiketoiminnan kulut sekä poistot ja pitkäaikaisen omaisuuden arvonalentumistappiot. Käyttöpääomaeristä johtuvat valuuttakurssierot sisältyvät liikevoittoon, kun taas rahoitusvaroihin ja -velkoihin liittyvät kurssierot kirjataan rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät kulut kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti. Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin välittömästi liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin rahoituskuluiksi efektiivisen koron menetelmällä.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista ja laskennallisista veroista. Verotettavan tuloksen perusteella jaksotetut verot sisältävät päättyneen tilikauden tuloverot sekä aiemmillä tilikausilla

tuloslaskelmaan kirjattuihin veroihin liittyvät oikaisut. Tilikauden tuloslaskelmaan kirjattu tilikauden verotettavaan tuloon perustuva tulovero on kaikkien konserniyritysten kirjattujen tuloverojen summa, joka lasketaan yhtiökohtaisesta verotettavasta tulosta kunkin konserniyrityksen toimintamaan verokannan mukaisesti.

Laskennallisissa veroissa huomioidaan kaikki varojen ja velkojen kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon väliset väliaikaiset erot. Pääasialliset väliaikaiset erot johtuvat pitkäaikaisen omaisuuden poistoeroista, etuuspuhjisista työsuhde-etuksista, käyttämättömistä aiempien vuosien verotuksellisista tappioista sekä liiketoimintojen yhdistämisen yhteydessä tehdyistä tasearvojen oikaisuista käypään arvoon. Laskennallisia veroja ei kirjata verotuksessa vähennyskeltottomista liikearvon arvonalentumistappioista. Laskennallisia verovelkoja ei myöskään kirjata tytäryhtiöiden voittovaroista, ellei ole todennäköistä, että väliaikaiset erot realisoituvat lähitulevaisuudessa.

Laskennalliset verot määritetään maakohtaisilla paikallisten verolakien mukaisilla tilinpäätöspäivänä säädetyillä verokannoilla.

Laskennallinen verosaaminen kirjataan niin suurena kuin se todennäköisesti voidaan hyödyntää tulevaisuudessa syntyvää verotettavaa tuloa vastaan.

Suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin liittyvät tuloverot kirjataan myös suoraan omaan pääomaan.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

IFRS -siirtymäpäivän (1.1.2004) jälkeen liiketoimintojen yhdistymisessä hankittua omistussuutusta vastaavien hankitun yhtiön yksilöityjen varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen käyvän arvon ylittävä osa omistussuuden hankintamenosta kirjataan liikearvon hankintamenoksi.

Ennen IFRS -siirtymäpäivää toteutetuista liiketoimintojen yhdistämisistä kirjattu liikearvo on aiemman suomalaisen kirjanpitoikäntönnön mukainen alkuperäinen liikearvo vähennettynä suomalaisen kirjanpitoikäntönnön mukaisesti vuoden 2003 loppuun mennessä kertyneillä poistoilla. Suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaan liikearvoa ei yksilöity samalla tavoin kuin IFRS -käytännön mukaisesti, vaan se poistettiin tasaerissä 5-20 vuoden aikana. Ennen siirtymäpäivää syntynyt liikearvo ei siksi ole täysin vertailukelpoinen siirtymäpäivän jälkeen hankitun liikearvon kanssa. Ennen IFRS -siirtymäpäivää suoritettuja liiketoimintojen yhdistämisistä ei ole sittemmin oikaistu.

Liikearvoa ei poisteta vaan siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä ja mahdollinen arvonalentuminen arvioidaan vuosittain tai useammin, jos muuttuneet olosuhteet viittaavat siihen, että sen arvo on saattanut alentua. Liikearvo kohdistetaan tätä tarkoitusta varten rahavirtaa tuottaville yksiköille. Konsernin tuloslaskelmaan kirjataan liikearvon arvonalentumistappio, jos arvonalentumistestaus osoittaa, että liikearvon kirjanpitoarvo ylittää siitä kerrytettävissä olevan rahamäärän. Tällöin liikearvo kirjataan kerrytettävissä olevaan rahamäärään. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen liiketoimintojen yhdistämisestä johtuva liikearvo arvostetaan hankintahetken jälkeen kirjatulla arvonalentumistappiolla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno.

Liikearvon arvonalentumistappioita ei voida peruuttaa.

Muut aineettomat hyödykkeet

Aineeton varallisuusarvo kirjataan ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Muut aineettomat hyödykkeet koostuvat ohjelmistolisensseistä ja IT-järjestelmien kustannuksista, jotka kirjataan kertyneillä poistoilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno. Alkuperäinen hankintameno sisältää omaisuuden hankkimisesta johtuvat välittömät kulut sekä muut järjestelmän kehittämiseen liittyvät kulut.

Edellä mainittujen erien lisäksi muut aineettomat hyödykkeet sisältävät myös osana liiketoimintojen yhdistämistä hankittuja kilpailukieltosopimuksia ja asiakassopimuksia. Nämä kirjataan kertyneillä poistoilla vähennettynä alkuperäiseen hankintahetken käypään arvoon.

Muut aineettomat hyödykkeet, joiden taloudellinen käyttöaika on rajallinen, poistetaan niiden arvioidun taloudellisten käyttöaikojen kuluessa. Arvioidut taloudelliset käyttöajat ja poistomenetelmät ovat seuraavat:

- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät tasapoisto 3-8 vuotta
- Kilpailukieltosopimukset sopimuskohtainen menetelmä ja taloudellinen käyttöaika
- Asiakassopimukset sopimuskohtainen menetelmä ja taloudellinen käyttöaika

Taloudelliset käyttöajat ja poistoprosentit arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoajoja ja vuotuisia poistoprosentteja muutetaan vastaavasti.

Poistot päättyvät kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä käypään arvoon.

Aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot kirjataan tuloslaskelman muihin liiketoiminnan tuottoihin ja tappiot muihin liiketoiminnan kuluihin.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellinen käyttöomaisuushyödyke kirjataan taseeseen ainoastaan, jos on todennäköistä, että yhtiö saa siitä johtuvaa tulevaa taloudellista hyötyä ja sen hankintameno on luotettavasti määritettävissä.

Konserniyritysten hankkimat aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet (maalueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, muut aineelliset hyödykkeet) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä alkuperäiseen hankintameno, elleivät ne liity liiketoimintojen yhdistämiseen, missä tapauksessa ne arvostetaan hankintapäivän käypään arvoon vähennettynä hankintapäivän jälkeen kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappiolla.

Hankintameno sisältää kaikki menot, jotka liittyvät kyseisen hyödykkeen saattamiseen käyttökuntoon. Välittömien hankintamenojen lisäksi siihen sisältyvät myös muut hankintaan liittyvät menot kuten tullimaksut, kuljetuskustannukset, asennusmenot, tarkastusmaksut jne. Rahoituskulut eivät sisälly hankintameno.

Alkuperäisen hankintameno jälkeiset menot lisätään hyödykkeen hankintameno, jos on todennäköistä, että ne tuottavat lisää tulevaa taloudellista hyötyä verrattuna edeltävään tilanteeseen.

Merkittävät korjaukset saattavat täyttää myöhempien kustannusten aktivointikriteerit. Niissä tapauksissa korjausmenot lisäävät hyödykkeen kapasiteettia tai taloudellista käyttöaikaa korjausta edeltävään tilanteeseen verrattuna. Ellei näin ole, menoja ei aktivoida taseeseen vaan ne kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan. Tavanomaiset korjaus- ja kunnossapito-kustannukset kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan suoriteperusteisesti.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin hyödykkeen arvioidun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Joihinkin yksilöimättömiin omaisuuseriin, kuten telineet, sovelletaan jäännösarvopoistomenetelmää. Maa-alueita ei poisteta.

Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioidut taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat tasapoisto 20 vuotta
- Koneet ja laitteet omaan käyttöön tasapoisto 3-10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet tasapoisto 3-8 vuotta
- Yksilöidyt vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet
  - o Nosto- ja lastauslaitteet tasapoisto 8-15 vuotta
  - o Pienkoneet tasapoisto 3-8 vuotta
  - o Siirrettävät tilayksiköt tasapoisto 10 vuotta
- Yksilöimättömät vuokrakoneet, -kalusteet ja -laitteet
  - o Telineet jäännösarvopoisto 10 %
  - o Muotit ja tukirakenteet jäännösarvopoisto 10 %
  - o Muut yksilöimättömät aineelliset hyödykkeet jäännösarvopoisto 10-33 %

Taloudelliset käyttöajat ja poistoprosentit arvioidaan kunkin tilikauden lopussa, ja jos ne poikkeavat merkittävästi aiemmista arvioista, poistoajoja ja vuotuisia poistoprosentteja muutetaan vastaavasti.

Poistot päättyvät kun hyödyke luokitellaan standardin IFRS 5 ”Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot” mukaisesti myytävänä olevaksi. Myytäväksi luokitellut hyödykkeet arvostetaan kirjanpitoarvoon tai tätä alempana myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä käypään arvoon.

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät tuloslaskelmaan. Myydyistä vuokrakoneista ja -laitteista saadut myyntitulot kirjataan liikevaihtoon ja myyntiin liittyvät menot kirjataan materiaali- ja palvelukuluksi.

Muut aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden luovutusvoitot kirjataan muuksi liiketoiminnan tuotoksi ja tappiot muuksi liiketoiminnan kuluksi.

Arvonalentuminen ja arvonalentumistestaus

Lyhyt- ja pitkäaikainen omaisuus arvioidaan vuosittain mahdollisten arvonalentumiseen viittaavien merkkien havaitsemiseksi, so. tapahtumien tai olosuhdemuutosten varalta, jotka viittaavat siihen, että omaisuuserän kirjanpitoarvoa vastaava rahamäärä ei olisi kerrytettävissä.

Liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvon arvonalentumistestaus suoritetaan pienimmän rahavirtaa tuottavan yksikön tasolla, jolle varoja ja velkoja voidaan järkevästi kohdistaa ja joka tuottaa yksilöitävissä olevia rahavirtoja.

Pitkäaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on niiden myyntikustannuksilla vähennetty käypä arvo tai tätä suurempi käyttöarvo. Käyttöarvo määritetään diskonttaamalla omaisuuserän tuottama arvioitu vastainen kassavirta. Arvonalentumistestauksessa käytetyt arvostusmallit edellyttävät arvioiden käyttöä. Lyhytaikaisista omaisuuseristä kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko niiden käypä arvo tai vastaisten kassavirtojen efektiivisellä korkomenetelmällä diskontattu nykyarvo.

Jos omaisuuserän kirjanpitoarvo on korkeampi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä, kirjataan arvonalentumistappio. Arvonalentumistappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan ainoastaan, jos olosuhteet muuttuvat tavalla, joka lisää kerrytettävissä olevaa rahamäärää tappion kirjaushetkellä kerrytettävissä olleeseen rahamäärään nähden. Arvonalentumistappioita ei kuitenkaan voida peruuttaa yli sen arvon, joka omaisuuserälle olisi määritetty, jos siitä ei olisi kirjattu arvonalentumistappiota.

Liikearvon arvonalentumistappiota ei voida missään olosuhteissa palauttaa.

Vuokrasopimukset

Aineellisen pitkäaikaisen omaisuuden vuokrasopimukset luokitellaan rahoitusleasingosopimuksiksi, jos omistukseen liittyvät hyödyt ja riskit siirtyvät olennaisilta osin yhtiölle. Rahoitusleasingosopimukset aktivoidaan taseeseen vuokratuotuksen alussa vuokratuotuksen hyödykkeen käyvästä arvosta tai tätä alemmasta vähimmäisvuokrien nykyarvosta. Kukin vuokraerä jaetaan rahoitusleasingvelan lyhennykseen ja rahoituskuluihin tavalla, joka vastaa tasaista korkotuottoa maksamatta olevalle leasingvelalle.

Rahoituskuluilla vähennetty rahoitusleasingvelka sisältyy korollisiin velkoihin. Rahoituskustannukset kirjataan tuloslaskelman rahoituskuluihin vuokratuotuksen aikana. Rahoitusleasingosopimuksilla hankittu omaisuus poistetaan taloudellisena vaikutusajanaan yhtiön eri pitkäaikaisiin omaisuusryhmiin soveltamien poistoperiaatteiden mukaisesti.

Vuokrasopimukset, joissa kaikki omistukseen liittyvät olennaiset riskit ja hyödyt säilyvät vuokralleantajalla luokitellaan tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Ramirentin tavalliset vuokrasopimukset luokitellaan seuraaviin pääryhmiin:

1) Ramirentin asiakkaille vuokrattavan kaluston operatiiviset leasingosopimukset, 2) kiinteistöjen vuokrasopimukset ja 3) muut leasingosopimukset.

Vuokralaston operatiiviset leasingosopimukset tehdään tavallisimmin määräajaksi. Sopimukset voivat sisältää irtisanomisaikaa tai ennenaikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina

Yhtiön toiminnassaan käyttämien kiinteistöjen vuokrasopimukset on luokiteltu tavallisiksi vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimukset voidaan tehdä joko määräajaksi tai ennalta määräämättömäksi ajaksi. Ne voivat myös sisältää irtisanomisaikaa tai ennenaikaiseen irtisanomiseen liittyviä korvauksia koskevia määräyksiä. Niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Muut kuin vuokralastoon ja kiinteistöihin liittyvät yhtiön tai sen henkilöstön käyttämät tavallisilla vuokrasopimuksilla vuokratuotuksen hyödykkeet luokitellaan muiksi leasingosopimuksiksi. Ne ovat yleensä määräajaisia ja niiden kulut kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muina kuluina.

Yhtiön sitoviin vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyvät veloitteet esitetään taseen ulkopuolisina liitetietoina. Annetut tiedot kattavat sitovat vähimmäisvuokrat ainoastaan niiden sopimusten osalta, joista ne voidaan määrittää luotettavasti. Tästä johtuen annetut tiedot eivät sisällä tavallisia vuokrasopimuksia, jotka on tehty ennalta määräämättömäksi ajaksi ja joihin ei sisälly irtisanomisaikaa tai irtisanomismaksua. Jos irtisanomisaika tai irtisanomismaksu on määrätty, katsotaan irtisanomisaajan vuokrat tai irtisanomismaksu sitoviksi vähimmäisvuokriksi.

Jaettuja vuokrasopimuksia ja jälleenvuokraussopimuksia käytetään vuokra-koneiden ja -laitteiden lyhytaikaiseen vuokraukseen. Niiden kulut sisältyvät tuloslaskelman materiaali- ja palvelukuluihin. Jaettuihin vuokrasopimuksiin ja jälleenvuokraussopimuksiin ei sisälly vastaisiin vähimmäisvuokriin liittyviä veloitteita.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai tätä alempaan netto-realisointiarvoon. Netto-realisointiarvo on arvioiduilla välttämättömillä myyntikustannuksilla vähennetty arvioitu myyntihinta tavanomaisessa liiketoiminnassa.

Hankintameno perustuu painotettuun keskihintaan. Hankintameno muodostuu hankintahinnasta sekä muista vaihto-omaisuuden nykyiseen sijaintipaikkaansa ja kuntoonsa saattamiseen aiheutuneista kuluista.

Vaihto-omaisuuteen sisältyy tavanomaiset myytävänä olevat omaisuuserät ja palvelujen tuottamiseen käytetyt materiaalit tai tarvikkeet. Vaihto-omaisuus koostuu pääasiassa myytävistä koneista ja laitteista, myytävistä varaosista ja lisävarusteista sekä palvelujen tuottamiseen käytetyistä varaosista, lisävarusteista ja materiaaleista.

Rahoitusvarat, rahoitusvelat, johdannaisopimukset ja suojauslaskenta

Ramirent on ottanut 1.1.2005 lähtien käyttöön IAS 39 "Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen" sekä IAS 32 "Rahoitusinstrumentit: tiedot ja esittämistapa" -standardit. IFRS 7 "Rahoitusinstrumentit: Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot" on otettu käyttöön 1.1.2007 lähtien.

Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

Rahoitusvälineet luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin, lainoihin ja muihin saamiin, myytävissä oleviin rahoitusvaroihin ja jaksotettuun hankintamenoon kirjattuihin velkoihin. Yhtiö ei ole luokitellut rahoitusvaroja eräpäivään saakka pidettäväksi. Rahoitusvarat ja -velat luokitellaan hankintahetkellä.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettaviin rahoitusvaroihin sisältyy rahoituslaitoksissa olevia talletuksia, joiden arvostus on sidoksissa Ramirentin osakkeen markkina-arvoon. Ne arvostetaan käypään arvoon ja käyvän arvon muutokset merkitään tuloslaskelmaan.

Myytävissä olevat sijoitukset

Oman pääoman ehtoiset arvopaperit luokitellaan myytävissä oleviksi sijoituksiksi. Osakkeet arvostetaan markkinanoteerausten mukaiseen käypään arvoon. Listaamattomat osakkeet, joiden arvoa ei voida luotettavasti määrittää, kirjataan arvonalentumistappioilla vähennettyyn hankintamenoon. Myytävissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan omaan pääomaan (arvonmuutosrahasto).

Myytävissä olevien sijoitusten ostot ja myynnit kirjataan kaupan toteutuspäivänä. Transaktiomenot sisältyvät alkuperäiseen hankintamenoon. Kertyneet käyvän arvon muutokset kirjataan myytäessä omasta pääomasta tuloslaskelman rahoitusuottoihin ja -kuluihin. Käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan siltä osin kuin ne johtuvat arvonalentumisesta.

Kaikki myytävissä olevat sijoitukset kirjataan pitkäaikaisiksi varoiksi, ellei niiden myyntiä katsota todennäköiseksi tilinpäätöspäivää seuraavien 12 kuukauden aikana, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin.

Lainat ja saamiset

Lainat ja saamiset ovat johdannaisopimuksiin kuulumattomia rahoitusvaroja, joiden eräpäivä on määritelty tai voidaan määrittää, joita ei noteerata toimivilla markkinoilla ja joita yhtiö ei pidä kaupankäyntitarkoituksessa. Nämä sisältävät rahoitusvarat, jotka yhtiö on hankkinut luovuttamalla rahaa, tavaroita tai palveluja.

Lainat ja saamiset kirjataan johdannaisopimuksia lukuun ottamatta kaupan selvityspäivänä ja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenoon. Ne kirjataan pitkäaikaisiin varoihin, jos niiden eräpäivä on enemmän kuin 12 kuukautta tilinpäätöspäivän jälkeen.

Myyntisaamiset kirjataan arvioitua käypään arvoon (kerrytettävissä oleva rahamäärä), joka vastaa arvioidulla luottotappiovarauksella vähennettyä

alkuperäistä laskutettua määrää. Luottotappiovaraus perustuu erääntyneiden saamisten eräkohtaiseen tarkasteluun.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat kirjataan johdannaissopimuksia lukuun ottamatta kaupan selvityspäivänä ja arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuun.

Rahoituslaitoksilta saatuihin lainoihin suoranaisesti liittyvät toimituskulut, jotka kohdistuvat selkeästi yksittäisiin lainoihin, vähennetään lainan alkuperäisestä taseeseen kirjattavasta määrästä ja kirjataan myöhemmin efektiivisen koron menetelmää käyttäen rahoituskuluiksi tuloslaskelmaan.

Rahoitusvelkoja sisältyy sekä pitkä- että lyhytaikaisiin velkoihin ja ne voivat olla korollisia tai korottomia.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Yhtiön vuosina 2008 ja 2007 käyttämät pääasialliset johdannaissopimukset koostuivat koronvaihtosopimuksista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Ramirent soveltaa suojauslaskentaa koronvaihtosopimuksiin. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä tulevaisuuden kassavirta.

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

Valuuttatermiineihin ei sovelleta suojauslaskentaa ja siten niiden käyvän arvon muutokset kirjataan kokonaan tuloslaskelmaan.

Suojausinstrumentit kirjataan aluksi johdannaissopimuksen solmimispäivän käypään arvoon. Alkuperäisen kirjauksen jälkeen ne arvostetaan hinta- ja korkonoteerauksiin perustuvaan käypään arvoon. Käyvän arvon muutokset kirjataan suoraan oman pääoman arvomuutosrahastoon edellyttäen, että suojaus on tehokas. Suojauksen tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Suojaussuhde on dokumentoitu IAS 39 standardin edellyttämällä tavalla ja suojausinstrumenttien tehokkuutta testataan suhteessa tulevaan ja meneeseen aikaan. Suojausinstrumentin tuottaman voiton tai tappion tehoton osuus kirjataan tuloslaskelmaan.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään pitkäaikaisina korollisina velkoina.

Varaukset

Aikaisempiin tapahtumiin perustuvista yhtiön (juridisista tai tosiasiallisista) velvoitteista kirjataan varaus, kun on todennäköistä, että kyseisen velvoitteen täyttäminen edellyttää tulevaisuudessa taloudellisista hyötyä

ilmentävien voimavarojen siirtymistä pois yhtiöstä ja velvoitteen määrä voidaan arvioida luotettavasti.

Yleisimmät varaukset liittyvät uudelleenjärjestelyihin ja oikeudenkäynti- tai veroriskeihin.

Osingot

Ramirentin hallituksen ehdottama osinko sisältyy konsernitaseen voittovaroihin. Maksettava osinko vähennetään voittovaroista vasta kun yhtiökokous on hyväksynyt sen.

Osakekohtainen tulos

Osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla. Liikkeeseen lasketuista osakkeista vähennetään yhtiön hallussa mahdollisesti olevat omat osakkeet.

Laimennettu osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto tilikauden aikana liikkeessä olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla, johon on lisätty optioiden oletetulla toteutuksella hankittujen osakkeiden lukumäärä. Optio-oikeuksilla on laimentava vaikutus, jos osakkeen hinta on korkeampi kuin optioiden toteutuksen yhteydessä maksettava merkintähinta.

Uusien ja muuttuneiden IFRS-standardien ja IFRIC-tulkintojen soveltaminen

IASB on julkistanut seuraavat standardit ja tulkinnat, jotka eivät ole vielä voimassa ja joita Ramirent ei ole vielä soveltanut. Ramirent ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien.

IAS 1 (Uudistettu) Tilinpäätöksen esittäminen (voimassa 1.1.2009 alkaen). Uudistettu standardi muuttaa tuloslaskelman ja oman pääoman muutoslaskelman esitystapaa.

IFRS 8 Operating Segments (voimassa 1.1.2009 alkaen). IFRS 8:n mukaan esitettävien segmenttietojen perustuttava johdolle toimitettuun yhtiön sisäiseen raportointiin ja siinä noudatettuihin laskentaperiaatteisiin. Tulevalla standardilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IAS 23 (Uudistettu) Borrowing costs (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardilla ei uskota olevan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin.

IFRS 3 (Uudistettu) Liiketoimintojen yhdistäminen (voimassa 1.7.2009 alkaen). Uudistetun standardin soveltamisala on aikaisempaa laajempi. Uudistettu standardi sisältää useita konsernin kannalta merkittäviä muutoksia. Standardimuutokset vaikuttavat hankinnoista kirjattavan liikearvon määrään sekä liiketoimintojen myyntituloksiin. Standardimuutoksilla on vaikutusta myös tuloslaskelmaan kirjattaviin eriin sekä hankintatilikaudella

että niillä tilikausilla, joilla suoritetaan lisäkauppahintaa tai toteutetaan lisähankintoja. Standardin siirtymäsääntöjen mukaisesti liiketoimintojen yhdistämissä, joissa hankinta-ajankohdat on ennen standardin pakollista käyttöönottoa, ei oikaista. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 (Uudistettu) Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös (voimassa 1.7.2009 alkaen). Muutettu standardi edellyttää tytäryrityksen omistusmuutoksista syntyvien vaikutusten kirjaamista suoraan konsernin omaan pääomaan silloin, kun emoyrityksen määräysvalta säilyy. Mikäli määräysvalta tytäryrityksessä menetetään, jäljellä oleva sijoitus arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Vastaavaa kirjanpidollista käsittelyä sovelletaan jatkossa myös osakkuusyrittysijoituksiin (IAS 28) ja yhteisyrityssuosiin (IAS 31). Standardimuutoksen seurauksena tytäryrityksen tappioita voidaan kohdistaa vähemmistölle silloinkin, kun ne ylittävät vähemmistön sijoituksen määrän. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 2 Osakeperusteiset maksut –standardin muutokset - Vesting conditions and cancellations (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutoksilla ei tule olemaan merkittävää vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 39 Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen -standardin muutos - Eligible Hedged Items (voimassa 1.7.2009 alkaen). Muutokset koskevat suojauslaskentaa. Ramirent arvioi, että standardimuutoksella ei tule olemaan merkittävää vaikutusta sen taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen ja IAS 32 Rahoitusinstrumentit - esittämis-tapa -standardien muutokset - Puttable Financial Instruments and Obligation Arising on Liquidation (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutoksilla ei tule olemaan vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardin muutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Improvements to IFRSs (Annual improvements 2007) (voimaan pääsääntöisesti 1.1.2009 alkaen). Annual improvements –menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireiset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä 34 standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta Ramirentin arvion mukaan ne eivät ole merkittäviä konsernitilinpäätöksen kannalta. Standardimuutoksia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutokset standardeihin IFRS 1 Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto ja IAS 27 Konsernitilinpäätös ja erillistilinpäätös - Cost of an Investments in a Subsidiary, Jointly Controlled Entity or Associate (voimassa 1.1.2009 alkaen). Standardimuutokset koskevat ensisiirtäjiä eikä niillä siten ole vaikutusta Ramirentin taloudelliseen raportointiin. Standardimuutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 11 – konserniyhtiöiden osakkeita ja omia osakkeita koskevat liiketoimet (voimassa 1.3.2008 alkaen). Tulkinta selvittää omia osakkeita tai konserniyhtiöitä koskevien liiketoimien käsittelyä emoyhtiön ja konserniyhtiöiden tilinpäätöksissä ohjeistamalla näiden luokittelua omana pääomana selvitettäviin tai käteisvaroina selvitettäviin osakeperusteisiin liiketoimiin. Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin.

IFRIC 12 - Service Concession arrangements (voimassa 1.1.2008 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 13 Customer loyalty programmes (voimassa 1.1.2008 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 15 Agreements for the Construction of Real Estate (voimassa 1.1.2009 alkaen). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRIC 16 Hedges of a Net Investment in a Foreign Operation (voimassa 1.10.2008). Tällä tulkinnalla ei ole vaikutusta Ramirentin raportointiin. Tulkintaa ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

1. Segmentti-informaatio

Ramirent-konsernilla on kuusi maantieteellistä segmenttiä: Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Europe Central (Puola, Unkari, Tsekin tasavalta ja Slovakia) ja Europe East (Viro, Latvia, Liettua, Ukraina ja Venäjä). Maantieteellisten segmenttien liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan ja segmenttien varat ja velat esitetään varojen ja velkojen sijainnin mukaan.

Ramirent Oyj on veloittaa tytäryhtiöiltään hallintoveloitusta. Kustannukset sisältyvät kunkin segmentin liikelukeseen.

Vuoden 2008 segmentti-informaatio

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	East Europe	Central Europe	Elimi-naatio	Konserni yhteensä
Liikevaihto ja liikevoitto								
Liikevaihto (ulkoinen)	153 880	171 305	145 873	57 754	85 915	87 908		702 635
Segmenttien välinen myynti	534	50	53	1 251	4 016	785	-6 690	-
Liikevaihto yhteensä	154 415	171 354	145 927	59 005	89 931	88 694	-6 690	702 635
Liikevoitto	30 548	29 876	15 113	667	-1 389	8 408		83 224
Segmenteille kohdistamattomat tuotot								1 641
Segmenteille kohdistamattomat kulut								-5 151
Segmenteille kohdistamattomat erät yhteensä								-3 510
Liikevoitto, yhteensä								79 713
Rahoituserät ja tuloverot								-45 999
Tulos jatkuvista toiminnoista								33 715
Konsernin tilikauden voitto								33 715
Muut tiedot								
Varat	144 627	163 654	137 109	67 297	139 635	133 408	-40 385	745 346
Kohdistamattomat varat								7 333
Konsernin varat yhteensä								752 679
Velat	65 474	44 990	51 912	28 071	73 522	74 666	144 750 *	408 720
Kohdistamattomat velat								62 864
Konsernin velat yhteensä								471 584
* sisältää Ramirent Oyj:n ulkoiset velat, joita ei ole kohdistettu tytäryhtiöille								
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin (aktivoitunut brutto)	28 938	34 686	25 063	13 131	40 559	64 345	-5 464	201 259
Poistot	-16 735	-24 787	-18 432	-8 546	-25 567	-15 185	146	-109 107
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	704	657	645	235	635	1 003	15	3 894
Keskimäärin tilikauden aikana	719	658	675	252	668	1 015	19	4 006

Vuoden 2007 segmentti-informaatio

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	East Europe	Central Europe	Eliminaatio	Konserni yhteensä
Liikevaihto ja liikevoitto								
Liikevaihto (ulkoinen)	132 978	152 466	145 816	57 006	90 987	55 004		634 257
Segmenttien välinen myynti	619	182	37	20	13	425	-1 293	-
Liikevaihto yhteensä	133 597	152 648	145 853	57 026	91 000	55 428	-1 293	634 257
Liikevoitto	34 803	35 085	35 853	10 211	12 865	29 398	-28	158 187
Segmenteille kohdistamattomat tuotot								2 826
Segmenteille kohdistamattomat kulut								-3 468
Segmenteille kohdistamattomat erät yhteensä								-642
Liikevoitto, yhteensä								158 187
Rahoituserät ja tuloverot								-47 333
Tulos jatkuvista toiminnoista								110 212
Konsernin tilikauden voitto								110 212
Muut tiedot								
Varat	123 572	147 278	165 339	68 891	116 962	71 664	41 028	734 734
Kohdistamattomat varat								2 395
Konsernin varat yhteensä								737 129
Velat	49 803	55 557	46 242	29 366	62 277	51 430	40 877	335 552
Kohdistamattomat velat								60 459
Konsernin velat yhteensä								396 011
Investoinnit pitkäaikaisiin varoihin (aktivoidut brutto)	26 459	36 770	38 453	22 763	56 119	36 738	239	217 541
Poistot	-13 400	-20 005	-16 567	-7 178	-14 650	-7 741	85	-79 457
Henkilöstön määrä								
Tilinpäätöspäivänä	645	616	661	254	662	788	16	3 642
Keskimäärin tilikauden aikana	674	597	631	237	591	664	13	3 407

2. Liikevaihto tuloryhmittäin

	2008	2007
Tuotot vuokraustoiminnasta	482 715	431 488
Tuotot toimitetuista palveluista	152 345	139 534
Käytettyjen vuokrakoneiden ja -laitteiden myyntituotot	20 973	19 436
Tavaroiden myynti	46 603	43 799
	702 635	634 257

3. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Kiinteistöjen myyntivoitot	1 641	2 826
Muut tuotot	2 176	2 999
	3 817	5 825

4. Materiaalit ja palvelut

	2008	2007
Jälleenvuokrauksen kustannukset	-25 707	-25 203
Myydyn vuokrauskaluston poistamaton hankintameno	-12 032	-11 482
Myytyjä tavaroita vastaavat kustannukset	-35 315	-29 654
Korjaus ja huolto	-44 619	-33 332
Ulkopuoliset palvelut	-39 715	-29 357
Kuljetus	-50 798	-44 722
	-208 186	-173 750

5. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-131 437	-118 423
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-6 312	-
Kannustinjärjestelmään kohdistuva bonusjaksotus	273	-966
Sosiaalikulut	-14 596	-12 615
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet		
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	-2 117	-1 412
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-7 009	-6 363
Muut henkilöstökulut	-15 173	-13 192
	-176 372	-152 971

Pitkäaikainen kannustinjärjestelmä

Hallitus teki vuonna 2007 päätöksen kannustinjärjestelmästä, joka on suunnattu konsernin avainjohtajille ajanjaksoilla 2007 – 2009. Mahdolliset bonukset riippuvat asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Kannustinjärjestelmä koostuu kolmesta alaohjelmasta, joilla jokaisella on yhden vuoden ansaintajakso. Ansaitut bonukset talletetaan tilille kahdeksi vuodeksi, jonka aikana bonuksien arvo on sidottu Ramirentin osakkeiden markkina-arvoon. Kahden vuoden jakson jälkeen kannustinjärjestelmään osallistujien tulee hankkia Ramirentin osakkeita bonuksilla veronpidätyksen jälkeen.

Kertyneet bonusetuudet arvostetaan käypään arvoon tilinpäätöspäivän osakkeen markkina-arvon perusteella. Kertyneet bonusetuudet kirjataan henkilöstökuluihin ja merkitään veloiksi.

Kolmesta alaohjelmasta ensimmäinen käynnistyi vuonna 2007. Kertyneiden bonusetuuksien määrä oli 31.12.2008 693 tuhatta euroa. Kustannukset sisältyvät yllä oleviin henkilöstökuluihin. Lisääntyneen vastapuoliriskin vuoksi ja talletuksen turvaamiseksi 2007 alaohjelman talletustili irtisanottiin marraskuussa 2008. Ansaitut bonukset maksettiin järjestelmän osanottajille, osakkeet hankittiin ja niihin liittyvät sosiaalikulut maksettiin. Osakkeilla on alkuperäisen ohjelman mukainen lock up -jakso, jonka aikana niitä ei voi myydä. Pitkäaikaiseen kannustinjärjestelmään liittyvää velkaa ei ollut jäljellä 31.12.2008.

2008 alaojelma ei toteutunut, koska sille asetettuja tavoitteita ei saavutettu.

6. Poistot ja arvonalentumiset

Poistot hyödykeryhmittäin:	2008	2007
Aineelliset pitkäaikaiset varat		
Rakennukset ja rakennelmat	-451	-479
Koneet ja kalusto	-99 110	-76 293
Rahoitusleasingillä hankitut koneet ja kalusto	-1 010	-1 312
Muut aineelliset hyödykkeet	-1 204	-657
Aineettomat pitkäaikaiset varat		
Muut aineettomat hyödykkeet	-2 059	-544
Muut pitkävaikutteiset menot	-181	-172
	-104 016	-79 457
Arvonalentumiset		
Liikearvo	-5 091	0

7. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Kiinteistöjen vuokratulot	-23 655	-17 489
Muut kiinteistökulut	-8 905	-8 362
Tietotekniikka- ja toimistokulut	-16 474	-13 700
Muut vuokratulot	-20 171	-7 681
Ulkopuoliset palvelut	-6 958	-5 376
Luottotappiot	-3 858	-2 167
Luottotappiovarauksen muutos	-14 217	-5 252
Restrukturointikulut ja muut kertaluontoiset kulut	-19 486	-
Muut	-19 350	-16 334
	-133 074	-76 361
Tilintarkastajan palkkiot		
Tilintarkastus	-331	-509
Veroneuvonta	-48	-58
Muut palkkiot	-170	-320
	-549	-887

8. Rahoitustuotot ja -kulut

Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot ja kulut	2008	2007
Rahoitustuotot		
Osinkotuotot myytävissä olevista sijoituksista	2	4
Korkotuotot talletuksista ja muista saamisista	906	579
Korkotuotot johdannaisinstrumenteista	605	-
Valuuttakurssivoitot jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	21 145	5 178
	22 658	5 761
Rahoituskulut		
Korkokulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-16 766	-10 769
Pankkilainat	-195	-259
Rahoitusleasingvelat	-736	-
Yrityshankintojen maksamattomat kauppahinnat	-	-
Muut rahoituskulut jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-1 671	-940
Arvonmuutokset käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavista rahoitusvaroista	-4 870	-1 351
Korkokulut johdannaisinstrumenteista	-	-146
Valuuttakurssitappiot jaksotettuun hankintameno- arvostetuista rahoitusveloista	-27 475	-4 088
	-51 713	-17 553
Rahoitustuotot ja kulut (netto)	-29 055	-11 792
Korkotuotot ja -kulut rahoitusvaroista ja -veloista, joita ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti:		
Korkotuotot rahoitusvaroista	906	579
Korkokulut rahoitusveloista	-17 697	-11 174
Suoraan omaan pääomaan kirjatut voitot ja tappiot		
Myytavissä olevien sijoitusten käyvän arvon muutokset	-	-
Liikevaihto sisältää valuuttakurssieroja	79	-23

9. Tuloverot

	2008	2007
Tilikauden tuloverot	-16 419	-24 998
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-110	-28
Laskennalliset verot	-415	-10 515
	-16 944	-35 541
Tuloverojen täsmäytyslaskelma Suomen yhtiöverokantaan	2008	2007
Tulos ennen veroja	50 658	145 753
Suomen verokannan (26%) mukainen tulovero voitosta ennen veroja	-13 171	-37 896
Suomen ja ulkomaisten verokantojen erojen vaikutus	-1 112	2 571
Verotuksessa vähennyskeltottomien kulujen vaikutus	-5 530	-678
Verovapaiden tulojen vaikutus	1 115	635
Verokantojen muutosten vaikutus laskennallisiin veroihin	877	247
Tuloverot aikaisemmilta tilikausilta	-110	-28
Muut erät	987	-391
	-16 944	-35 541

10. Osakekohtainen tulos

	2008	2007
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	33 715	110 177
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	108 697	108 402
Tulos/osake, laimentamaton (EUR)	0,31	1,02
	2008	2007
Emoyhtiön osakkeenomistajien osuus voitosta (tuhat EUR)	33 715	110 177
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimentamaton (tuhat kpl)	108 697	108 402
2002A optioiden vaikutus (tuhat EUR)	-	-
2002B optioiden vaikutus (tuhat EUR)	-	115
Osakemäärä (painotettu keskiarvo), laimennettu (tuhat kpl)	108 697	108 518
Tulos/osake, laimennettu (EUR)	0,31	1,02

Laimennettu osakekohtainen tulos on laskettu oikaisemalla ulkona olevien osakkeiden keskimääräistä lukumäärää olettaen, että kaikki mahdolliset osakkeet merkitään. Ramirentillä on ollut yksi optio-ohjelma, jossa on kaksi sarjaa (2002A ja 2002B).

Optioilla on laimentava vaikutus silloin, kun option merkintähinta on alhaisempi kuin osakkeen markkinahinta. Laimentava vaikutus on se osakkeiden lukumäärä, joka Ramirentin on annettava veloituksesta, koska toteutetuista optioista saatavat varat eivät kata osakkeiden käypää arvoa. Ramirentin osakkeen käypä arvo määritetään osakkeen tilikauden lopun markkinahinnan perusteella.

Osakkeen merkintäaika 2002A optio-oikeudella päättyi 31.10.2006 ja 2002B optio-oikeudella 31.10.2007, minkä jälkeen optioita ei ollut jäljellä.

11. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineellisten käyttöomaisuus-
hyödykkeiden muutokset vuonna 2008

	Maa alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kiinteistöt, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet						
Hankintameno 1.1.	1 613	5 332	828 588	6 056	5 792	847 382
Lisäykset	1 533	177 163	359	2 007	181 063	
Vähennykset	-429	-371	-45 669	-573	-904	-47 947
Uudelleenluokittelut	-77	-1 665	-357	1 241	-858	
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin/varoista	862	0	0	0	862	
Muuntoerot	-36	-188	-75 871	-499	-176	-76 771
Hankintameno 31.12.	1 148	7 092	882 545	4 986	7 961	903 731
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 558	-334 177	-3 708	-2 140	-341 582
Lisäykset -	-174	-5 496	-	-	-5 670	
Vähennykset	-	279	33 290	325	580	34 473
Uudelleenluokittelut	-	-	759	138	-880	16
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-	-480	0	0	0	-480
Poistot	-	-451	-99 110	-1 010	-1 204	-101 776
Muuntoerot	-	91	39 416	431	128	40 066
Kertyneet poistot 31.12.	0	-2 293	-365 317	-3 825	-3 517	-374 952
Kirjanpitoarvo 1.1.	1 613	3 775	494 412	2 348	3 653	505 801
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 148	4 799	517 228	1 161	4 444	528 779

Aineellisten käyttöomaisuus-
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Maa alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Rahoitus leasingillä hankitut koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kiinteistöt, koneet ja kalusto ja muut aineelliset hyödykkeet						
Hankintameno 1.1.	2 697	6 857	652 086	9 594	5 082	676 316
Lisäykset -	1 794	212 556	6	1 811	216 167	
Vähennykset	-110	-411	-34 705	-1 094	-976	-37 297
Uudelleenluokittelut	-	-	2 327	-2 327	-61	-62
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-987	-2 954	-	-	-2	-3 943
Muuntoerot	14	47	-3 675	-123	-62	-3 799
Hankintameno 31.12.	1 613	5 332	828 588	6 056	5 792	847 382
Kertyneet poistot 1.1.	-	-2 350	-283 500	-4 163	-1 817	-291 830
Lisäykset	-	-	-	529	-	529
Vähennykset	-	94	21 853	-	254	22 200
Uudelleenluokittelut	-	-	-682	1 154	78	550
Siirretty myytävissä oleviin pitkäaikaisiin varoihin	-	1 168	-	-	-	1 168
Poistot	-	-479	-75 470	-1 312	-657	-77 918
Muuntoerot	-	10	3 622	83	3	3 718
Kertyneet poistot 31.12.	0	-1 558	-334 177	-3 708	-2 140	-341 582
Kirjanpitoarvo 1.1.	2 697	4 507	368 586	5 431	3 265	384 486
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 613	3 775	494 412	2 348	3 653	505 800

Arvon alentumistestit (kts. liitetieto 12 liikearvon alentumistestaus) käsittävät myös IAS36 "Omaisuserien arvon alentuminen" –standardin vaatimukset, joiden mukaan yhtiön on testattava myös aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden arvon alentuminen. Suoritetut arvonalentumistestit sisältävät jokaisen CGU:n nettovarojen yhteismäärän, lukuun ottamatta IAS 36.2:ssa yksilöityjä eriä. Vuosittaiseen arvonalentumistestaukseen ei ole sisällytetty kahta CGU:ta, joissa ei ole liikearvoa. Näiden CGU:iden osuus ei ole olennainen konserniin verrattuna: ne ovat vain noin 2 % konsernin kokonaisliikevaihdosta tai pitkäaikaisista varoista. Johto ei näe arvonalentumistarvetta näissä kahdessa CGU:ssa. Jokainen konserniyhtiö on arvioinut tilinpäätöshetkellä onko viitteitä siitä, että jonkun omaisuus-erän arvo on alentunut. Koneissa ja kalustossa erityishuomio on kiinnitetty käyttöasteeseen ja mikäli käyttöaste on matala, arvoidaan arvonalentumiskirjausten tarvetta.

12. Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

 Liikearvon ja muiden aineettomien
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	77 633	4 351	3 546	85 530
Lisäykset 959	690	510	2 159	
Tytäryhtiöiden hankinta	18 627	4 863	-	23 490
Vähemmistöosuuden hankinta	226	-	-	226
Vähennykset	-	-140	-2	-141
Uudelleenluokittelut	-1 007	1 164	-	157
Muuntoerot	-3 949	-474	-117	-4 540
Hankintameno 31.12.	92 489	10 455	3 938	106 882
Kertyneet poistot 1.1.	0	-2 971	-2 915	-5 886
Vähennykset	-	134	2	135
Poistot -	-2 059	-181	-2 240	
Arvon alentumiset	-5 091	-	-	-5 091
Muuntoerot	-	482	103	585
Kertyneet poistot 31.12.	-5 091	-4 415	-2 992	-12 497
Kirjanpitoarvo 1.1.	77 633	1 380	631	79 644
Kirjanpitoarvo 31.12.	87 398	6 040	946	94 385

 Liikearvon ja muiden aineettomien
hyödykkeiden muutokset vuonna 2007

	Liikearvo	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut pitkä- vaikutteiset menot	Yhteensä
Liikearvo, muut aineettomat hyödykkeet ja muut pitkävaikutteiset menot				
Hankintameno 1.1.	76 112	3 508	3 229	82 849
Lisäykset -	481	331	812	
Tytäryhtiöiden hankinta	1 538	377	-	1 915
Vähennykset	-	-80	-6	-86
Muuntoerot	-17	65	-7	40
Hankintameno 31.12.	77 633	4 351	3 546	85 530
Kertyneet poistot 1.1.	0	-2 447	-2 763	-5 210
Vähennykset	-	73	6	79
Poistot -	-545	-172	-717	
Muuntoerot	-	-53	14	-39
Kertyneet poistot 31.12.	0	-2 971	-2 915	-5 887
Kirjanpitoarvo 1.1.	76 112	1 061	466	77 639
Kirjanpitoarvo 31.12.	77 633	1 380	631	79 643

Liikearvon arvonalentumistestaus

Liikearvo on kohdistettu Ramirentin rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU). Liiketoimintamaat määritellään CGU:ina. Liikearvon jakautuminen segmenteille esitetään alla olevassa taulukossa.

	2 008	2007*
Suomi	15 825	14 866
Ruotsi	22 326	16 909
Norja	15 634	19 154
Tanska	692	1 428
Europe East	13 791	18 830
Europe Central	19 130	6 446
	87 398	77 633

Vuonna 2007 liikearvoa ei kohdistettu Tanskalle testaushetkellä.

* Vuoden 2007 luvut on jaettu nykyisen segmenttijaon mukaisesti.

Liikearvot ovat paikallisissa valuutoissa ja valuuttakurssivaihtelut vaikuttavat liikearvon euromääriin.

Liikearvolle suoritetaan vuosittain arvonalentumistestaus, jossa sen kirjanpitoarvoa verrataan sen kerrytettävissä olevaan rahamäärään kunkin ennalta määrätyn rahavirtaa tuottavan yksikön osalta (CGU). Arvonalentumistestaus suoritetaan myös silloin, kun todetaan viitteitä arvon alentumisesta. Arvonalentumistappio kirjataan, mikäli rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettujen nettovarojen (sis. liikearvon) kirjanpitoarvo on korkeampi kuin yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kunkin CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä määritetään nykyarvomenetelmällä (DCF-menetelmä).

Arvonalentumistestauksessa arviot vuoden 2009 rahavirroista perustuvat Ramirentin hallituksen hyväksymään vuoden 2009 budjettiin. Rahavirta-arviot vuosille 2010 - 2013 perustuvat johdon näkemyksiin liiketoiminnan kasvusta ja kannattavuudesta.

Keskipitkällä aikavälillä testauksessa käytetään ROCE:a 18 % ja tuotot/pääoma -suhdetta 100 % konsernitason. Keskipitkän aikavälin kasvu vaihtelee välillä 2 % - 10 % p.a. riippuen kunkin maan keskipitkän aikavälin kasvu- ja inflaatio-odotuksista. Pitkän aikavälin kasvun arvioidaan olevan 2 % p.a. pohjoismaisissa segmenteissä ja 4 % p.a. Europe East ja Europe Central -segmenteissä, mikä kuvastaa sekä odotettua kasvua että inflaatiota toimintamaassa. CGU:iden pääomarakenne kuvastaa Ramirent konsernin pääomarakennetta.

Tulevista rahavirroista tehtyjen arvioiden lisäksi tärkeimpiä oletuksia ovat keskimääräisestä painotetusta pääoman kustannuksesta (WACC) tehdyt oletukset. WACC:ia käytetään tulevien rahavirtojen diskonttaamisessa. Pääoman kustannus sisältää myös riskittömät korkotasot ja riskipreemiot niissä maissa, joissa CGU:t toimivat. Nykyarvolaskelmissa on käytetty velkojen ja oman pääoman suhdelukua 30 % / 70 %. WACC:iin vaikuttavia tekijöitä ovat Ramirentin pääomarakenne, oman pääoman beta, CGU:iden oman pääoman kustannus ja korollisen vieraan pääoman kustannus.

Vuosien 2008 ja 2007 arvonalennustestien keskeiset oletukset esitetään alla olevissa kahdessa taulukossa.

	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central
Vuoden 2008 arvonalentumistesti						
Liikevaihdon kasvu *)	0,5%	0,0%	0,0%	-1,5%	-4,5 - 3,5%	6,0 - 14,5%
Pitkän aikavälin kasvu	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	4,0%	4,0%
Keskimääräinen liikevoittomarginaali 2009 - 2013	18,0%	14,5%	16,0%	14,0%	8,5 - 17,5%	14,5 - 18,5%
WACC (verojen jälkeen)	8,5%	7,6%	8,8%	8,6%	11,6 - 15,1%	9,2 - 13,4%
Diskonttauskorko (WACC ennen veroja)	10,9%	9,5%	11,3%	10,6%	13,3 - 18,3%	10,4 - 15,5%

*) Keskimääräinen liikevaihdon kasvu (2009-2013)

Vuoden 2007 arvonalentumistesti	Suomi	Ruotsi	Norja	Tanska	Europe East	Europe Central
Liikevaihdon kasvu *)	2,0 %	3,0-4,0 %	2,0 %	-	3,0 - 7,0 %	0,5 - 3,0 %
Pitkän aikavälin kasvu	2,0 %	2,0 %	2,0 %	-	2,0 %	2,0 %
Keskimääräinen liikevoittomarginaali 2008 - 2012	23,5 %	22,5 %	23,0 %	-	22,5 - 27,0 %	18,5 - 24,5 %
WACC (verojen jälkeen)	8,2 %	8,0 %	8,4 %	-	9,0 - 11,9 %	9,4 - 11,3 %
Diskonttauskorko (WACC ennen veroja)	10,5 %	10,4 %	11,0 %	-	10,6 - 15,1 %	11,3 - 13,0 %

*) Verrattuna 2008 budjettiin (vuodet 2009-2011)

Omaisuserien arvonalentumistestaus on suoritettu 30.9.2008. Edellinen arvonalentumistestaus suoritettiin 30.9.2007. Vuoden 2008 testit myös tarkistettiin todellisilla nettovelalla ja nettovaroilla 31.12. sekä valuuttakurssilla. Lisäksi otettiin huomioon viimeisimpiin markkinanäkymiin perustuvat muutokset. Eri CGU:iden arvonalentumistestauksissa käytetty diskonttauskorko (IFRS WACC; ennen veroja) on ollut seuraavalla vaihteluvälillä.

	Diskonttokorko
Arvonalentumistesti 2008	9,5 % - 18,3 %
Arvonalentumistesti 2007	10,4 % - 15,1 %

Kansainvälisissä tilinpäätösstandardeissa (IFRS) todetaan, että yhteisön on arvioitava jokaisena raportointipäivänä, onko mitään viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo saattaa olla alentunut. Jos tällaisia viitteitä esiintyy, yhteisön on arvioitava omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Tämän mukaisesti ja ottaen huomioon vallitsevan haastavan markkinatilanteen, olemme tarkistaneet kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuen 31.12.2008 hetken omaisuuseriin. Rahavirta-arviot ja diskonttauskorot on päivitetty vuoden 2008 lopussa kuvastamaan viimeisintä tietoa.

Laskelmien perusteella kaikkien CGU:iden, paitsi kolmen Europe East -segmentin CGU:n, kerrytettävissä olevat rahamäärät ovat korkeammat kuin niiden kirjanpitoarvot. Tämän seurauksena on tarve yhteensä 5 091 miljoonan euron arvonalentumiskirjaukselle Europe East -segmentin CGU:issa.

Herkkyysanalyysi

Keskeisin epävarmuustekijä arvonalentumistestauksessa on johdon oletamus tulevien vuosien EBIT-tasosta kunkin CGU:n osalta. Tulevien vuosien EBIT on puolestaan riippuvainen tulevien vuosien arvioidun liikevaihdon ja EBIT-%:n toteutumisesta.

Alla olevassa taulukossa esitetään segmentteittäin se tulevien vuosien arvioidun EBIT-tason vähennys, jonka seurauksena CGU:n kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin CGU:n nettovarojen kirjanpitoarvo.

EBIT:n vähennys	2008 arvonalennus-testi	2007 arvonalennus-testi
Suomi	-34,1%	-44,5%
Ruotsi	-38,3%	-45,8%
Norja	-27,9%	-38,5%
Tanska	-24,4%	-
Europe East	välillä arvonalentuminen ja -15,7%	välillä -15,8 ja -44,7%
Europe Central	välillä -12,7 ja -35,7%	välillä -4,4 ja -38,0%

Laskelmissa käytetyllä diskonttauskorolla on pääasiallinen vaikutus kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä. Laskelmat osoittavat, että pohjoismaiset segmentit kestävät diskonttauskoron 3,4 % - 5,9 %:n nousun, ennen kuin niiden kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa niiden kirjanpitoarvoa. Europe East -segmentissä on tarve arvonalentumisen kirjaamiselle. Sen vuoksi Europe East -segmentin diskonttauskoron kasvun vaihteluväli on 0 % - 1,7 % CGU:sta riippuen, kunnes kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa kirjanpitoarvoa. Central Europe -segmentissä vaihteluvälialueen rajat ovat 1,6 % - 4,9 % CGU:sta riippuen.

13. Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Kiinteistöjä Suomessa	83	643
Siirretty myytävissä olevista sijoituksista - muita osakkeita Suomessa	476	476
Kiinteistöjä Norjassa	-	1 848
	559	2 967

Myytävänä oleiviin pitkäaikaisiin varoihin ei liittynyt velkoja 31.12.2008 eikä 31.12.2007.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat 31.12.2008

Pääosa Suomi-segmentin kiinteistöistä myytiin tilikauden 2007 ja 2008 aikana. Jäljellä olevat kiinteistöt, kirjanpitoarvoltaan 83 tuhatta euroa ja muut osakkeet tullaan suunnitelman mukaan realisoimaan vuoden 2009 aikana.

Myytävänä olevat pitkäaikaiset varat 31.12.2007

Bautas AS (Ramirent Norja) myi 29.1.2008 tytäryhtiönsä Altima AS:n osakkeet. Altima AS omistaa kiinteistön Trondheimissa Norjassa. Bautas AS vuokrasi myydyin toimipistekiinteistön takaisin operatiivisella vuokrasopimuksella.

Pääosa Suomi-segmentin kiinteistöistä myytiin tilikauden 2007 aikana ja loppuosan, kirjanpitoarvoltaan 643 tuhatta euroa, myynti tulee suunnitelman mukaan realisoimaan vuoden 2009 aikana.

14. Myytävissä olevat sijoitukset

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Muut osakkeet	79	95
	79	95

Myytävissä olevat sijoitukset koostuvat pääosin noteeratuista ja noteeraamattomista osakkeista. Noteeratut osakkeet on arvostettu osakemarkkinoilla tilinpäätöspäivänä noteerattuun markkinahintaan. Noteeraamattomat osakkeet on, mikäli käypää markkinahintaa ei ole ollut saatavissa, arvostettu alkuperäiseen hankintamenoon.

15. Laskennalliset verosaamiset

Laskennallisten verosaamisten muutokset vuonna 2008

	Alkava tase 1.1.	Tulos vaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Verotukselliset tappiot	127	1 728	-	-278	-	1 578
Käyvän arvon oikaisut	827	184	-	-172	-	840
Eläkevelvoitteet	183	64	-	-63	-	184
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	32	-	-	-1	-	31
Muut väliaikaiset erot	1 000	2 707	-	-223	-	3 484
	2 170	4 683		-736		6 117

Laskennallisten verosaamisten muutokset vuonna 2007

	Alkava tase 1.1.	Tulos vaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päätävä tase 31.12.
Verotukselliset tappiot	3	117	-	7	-	127
Käyvän arvon oikaisut	250	472	85	-5	25	827
Eläkevelvoitteet	195	-41	-	30	-	183
Konserniyhdistely ja eliminoinnit	39	-7	-	-	-	32
Muut väliaikaiset erot	680	317	-	3	-	1 000
Netotetut laskennalliset verosaamiset ja verovelat	34	5	-	-39	-	0
	1 200	863	85	-3	25	2 170

16. Vaihto-omaisuus

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Myyntituotteet	18 284	19 464
Varaosat ja muut palveluiden myynnin yhteydessä kulutettavat tarvikkeet	2 965	2 669
Muut	9	22
	21 258	22 155

17. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Myyntisaamiset	108 245	117 638
Luottotappiovaraus	-23 441	-10 904
Muut saamiset	2 501	3 816
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	3 289
Ennakkomaksut ja siirtosaamiset	11 749	9 034
	99 055	122 873

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat vuonna 2007 muodostuvat avainjohdon pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän suojaamiseksi otetusta talletuksesta.

Ennakkomaksut ja siirtosaamiset koostuvat seuraavista	2008	2007
Kertyneet vuokratuotot	1 968	2 561
Kertyneet korkotuotot	387	81
Verosaamiset	4 564	225
Ennakkoon maksetut vakuutukset	534	601
Muut ennakkomaksut	4 295	5 565
	11 749	9 034

18. Rahavarat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Käteinen raha ja pankkitalletukset	2 072	1 200

Rahavarojen käypä arvo ei eroa kirjanpitoarvosta.

19. Pääoman hallinta

Hallitus on hyväksynyt Ramirentin pääoman hallinnan tavoitteet konsernin rahoituspolitiikassa ja strategia-suunnitelmassa. Ramirentin tavoitteena on vahva taserakenne, joka tarjoaa taloudellista vakautta taloudellisista suhdanteista ja ulkoisista rahoitusmahdollisuuksista osin riippumatta. Tämä antaa Ramirentille mahdollisuuden tehdä pitkän aikavälin liiketoimintapäätöksiä hyödyntäen avautuvia liiketoimintamahdollisuuksia kaikissa suhdanteissa. Lisäksi yhtiön tavoitteena on vakaa, yhtiön pääomakustannukset ylittävä tuotto.

Taloudelliset tavoitteet ovat seuraavat:

- Osakekohtaisen tuloksen kasvu vähintään 15 % vuodessa kaikissa suhdanteissa
- Sijoitetun pääoman tuotto vähintään 18 % vuodessa kaikissa suhdanteissa
- Osingonjakosuhteet vähintään 40 % vuosituloksesta
- Nettovelkaantumisaste alle 120 % jokaisen tilikauden lopussa

Ramirentin liiketoiminta on pääomavaltainen, ja investoinnit uuteen kalustoon sekä olemassa olevan kaluston tehokas käyttö heijastuvat kasvumahdollisuuksiin ja kannattavuuteen. Ramirentin tulevaisuuden käyttöomaisuushyödyke-investointien määrä riippuu lukuisista tekijöistä, kuten yleisistä taloudellisista olosuhteista ja kasvunäkymistä. Liiketoiminta on luonteeltaan syklistä, mutta investointien keskeyttäminen vaikuttaisi melko nopeasti kassavirtaan. Investointien ajoitus ja määrä ovat keskeisiä tavoitellun pääomarakenteen saavuttamiseksi.

Ramirent maksaa vuosittain osinkoja vähintään 40 % tilikauden voitosta. Hallitus on ehdottanut vuoden 2009 yhtiökokoukselle osinkojen määräksi 0,15 euroa osakkeelta, mikä vastaa 48 % vuotuisesta tilikauden voitosta. Viimeisen viiden vuoden aikana osinkoa on maksettu keskimäärin 46 % tilikauden voitosta. Yhtiökokous valtuutti kokouksessaan 9.4.2008 hallituksen hankkimaan, luovuttamaan tai laskemaan liikkeeseen osakkeita määrän, joka vastaa enintään 5 % yhtiön osakepääomasta, yhtiön pääomarakenteen kehittämiseen tai käytettäväksi yritysrahainnoissa tai avainhenkilöiden kannustimissa. Hallitus ei ole käyttänyt valtuutusta vuoden 2008 aikana.

Yhtiöllä on taloudellisia kovenantteja lainajärjestelysopimuksissaan. Nämä kovenantit ovat sidoksissa yhtiön pääomarakenteeseen. Seurattavia tunnuslukuja ovat omavaraisuusaste, nettovelkaantumisaste, korkokate (interest cover ratio) ja nettovelan suhde EBITDA:an. Yhtiön tunnusluvut 31.12.2008 olivat paremmat kuin nämä kovenantit edellyttävät.

Hallitus tarkastelee säännöllisesti konsernin pääomarakennetta. Yhtiö seuraa pääomarakennetta lähinnä nettovelkaantumisasteella. Myös muita taloudellisia tavoitelukuja tarkastellaan säännöllisesti.

Vuoden 2008 aikana Ramirent muutti rahoituspolitiikkaansa maksuvalmiusvarantojensa lisäämiseksi ja määritteli 2009 alkaen taseen nettovelkaantumisasteelle tavoitteen alittaa 120 % tilikauden lopussa.

Velkojen suhde omaan pääomaan 31.12.2008 ja 31.12.2007 oli seuraava:

	2008	2007
Korolliset velat	305 055	237 059
Käteis- ja muut rahavarat	-2 072	-1 200
Nettovelat	302 983	235 859
Oma pääoma	281 095	341 012
Velkojen suhde omaan pääomaan	107,8 %	69,2 %

20. Oma pääoma

	Osakemäärä (tuhat kpl)	Osake- pääoma	Ylikurssi rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Total
Kirjanpitoarvo 1.1.2007	108 135	11 625	126 011	-	137 636
Käytetyt osakeoptiot	563	60	633	-	693
Kirjanpitoarvo 31.12.2007	108 698	11 685	126 644	-	138 329
Ylikurssirahaston alentaminen	-	13 315	-126 644	113 329	-
Kirjanpitoarvo 31.12.2008	108 698	25 000	-	113 329	138 329

Osakemäärä, osakepääoma ja ylikurssirahasto

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 koostuu 108.697.328 osakkeesta joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,2300 euroa per osake. Vuonna 2008 osakepääomaa korotettiin siirtämällä 13.314.918,13 euroa ylikurssirahastosta osakepääomaan.

Yhtiöllä on yksi osakesarja, jonka osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

Ramirentin optio-ohjelma

Ramirent Oyj:n ylimääräinen yhtiökokous päätti 12.12.2002 optio-ohjelman perustamisesta. Optioiden lukumäärä oli 500.000. Näistä merkittiin 250.000 tunnuksella 2002A ja 250.000 tunnuksella 2002B.

Ramirent 2002B –sarjan optiot liitettiin arvo-osuusjärjestelmään ja otettiin kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Pörssin päälisalla 3.10.2005 alkaen. Kaupankäynti 2002A -sarjan optioilla päättyi 31.10.2006 ja 2002B-sarjan optioilla 31.10.2007.

Tilikauden lopussa 2002A -optioita on jäljellä 0 kpl ja 2002B –optioita 0 kpl.

Optio-ohjelman keskeiset tiedot esitetään seuraavissa taulukoissa.

Optiojärjestely 2008

Ei jäljellä olevia optioita.

Optiojärjestely 2007

Optiojärjestely 2008 (ei muutoksia)

Optiojärjestely 2007

Järjestelyn luonne	Optiot 2002B
Optioiden myöntämispäivä	12.12.2002
Optioiden toteutustapa	Osakkeina
Optioiden arvonnäyttömalli	Black & Scholes
Optio-oikeuden syntymisehdot	Työsuhteen voimassaolo ansaintajakson päättyessä

Järjestelyn optioiden kokonaismäärä myöntämispäivänä	250 000
Mitätöityjen optioiden kpl-määrä	-57 600
Myönnettyjen optioiden kpl-määrä	192 400
Optioiden määrä, joilla merkitty osakkeita 31.12.2007 mennessä	-192 400
Ulkona olevien optioiden määrä 31.12.2007	-

Optioilla merkittävien osakkeiden enimmäismäärä	1 539 200
Optioilla 31.12.2007 merkittyjen osakkeiden määrä	-1 539 200
Optioilla 31.12.2007 jälkeen merkittävien osakkeiden enimmäismäärä	-

Osakkeiden merkintähinta optioiden myöntämispäivänä (EUR / osake)	1,795
---	-------

Osakkeiden merkintähinnan ehdot	Myöntämishetken merkintähinnasta vähennetään merkintähetken saakka maksetut osingot
---------------------------------	---

Osakkeiden merkintähinta 31.12.2007 (EUR / osake)	1,195
Osakkeiden merkintäaika 1.10.2005 - 31.10.2007 (vuotta)	2,08

Osakehintaa optioiden myöntämispäivänä (EUR / osake)	1,7875
Sopimuksen mukainen ansaitsemisjakso 12.12.2002 - 1.10.2005 (vuotta)	4,89

Odotettu volatiliiteetti	23,29 %
Odotettu option voimassaoloaika myöntämispäivänä (vuotta)	4,89
Riskitön korko	3,61 %
Odotettu henkilöstöpoistuma (myöntämispäivänä; % optioiden haltijoista)	23,49 %
Myöntämispäivänä määritetty option käypä arvo (EUR / optio)	3,95

Optio-ohjelma kokonaiskuluvaikutus (tuhat EUR)	756
Vuoden 2006 tuloslaskelmaan kirjattu kulu (tuhat EUR)	-
Vuoden 2005 tuloslaskelmaan kirjattu kulu (tuhat EUR)	-

	2008 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2008 Optioiden määrät (kpl)	2007 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2007 Optioiden määrät (kpl)
2002A optioiden muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat				
1.1.	-	-	-	-
Toteutetut optiot	-	-	-	-
31.12.	-	-	-	-
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	-	-	-	-

	2008 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2008 Optioiden määrät (kpl)	2007 Toteutushinta painotettuna keskiarvona (EUR / osake)	2007 Optioiden määrät (kpl)
2002B optioiden muutokset ja painotetut keskimääräiset toteutushinnat				
1.1.	-	-	1.495	70.432
Toteutetut optiot	-	-	1.230	-70.432
31.12.	-	-	-	-
Toteutettavissa olevat optiot 31.12.	-	-	-	-

Hallituksen voimassa oleva valtuutus hankkia omia osakkeita

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeet hankitaan muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Helsingissä. Osakkeet voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi, osana yhtiön kannustinjärjestelmää tai yhtiöllä pidettäväksi, muutoin edelleen luovutettavaksi tai mitätöitäväksi. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakkeiden hankintaan liittyvistä ehdoista.

Hallituksella voimassa oleva valtuutus päättää suunnatun annin toimeenpanosta

Hallituksella on 2.4.2009 saakka voimassa valtuutus päättää enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen antamisesta sekä enintään 5.434.921 yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta maksua vastaan. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden käyttäminen vastikkeena mahdollisissa yrityshankinnoissa tai muissa yhtiön liiketoimintaan kuuluvissa järjestelyissä, investointien rahoittamiseksi tai osana yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmää. Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä voidaan merkitä kokonaan tai osittain sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon siten kuin hallitus siitä päättää. Valtuutus oikeuttaa hallituksen päättämään muista osakeantiin liittyvistä ehdoista.

Osakkeenomistajat

31.12. 2008	Osake määrä	Osuus osakkeista ja äänistä
Nordstjernan AB	31 186 331	28,69 %
Oy Julius Tallberg Ab	11 962 229	11,01 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	7 951 299	7,32 %
Odin Sijoitusrahasto	5 088 414	4,68 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	3 123 316	2,87 %
FIM Sijoitusrahasto	1 409 592	1,30 %
Nordea Sijoitusrahasto	1 402 761	1,29 %
Fondita Sijoitusrahasto	1 090 000	1,00 %
Sijoitusrahasto Evli	1 062 877	0,98 %
Valtion Eläkerahasto	1 004 000	0,92 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	17 148 116	15,78 %
Muut osakkeenomistajat	26 268 393	24,17 %
Yhteensä	108 697 328	100,00 %

Osake	Osuus osakkeista määrä	ja äänistä
31.12.2007		
Nordstjernan AB	22 349 080	20,56 %
Oy Julius Tallberg Ab	11 427 229	10,51 %
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	6 152 202	5,66 %
Odin Sijoitusrahasto	4 325 042	3,98 %
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	2 331 522	2,14 %
Nordea Sijoitusrahasto	1 334 993	1,23 %
OP Sijoitusrahasto	1 007 953	0,93 %
Valtion Eläkerahasto	850 000	0,78 %
Sijoitusrahasto Evli	813 707	0,75 %
Veritas Pension Insurance Company Ltd.	737 000	0,68 %
Fondita Sijoitusrahasto	695 000	0,64 %
Hallintarekisteröidyt osakkeet	40 815 014	37,55 %
Muut osakkeenomistajat	15 859 694	14,59 %
Yhteensä	108 698 436	100,00 %

21. Laskennalliset verovelat

Laskennallisten verovelkojen muutokset vuonna 2008	Alkava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	997	-	-	-	-	997
Myytäviksi olevien sijoitusten käyvän arvon oikaisut	2	-190	-	22	803	636
Myyttävänä olevien pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	48	-	-	-	-	48
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	36 024	4 368	-	-2 416	29	38 005
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	7 224	920	-1 010	-548	-	6 586
	44 296	5 098	-1 010	-2 943	832	46 273

Laskennallisten verovelkojen muutokset vuonna 2007	Alkava tase 1.1.	Tulosvaikutteisesti kirjattu	Omaan pääomaan kirjattu	Muunto erot	Yritys hankinnat/ luovutukset	Päättävä tase 31.12.
Yrityshankintojen yhteydessä kirjatut pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	1 106	-134	-	-	25	997
Myytäviksi olevien sijoitusten käyvän arvon oikaisut	2	-	-	-	-	2
Myyttävänä olevien pitkäaikaisten varojen käyvän arvon oikaisut	48	-	-	-	-	48
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	27 642	8 515	-	-133	-	36 024
Muut veronalaiset väliaikaiset erot	4 337	2 997	-	-109	-	7 225
	33 135	11 378	0	-242	25	44 296

22. Eläkelveloitteet

Ramirent on järjestänyt työsuhteen jälkeiset etuudet etuuspohjaisin ja maksupohjaisin eläkejärjestelyin. Etuuspohjaisia eläkejärjestelyitä, joita hallinnoidaan vakuutusyhtiöiden kautta, esiintyy Ruotsissa ja Norjassa.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin osallistuvien työntekijöiden eläke-etuuden suuruus eläkkeelle jäämishetkellä määritetään tiettyjen tekijöiden, kuten esimerkiksi palkan ja työssäolovuosien perusteella.

Konsernituloslaskelmaan kirjatut eläkekulut ja niiden jako etuuspohjaisiin ja maksupohjaisiin kuluihin esitetään alla olevassa taulukossa.

Tuloslaskelmaan kirjatut eläkekulut	2008	2007
Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-2 117	-1 412
Maksupohjaisista eläkejärjestelyistä johtuvat kulut	-7 009	-6 363
	-9 126	-7 775

Konsernituloslaskelmaan kirjatut etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen kulut määräytyvät seuraavasti.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelykulujen osatekijät	2008	2007
Tilikauden työsuorituksen perustuvat menot	-1 567	-1 377
Korkomenot	-841	-646
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	354	321
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-63	-24
Takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-	-
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (+) ja tappiot (-)	-	314
	-2 117	-1 412

Konsernitaseessa esitetty etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelka määräytyy seuraavasti.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelan osatekijät	2008	2007
Rahastoimattomien velvoitteiden nykyarvo	6 160	6 647
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	11 414	11 877
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-7 592	-7 504
Ylikate (-) / alikate (+)	9 982	11 019
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-2 952	-2 982
Kirjaamattomat takautuvaan työsuorituksen perustuvat menot	-	-
Velvoitteiden nettovelka 31.12.	7 030	8 036
Määrät taseessa		
Velat	7 030	8 036
Varat	-	-
Nettovelka	7 030	8 036

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvon muutokset esitetään alla olevassa taulukossa.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen velvoitteen nykyarvon muutos	2008	2007
Velvoitteen nykyarvo 1.1.	18 523	15 041
Muuntoerot	-3 444	211
Työsuorituksesta johtuvat menot	1 567	1 377
Korkomenot	841	646
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	557	1 859
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (-) ja tappiot (+)	-	-154
Hankittujen yhtiöiden vaikutus	-	-
Maksetut etuudet	-256	-270
Tulovero työnantajan suorittamista maksuista	-174	-188
Velvoitteen nykyarvo 31.12.	17 615	18 523

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset ovat seuraavat.

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypien arvon muutokset	2008	2007
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo 1.1.	7 504	6 250
Muuntoerot	-1 308	222
Järjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto	354	321
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	54	-405
Työntäjän suorittamat maksut järjestelyihin	1 146	1 332
Järjestelyihin osallistuvien suorittamat maksut	-	-
Liiketoimintojen yhdistämisen vaikutus	-	-
Maksetut etuudet	-117	-117
Järjestelyjen supistamisesta johtuvat voitot (+) ja tappiot (-)	-	-99
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo 31.12.	7 632	7 504

Etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin ja niiden suhteellinen osuus kaikista järjestelyihin kuuluvien varojen yhteismäärästä esitetään alla olevassa taulukossa.

Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen jakautuminen omaisuusryhmittäin	2008	2007
Osakkeet ja muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset	28 %	33 %
Joukkovelkakirjalainat ja muut arvopaperit - kiinteätuottoiset	31 %	17 %
Eräpäivään pidettävät joukkovelkakirjat	22 %	26 %
Kiinteistöt ja muu kiinteä omaisuus	12 %	14 %
Lainat -	1 %	-
Saamistodistukset	-	-
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	7 %	9 %
	100 %	100 %

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen nettovelvoitteen nykyarvon laskennassa käytetyt keskeiset vakuutusmatemaattiset olettamukset ovat seuraavat.

Keskeiset vakuutusmatemaattiset olettamukset	2008	2007
Diskonnttauskorko		
Ruotsi	4,50 %	4,25 %
Norja	4,00 %	4,70 %
Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen odotettu tuotto		
Ruotsi	-	-
Norja	6,00 %	5,75 %
Tuleva palkankorotusolettamus		
Ruotsi	3,00 %	3,00 %
Norja	4,50 %	4,50 %
Arvioitu etuuden lisäys tulevaisuudessa		
Ruotsi	2,00 %	2,00 %
Norja	1,80 %	2,00 %

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo ja järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo tilikauden lopussa esitetään alla olevassa taulukossa.

Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo ja eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo tilikauden lopussa	2008	2007
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteen nykyarvo	17 575	18 523
Eläkejärjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	7 592	7 504
Ylikate (-) / alikate (+)	9 982	11 019

Vuodelle 2009 arvioidut työnantajan suoritettavaksi tulevat maksut ovat 0,8 milj. euroa (tilikauden 2007 päättyessä arvioidut vuoden 2008 maksut olivat 0,8 milj. euroa).

23. Varaukset

Varausten muutokset	2008	2007
Varaukset 1.1.	1450	1767
Varausten lisäykset	23 443	-
Käytetyt varaukset	-321	-20
Käyttämättömien varausten peruutukset	-	-215
Muuntoerot	-191	-82
Varaukset 31.12.	24 381	1 450

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Pitkäaikaiset	6 929	987
Lyhytaikaiset	17 452	463
	24 381	1 450

Varaukset muodostuvat uudelleenjärjestely- ja muista kertaluonteisista menoista 23,5 miljoonaa euroa ja Ruotsissa myytyihin kiinteistöihin liittyvistä ympäristö-, purku- ja käyttämättömyysvastuista 0,9 miljoonaa euroa. Varaukset perustuvat tilinpäätöshetken parhaaseen arvioon tulevasta kustannuksista.

Uudelleenjärjestelymenojen ja muiden tuloslaskelman kertaluonteisten kulujen yhteismäärä oli 25,8 miljoonaa euroa. Koska niiden konsernin tytäryhtiöiden, joiden toimintavaluutta ei ole euro, tuloslaskelmat muunnetaan euroiksi tilikauden keskimääräistä kurssia käyttäen ja taseet tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen, varauksen muutos tuloslaskelmassa eroaa varauksen muutoksesta taseessa.

24. Korolliset velat

Korolliset velat 31.12.2008	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	18 073	264 922	282 995
Yritystodistukset	10 684	-	10 684
Rahoitusleasingvelat	568	316	884
Muut pitkäaikaiset velat	0	10 493	10 493
	29 325	275 731	305 055

Korolliset velat 31.12.2007	Lyhyt-aikaiset	Pitkä-aikaiset	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta	20 533	163 314	183 847
Yritystodistukset	50 523	0	50 523
Eläkelainat	328	0	328
Rahoitusleasingvelat	1 174	1 187	2 361
	72 558	164 501	237 058

Rahoitusleasingvelat	2008	2007
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	238	1 238
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	226	1 220
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	444	-
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärä	907	2 458
Vastaiset korkomaksut	-23	-97
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	884	2 361

Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	2008	2007
Erääntyy yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	568	1 174
Erääntyy 1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä	316	1 187
Erääntyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	-	-
Vastaisten rahoitusleasingmaksujen vähimmäismäärän nykyarvo	884	2 361

25. Ostovelat ja muut velat

Kirjanpitoarvo 31.12.	2008	2007
Ostovelat	26 369	37 447
Muut velat	23 792	24 470
Siirtovelat	30 545	26 370
Saadut ennakot	738	720
	81 445	89 007

Siirtovelat koostuvat seuraavista	2008	2007
Kertyneet korkokulut	373	418
Kertyneet henkilöstökulut	16 009	18 106
Tuloennakot	483	724
Muut erät	13 680	7 122
	30 545	26 370

MUUT KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

26. Yrityshankinnat ja –myynnit

Tytäryhtiö- ja liike toimintahankinnat vuonna 2008

Hyresmaskiner i Stockholm AB –niminen konevuokraamo, joka hankittiin 19.12.2007, on yhdistelty Ruotsi-segmentin lukuihin vuoden 2008 alusta lukien.

Ramirent Finland Oy hankki Suomen Rakennuskonevuokraamo Oy –nimisen yhtiön liike toiminnan 3.1.2008. Liike toiminnan synnyttämä vuotuinen liikevaihto on noin 2 milj. euroa. Liike toimintaosto laajentaa Ramirentin toimipisteverkostoa kahdella toimipisteellä Helsingin ja Espoon alueella.

Ramirent osti 8.1.2008 enemmistöosuuden OTS Bratislava, spol. s.r.o –nimisestä slovakialaisesta yrityksestä. OTS on johtava konevuokrauspalveluja Slovakian rakennusyhtiöille tarjoava yritys. Pääsy Slovakiaan on Ramirentille tärkeä strateginen askel, joka tarjoaa ainutlaatuisia kannattavan kasvun mahdollisuuksia uudella markkina-alueella. Yrityksellä on 37 oman ja edustus sopimustoimipisteen verkosto ja sen palveluksessa on 130 henkilöä.

Ramirentin norjalainen tytäryhtiö Bautas AS osti LK Produkter AS –nimisen yhtiön konevuokrausliike toiminnan 1.3.2008.

Alla olevassa taulukossa on yhteen veto vuoden 2008 yritys hankinnoista.

Hankintameno osatekijät

Rahana maksetut vastikkeet	30 636	
Hankintoihin liittyvät menot	209	
Hankintameno yhteensä	30 845	
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-8 268	
Liike arvo	22 577	

	Kirjattu käypä arvo	Myyjän kirjanpito arvo
Hankitut varat ja velat		
Aineettomat pitkäaikaiset varat	1 975	12
Aineelliset pitkäaikaiset varat	8 126	6 990
Vaihto-omaisuus	932	950
Myyntisaamiset	2 579	2 579
Muut lyhytaikaiset saamiset	172	172
Rahavarat	376	376
	14 159	11 078

Laskennalliset verovelat	-1 285	-33
Korolliset velat	-2 078	-1 892
Muut velat	-2 527	-2 527
	-5 891	-4 452

Hankittu nettovarallisuus 8 268 6 625

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksetut vastikkeet	-30 636
Tilikauden päättyessä maksamatta oleva vastike	12 590
Hankintoihin liittyvät menot	-209
Hankitut rahavarat	376
Hankintojen vaikutus rahavirtaan	-17 879

Tytäryhtiö- ja liike toimintahankinnat vuonna 2007

Bautas AS, joka on Ramirent Oyj:n tytäryhtiö Norjassa, hankki Wannberg Maskin service AS:n liike toiminnan 1.3.2007 alkaen.

Ramirent s.r.o., joka on Ramirent Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Tsekin tasavallassa, ja KMB Stavební Servis s.r.o. sopivat 31.5.2007 kaupasta, jolla Ramirent s.r.o. osti KMB Stavební Servisin vuokrausliike toiminnan. Yhtiö on erikoistunut kurottajanostimien vuokraukseen ja sen vuokraustoiminta kattaa koko Tsekin tasavallan. Ramirent aloitti toiminnan Tsekin tasavallassa vuonna 2006. Tällä kaupalla Ramirent laajentaa asiakkunsa ja vahvistaa asemaansa Tsekin vuokrausmarkkinoilla.

Ramirentin ruotsalainen tytäryhtiö Ramirent AB allekirjoitti 1.10.2007 sopimuksen J & J Maskinuthyrning –nimisen konevuokraamon vuokrausliike toiminnan hankinnasta Ruotsissa. Yritysosto tuksee Ramirentin strategiaa vahvistaa toimipisteverkostoa Ruotsissa ja vahvistaa Ramirentin markkina-asemaa Pohjois-Ruotsissa.

Ramirent A/S, joka on Ramirent Oyj:n kokonaan omistama tytäryhtiö Tanskassa, osti PM Materiel ApS:n liike toiminnan 1.11.2007 alkaen. PM Materiel vuokraa koneita ja laitteita sekä nostimia ja työmaatilajoja rakennusteollisuudelle pääosin Kalundborgissa ja sen ympäristössä.

Ramirentin ruotsalainen tytäryhtiö Ramirent AB allekirjoitti 19.12.2007 sopimuksen Hyresmaskiner i Stockholm AB –nimisen konevuokraamon hankinnasta 16.1.2008 alkaen. Yhtiö toimii nimellä "Tidermans". Yhtiön vuotuinen liikevaihto on noin 10 milj. euroa. Yritysosto vahvistaa Ramirentin toimipisteverkostoa Tukholman ja Uppsalan alueilla Ruotsissa.

Yhtiön johdon arvion mukaan Ramirent-konsernin liikevaihto olisi ollut 636 Me, mikäli yllä mainitut yritysostot olisi tehty 1.1.2007. Liikevaihtoa määritellessään johto on oletanut, että yritysostopäivänä syntyneet käyvän arvon oikaisut olisivat olleet samansuuruiset, mikäli yritysosto olisi tehty 1.1.2007. Yritysostoista kertynyttä voittoa ei voida arvioida, koska ostetut yhtiöt on sulautettu Ramirentin olemassa olevaan liike toimintaan.

Alla olevassa taulukossa on yhteen veto vuoden 2007 yritys hankinnoista.

Hankintameno osatekijät

Rahana maksetut vastikkeet	4 281	
Hankintoihin liittyvät menot	10	
Myyjille suunnattujen omien osakkeiden käypä arvo	-	
Hankintameno yhteensä	4 290	
Hankitun nettovarallisuuden käypä arvo	-2 762	
Liike arvo	1 528	

	Kirjattu käypä arvo	Myyjän kirjanpito arvo
Hankitut varat ja velat		
Aineettomat pitkäaikaiset varat	377	-
Aineelliset pitkäaikaiset varat	2 210	1 797
Laskennalliset verosaamiset	25	-
Vaihto-omaisuus	208	179
	2 819	1 976

Laskennalliset verovelat	-25	-
Muut velat	-33	-33
	-57	-33

Hankittu nettovarallisuus 2 762 1 944

Hankintojen vaikutus rahavirtaan

Rahana maksetut vastikkeet	-4 281
Tilikauden päättyessä maksamatta oleva vastike	417
Hankintoihin liittyvät menot	-10
Hankintojen vaikutus rahavirtaan	-3 874

27. Rahoitusriskien hallinta

Riskienhallinnan periaatteet

Ramirent altistuu liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Pääasialliset rahoitusriskit ovat valuuttakurssiriski, korkoriski, varainhankinta- ja maksuvalmiusriski sekä vastapuoliriski (luottoriski). Hallitakseen näitä rahoitusriskejä ja vähentääkseen niiden haitallisia vaikutuksia liiketoimintaan, varoihin ja velkoihin sekä tulokseen Ramirent soveltaa riskienhallintapolitiikkaa, joka on määritelty hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa.

Rahoituspolitiikassa on määritelty riskienhallinnan periaatteet niiden riskien osalta, joilla oletetaan olevan suurin vaikutus Ramirentin liiketoimintaan. Lisäksi rahoituspolitiikka määrittää Ramirent-konsernin rahoitustoimintojen yleiset periaatteet päämääränään tavoitteiden asettaminen sekä rahoitusriskien hallintastrategian, riskienhallinnan organisaation ja vastuunjaon määrittely (työnjako konsernin sisällä ja vastuunjako määriteltyjen riskien käsittelyssä).

Ramirentin rahoituspolitiikan mukaisesti rahoitusriskien hallinnalla pyritään turvaamaan toiminnan rahoitustarpeet ja minimoimaan rahoituskustannukset sekä valuutta-, korko- ja muiden rahoitusriskien haitalliset vaikutukset mahdollisimman kustannustehokkaasti. Poliitiikka määrittää rahoituksen ja rahoitusriskien hallinnan vastuut sekä kattaa valittujen rahoitusriskien suojaamiseen käytettävät instrumentit ja hyväksyttävät riskitasot.

Ramirentin hallituksella on kokonaisvastuu riskienhallinnan ohjaamisesta ja toimintaohjeiden asettamisesta. Käytännön tason riskienhallinta on keskitetty konsernin rahoitusyksikölle. Rahoitusyksikkö toimii konsernin sisäisenä pankkina ja vastapuolena konsernin sisäisissä ja pääasiallisesti myös ulkoisissa rahoitustoimissa. Konsernirahoitusyksikkö on vastuussa rahoituspolitiikan täytäntöönpanosta ja konsernin rahoitusriskien seurannasta. Ramirentin konsernirahoitus vastaa konsernitason valuuttakurssi-, korko-, maksuvalmius- ja varainhankintariskien hallinnasta läheisessä yhteistyössä liiketoimintayksiköiden kanssa.

Konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja valvovat, että riskienhallintaa hoidetaan konsernissa asianmukaisesti. Ramirentin liiketoimintayksiköiden johto vastaa yksiköidensä rahoitusriskien seurannasta ja riskienhallinnasta rahoituspolitiikan ja muiden konsernirahoituksen ohjeiden mukaisesti.

Valuuttakurssiriski

Ramirent on monikansallinen konserni, jolla on liiketoimintaa Pohjois- ja kesken Itä-Euroopan maissa. Konserniyhtiöiden vuokraus- ja myyntitulot kertyvät pääosin paikallisissa valuutoissa. Yhtiöiden ostot ovat paikallisissa valuutoissa sekä osin euroissa. Suuri osa investointiostoista tehdään euroissa. Konserni altistuu myös valuuttakurssiriskeille, joita syntyy konsernin sisäisestä rahoitustoiminnasta ja valuuttamääräisistä omista pääomista.

Transaktioriski

Ramirentin toimintaperiaate on minimoida valuuttakurssivaihteluiden haitalliset vaikutukset. Tähän pyritään hajauttamalla ostoja, myyntejä ja sekä rahoitussopimuksia ajallisesti sekä kiinnittämällä suurien valuuttakertymien kurssit tarvittavaksi ajaksi. Suojattavia riskipositioita määriteltäessä otetaan huomioon sopimukseen perustuvat ja seuraavan 12 kuukauden ajalle ennustetut kassavirrat sekä osinkosaamiset. Transaktioriskipositioiden suojaaminen tapahtuu käyttämällä sisäisiä valuuttatermiinejä. Yksiköiden suojaustoimien vastapuolena on yleensä konsernin emoyhtiö. Konsernin rahoitusyksikkö yhdistää ja tarvittaessa suojaa keskitetyt liiketoimintayksiköiden positiot käyttämällä ensisijaisesti ulkoista lainanottoa riskipositioita vastaavissa valuutoissa ja toissijaisesti ulkoisia valuuttatermiinejä.

Suurimmat transaktioriskipositiot muodostuvat ulkomaisista ostoista ja konsernin sisäisestä rahoituksesta. Ramirentin Ruotsin, Norjan ja Puolan liiketoimien laajuuden vuoksi Ramirent altistuu pääasiassa Ruotsin (SEK) ja Norjan (NOK) kruunujen sekä Puolan Zlotyn (PLN) vaihtelusta aiheutuvalle valuuttakurssiriskille, erityisesti konsernin sisäisessä rahoitustoiminnassa. Emoyhtiö suojautuu valuuttariskeiltä sovitamalla pitkäaikaiset ulkoiset luotot merkittävimpiin sisäisiin antolainoihin. Venäjän ja Ukrainan valuuttamääräinen liiketoiminta on pienempää, mutta kyseisten valuuttojen vaikean suojattavuuden sekä suurien vaihteluiden vuoksi ne muodostavat suurehkon riskin.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Ramirentin myyntisaamiset ja ostovelat valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 (31.12.2007):

	2008		2007	
	EUR riski yhtiöillä jotka raportoivat valuutassa	SEK riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta NOK	EUR riski yhtiöillä jotka raportoivat valuutassa	SEK riski yhtiöillä joiden raportointi- valuutta NOK
Myyntisaamiset	173	-	565	-
Ostovelat	2 578	293	5 253	186
	-2 406	-293	-4 688	-186

Korollinen vieras pääoma valuutoittain tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 (31.12.2007) esitetään alla olevassa taulukossa:

Korolliset velat valuutoittain	2008
EUR	186 221
PLN	41 892
SEK	30 370
NOK	29 155
DKK	11 447
Other	5 968
	305 055
Korolliset velat valuutoittain	2007
EUR	148 922
SEK	23 235
NOK	20 280
DKK	11 812
Other	32 810
	237 058

Herkkyysanalyysi:

Alla olevassa taulukossa on pyritty havainnollistamaan konsernin tilikauden tuloksen ja oman pääoman herkkyyttä esitettyjen valuuttakurssien +/- 10 %:n muutokselle. Herkkyyksianalyysi perustuu tilinpäätöshetken 31.12.2008 (31.12.2007) taseeseen sisältyviin rahoitusinstrumentteihin: rahoitusvaroihin ja – velkoihin. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2007.

2008	Tuloslaskelma
+/-10% muutos EUR/PLN valuuttakurssissa	+/- 4 189
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/- 3 043
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/- 2 928
+/-10% muutos in EUR/DKK valuuttakurssissa	+/- 1 146
+/-10% muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	+/- 855
	+/- 12 161
+/-10% muutos euroissa konsernin sisäisistä eristä	-/+ 12 449

	Tuloslaskelma
2007	
+/-10% muutos EUR/SEK valuuttakurssissa	+/- 2 359
+/-10% muutos EUR/NOK valuuttakurssissa	+/- 2 072
+/-10% muutos in EUR/DKK valuuttakurssissa	+/- 1 190
+/-10% muutos euron suhteessa muihin valuuttoihin	+/- 3 661
	+/- 9 282
+/-10% muutos euroissa konsernin sisäisistä eristä	-/+ 13 292

Euron 10 %:n heikkenemisellä yllä oleviin valuuttoihin tilinpäätöshetkellä olisi ollut sama mutta vastakkainen vaikutus olettaen että kaikki muut tekijät olisivat pysyneet muuttumattomina. Pääosa ylläkuvuista positioista on syntynyt ulkoisista valuuttalainoista.

Vertailun vuoksi taulukossa on esitetty myös konsernin sisäisten erien, pääasiassa konsernin sisäisten lainasaamisten herkkyys valuuttakurssien muutokselle. Rahoituspolitiikan mukaisesti ulkoisia valuuttalainoja on nostettu vastaamaan näitä sisäisiä rahoitussäämiä.

Translaattioriski

Konserniyhtiöiden rahoitustarpeet katetaan pääasiassa omalla pääomalla ja emoyhtiön paikallisvaluutoissa myöntämin sisäisin lainoin. Ramirent on päättänyt, ettei se tällä hetkellä suojaa oman pääoman sijoituksiin liittyvää valuuttakurssiriskiä.

Koska omaa pääomaa ei ole suojattu johdannaisilla tai vastaavalla ulkomaan rahamääräisellä velalla, ei translaatio-riskipositioita ole raportoitu rahoitusinstrumenttien yhteydessä.

Korkoriski

Ramirent altistuu korkorisille pääasiassa korollisen velkansa kautta. Korkoriski kuvaa korkomuutosten aiheuttamaa epävarmuutta yhtiön kannattavuuteen. Pienentääkseen korkorisikin vaikutusta kannattavuuteensa Ramirent kiinnittää korot tarvittaviksi ajoiksi ja koronmäärityspäivät hajautetaan ajallisesti.

Korkoriski on pienimmillään silloin, kun konsernin rahoitusinstrumenttien korkorisipositio neutraloi liiketoiminnan korkoherkkyyden. Korkorisipositio mittaamisessa käytetään konsernin nettovelan duraatiota (keskimääräistä korkojen kiinnitysaikaa).

Ramirentin rahoituspolitiikka määrittelee neutraaliksi keskimääräiseksi korkojen kiinnittämisaikaksi tällä hetkellä 18 kuukautta, ja rahoitusinstrumenttien keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika voi vaihdella välillä 12-24 kuukautta. Todellinen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika 31.12.2008 oli 15 kuukautta.

Suojauksen tavoitetaso on noin 50 % korollisesta vieraasta pääomasta. Tilikauden lopussa suojaustaso oli 39 %. Lisäksi rahoituspolitiikan mukaisesti korkokausien tulee olla hajautettuja. Koronvaihto- ja korkokattosopimuksia voidaan käyttää vain olemassa olevien lainojen korkojen säätämiseen rahoituspolitiikan mukaisesti. Koska todellinen luotonotto tapahtuu pääasiassa alle 6 kuukauden korkoperiodeilla, koronvaihtosopimuksia käytetään saavuttamaan rahoituspolitiikan mukainen keskimääräinen korkojen kiinnittämisaika.

Konsernin rahoitusyksikkö (ja myös konserniyhtiöt rahoitusyksikön ohjeiden mukaisesti) on vastuussa Ramirent-konsernin korkorisikin hallinnasta. Rahoitusyksikkö vastaa Ramirentille määritellyn tavoitellun korkorisipositio tarkkailusta ja päivittämisestä.

Ramirentilla oli 31.12.2008 avoimia koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 118,2 milj. euroa. Näiden markkina-arvo oli -4,1 milj. euroa.

Ramirentin korollisten rahoitusinstrumenttien korkoprofiili 31.12.2008 oli seuraava:

Korollisten rahoitusinstrumenttien korkoprofiili (1.000 EUR)	Kirjanpitoarvo	
	2008	2007
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit		
Rahoitusvarat	110 396	111 318
Rahoitusvelat	-282 756	-274 690
	-172 360	-163 372
Koronvaihtosopimukset (nimellisarvo)	118 165	122 022

Kaikki Ramirentin korolliset rahoitusinstrumentit olivat sekä vuonna 2008 että 2007 vaihtuvakorkoisia.

Lainatyyppien erääntymisaajan painotettu keskimääräinen korkokanta 31.12.2008 olivat seuraava	Erääntymisaika	Keskimääräinen
	(painotettu keskiarvo; vuotta)	korko kanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	3,4	3,66 %
Muut pitkäaikaiset velat	2,5	5,71 %
Yritystodistukset	0,3	5,35 %
Rahoitusleasingvelat	1,1	4,94 %

Lainatyyppien erääntymisaajan painotettu keskimääräinen korkokanta 31.12.2007	Erääntymisaika	Keskimääräinen
	(painotettu keskiarvo; vuotta)	korko kanta (%)
Lainat rahoituslaitoksilta	3,3	4,58 %
Yritystodistukset	0,1	4,18 %
Eläkelainat	0,5	3,65 %
Rahoitusleasingvelat	1,2	5,89 %

Alla esitetään tilinpäätöshetken velkojen ja korkosuojauksen uudelleenhinnoittelu- ja erääntymisjakauma:

31.12.2008			Korkosuojauksen ajallinen kattavuus (kauden lopun tasearvoilla)											
	Velka- määrä	Suojattu määrä	2009		2010		2011		2012		2013		Myöhemmin	
			H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2		
EUR	186 221	90 000	Velat	174 589	169 855	70 000	70 000	70 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
			Korkosuojat	90 000	90 000	90 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
SEK	30 370	11 040	Velat	30 370	28 034	20 241	20 059	18 888	18 888	18 888				
			Korkosuojat	11 040	11 040	4 600								
NOK	29 155	9 744	Velat	27 788	26 367	24 164	24 103	24 103	24 103	24 103				
			Korkosuojat	9 744	9 744	9 744								
DKK	11 447	7 382	Velat	9 546	7 645	5 743	4 335	4 027	4 027	4 027				
			Korkosuojat	7 382	7 382	7 382								
Other	47 860	-	Velat	47 860	47 707	47 707	41 871	41 892	41 892	41 892				
			Korkosuojat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	305 055	118 165												

Keskimäär. suoj.taso:39 %

31.12.2007			Korkosuojauksen ajallinen kattavuus (kauden lopun tasearvoilla)											
	Velka- määrä	Suojattu määrä	2008		2009		2010		2011		2012		Myöhemmin	
			H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2	H1	H2		
EUR	148 922	90 000	Velat	95 557	88 651	85 809	82 968	80 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000	30 000
			Korkosuojat	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000	25 000
SEK	23 235	12 710	Velat	23 235	22 146	22 146	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	21 713	
			Korkosuojat	12 710	12 710	12 710	12 710	12 710	12 710					
NOK	20 280	11 938	Velat	18 605	14 603	12 928	11 100	9 424	9 424	9 424	9 424	9 424	9 424	
			Korkosuojat	11 938	11 938	11 938	11 938	11 938						
DKK	11 812	7 374	Velat	9 913	6 132	4 233	2 116							
			Korkosuojat	7 374	7 374	7 374	7 374	7 374						
Other	32 810	-	Velat	32 757	30 221	30 221	30 118	30 054	30 054	30 054	30 054	30 054	30 054	
			Korkosuojat	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	237 058	122 022												

Keskimäär. suoj. taso:51 %

Taulukoissa esitetään suojaustasot valuutoittain sekä korkosuojauksen ja suojattavien lainojen erääntymisten yhteensopivuus.

Herkkyysanalyysi

Seuraavassa taulukossa havainnollistetaan konsernin tilikauden 2008 tuloksen ja oman pääoman 31.12.2008 herkkyyttä mahdollisille korkotason muutoksille. Yhden prosenttiyksikön korkomuutos tilinpäätöshetkellä olisi kasvattanut/alentanut tilikauden tulosta alla esitetyillä määrillä. Analyysissä oletetaan kaikkien muiden tekijöiden pysyvän vakioina. Analyysi on suoritettu samoilla periaatteilla vuodelle 2007.

	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku
Muuttuvakorkoiset instrumentit	-3 051	3 051	-	-
Korkojohdannaiset	1 182	-1 182	1 648	-1 738
Rahavirran herkkyyys (netto)	-1 869	1 869	1 648	-1 738

	Tuloslaskelma		Oma pääoma	
	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku	1 % -yksikön nousu	1 % -yksikön lasku
Muuttuvakorkoiset instrumentit	-2 371	2 371	-	-
Korkojohdannaiset	1 220	-1 220	3 329	-3 698
Rahavirran herkkyyys (netto)	-1 150	1 150	3 329	-3 698

Tuloksen herkkyyshanalyysi on suoritettu laskemalla 1 %:n osuus tilinpäätöshetken 31.12.2008 (31.12.2007) veloista ja koronvaihtosopimuksista. Oman pääoman muutoksen testaus suoritettiin uudelleenhinnoitteleamalla nykyarvomenetelmällä avoimien koronvaihtosopimusten tulevat korkovirrat tilinpäätöshetkeen verrattuna yhtä prosenttiyksikköä korkeammiksi/matalammiksi. Koska kaikki avoimet koronvaihtosopimukset ovat olleet tehokkaita sekä vuonna 2008 että 2007, on niiden kaikkien oletettu vaikuttavan omaan pääomaan.

Varainhankintariski

Varainhankintariskiä on riski, jossa nykyisten luottojen jälleensuoritus ja/tai uuden rahoituksen saaminen ei ole mahdollista tai on mahdollista vain korkein kustannuksin. Ramirent pyrkii minimoimaan varainhankintariskiään hajauttamalla luottojen erääntymisiä ajallisesti sekä varmistamalla luottojen ja luottolimiittien uudelleenrahoitukset riittävän ajoissa.

Ramirentin päämääränä on varmistaa riittävä rahoitus liiketoimintoilleen kaikkina aikoina. Lisäksi pyritään alentamaan rahoituskustannuksia pitkällä tähtäimellä. Rahoituspolitiikan mukaan yhtiön tulee käyttää eri rahoituslähteitä pitkäaikaisen rahoituksen varmistamiseksi suotuisin ehdoin. Päämääränä on, ettei mikään yksittäinen rahoituslaitos muodosta yli 50 %:a konsernin kokonaisrahoituksesta.

Rahoituspolitiikan mukaan pitkällä tähtäimellä Ramirentin ei tarvitse lyhentää korollista vierasta pääomaansa yksittäisen vuoden aikana enempää kuin 30 %. Mikäli tällainen tilanne syntyy, konsernin rahoitusyksikön tulee aloittaa neuvottelut rakenteen muuttamiseksi viimeistään kaksi vuotta ennen sovittua lyhennystä.

Tilikauden 2008 lopussa Ramirentilla oli käytössään sitovia pitkäaikaisia luottolimiittejä kuudelle eri sopimukselle yhteensä 365 milj. euroa, sitova 20 milj. euron shekkilimiitti ja ei-sitova 20 milj. euron luottolimiitti kumppanuuksien kanssa. Lisäksi käytössä oli 150 milj. euron kotimainen yritystodistusohjelma.

Rahoituslaitoslainojen keskimääräinen erääntymisaika 31.12.2008 oli 3,4 vuotta. Suurimmat Ramirentin luottojärjestelyt erääntyvät vuosina 2010, 2011, 2012 ja 2014.

Ramirentin tärkeimmissä luottojärjestelyissä on seuraavat kovenantit: Korkokate, velkaantumisaste, omavaraisuusaste ja nettovelkaantumisaste. Ramirentin taloudelliset tunnusluvut olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 kovenantteja paremmat.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskiä on riski, että nykyiset likvidit varat ja luottojärjestelyt eivät riitä liiketoiminnan tarpeisiin tai niiden saamiseen liittyviä korkeita ylimääräisiä kustannuksia. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on, että yhtiö on suojautunut tulevaisuuden ennustettavia ja ennustamattomia rahoitustarpeita riittävillä likvideettireserveillä. Ramirent Oyj nostaa keskitetysti suurimman osan konsernin ulkoisesta korollisesta velasta. Ramirent pyrkii vähentämään maksuvalmiusriskiä ylläpitämällä riittävästi käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä. Maksuvalmiusriskiä vähennetään myös tehokkaalla kassanhallinnalla ja kassanhallintaan liittyvillä järjestelyillä, kuten käyttämällä konsernitileillä ja shekkilimiiteillä. Pitkällä aikavälillä liiketoiminnan kassavirta on pääasiallinen rahoituslähde.

Vuonna 2008 Rahoituspolitiikkaa päivitettiin sitovien luottolimiittien kasvattamiseksi ja siten maksuvalmiusriskin hallinnoiseksi. Päivitetyn rahoituspolitiikan mukaan Ramirentin likvideettireservien tulee vastata vähintään 8 (ennen 2) prosenttia 12 kuukauden liikevaihtoennusteesta tai vähintään 50 miljoonaa euroa, riippuen kumpi näistä on suurempi. Tämän lisänä myös yritystodistusvelat tulee olla katettu sitovilla luottolimiiteillä. Lisäksi tulevaisuuden tarpeita varten tulee olla strateginen likvideettireservi. Yhtiön johto arvioi säännöllisesti strategisen likvideettireservin tasoa, jotta yhtiö voi toimia opportunistisesti. Likvideettireservin tulee kaikkina aikoina vastata kokonaislikvideettitarpeita. Likvideettireservin tulee olla aina nostettavissa viiden pankkipäivän sisällä ilman lisämaksuja, korvauksia tai vastaavia kuluja. Vuoden 2008 lopussa konsernilla oli 176 milj. euroa (25 % vuoden 2008 liikevaihdosta) likvidejä varoja sekä käyttämättömiä sitovia luottolimiittejä.

Alla oleva taulukko kuvaa luottosopimusten erääntymistä 31.12.2008. Luvut sisältävät koronmaksut. Netotussopimusten vaikutusta ei ole huomioitu.

	Limiitit	31.12.2008		31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito arvo
		Käytössä	Vapaana	<1 vuosi 2009	1-2 vuotta 2010	2-3 vuotta 2011	3-4 vuotta 2012	4-5 vuotta 2013	>5 vuotta 2014->		
Muut rahoitusinstrumentit											
Sitovat Lainat rahoituslaitoksilta	432 447	273 356	159 091	22 689	107 059	26 529	100 099	1 409	51 291	309 075	276 676
Ei-komittoidut Limiitit rahoituslaitoksilta	20 000	1 166	18 834	334	906	-	-	-	-	1 240	1 166
Yritystodistukset	150 000	10 684	139 316	11 000	-	-	-	-	-	11 000	10 684
Shekkilimiitit pankeista	20 000	5 153	14 847	2 312	3 107	-	-	-	-	5 420	5 153
Rahoitusleasingvelat	884	884	0	247	737	-	-	-	-	984	884
Muut pitkäaikaiset velat	10 493	10 493	0	599	599	11 091	-	-	-	12 289	10 493
Ostovelat				26 369	-	-	-	-	-	26 369	26 369
	633 824	301 735	332 089	63 550	112 408	37 620	100 099	1 409	51 291	366 377	331 424
Johdannaisinstrumentit											
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)				2 459	1 242	246	123	0	-	4 070	-4 070
				2 459	1 242	246	123	0	0	4 070	-4 070
Yhteensä				66 009	113 650	37 866	100 222	1 409	51 291	370 447	327 354

	Limiitit	31.12.2007		31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	31.12.	Sopimukseen perustuvat rahavirrat	Kirjanpito arvo
		Käytössä	Vapaana	<1 vuosi 2009	1-2 vuotta 2010	2-3 vuotta 2011	3-4 vuotta 2012	4-5 vuotta 2013	>5 vuotta 2014->		
Muut rahoitusinstrumentit											
Sitovat Lainat rahoituslaitoksilta	252 861	181 196	71 665	26 751	29 009	63 104	4 206	53 699	32 802	209 571	173 124
Yritystodistukset	100 000	50 523	49 477	53 014	-	-	-	-	-	53 014	50 523
Shekkilimiitit pankeista	31 860	10 723	21 138	11 291	-	-	-	-	-	11 291	10 723
Eläkelainat	328	328	0	338	-	-	-	-	-	338	328
Rahoitusleasingvelat	2 361	2 361	0	1 378	1 021	203	-	-	-	2 602	2 361
Ostovelat				37 447	-	-	-	-	-	37 447	37 447
	387 409	245 130	142 279	130 218	30 030	63 306	4 206	53 699	32 802	314 262	274 506
Johdannaisinstrumentit											
Koronvaihtosopimukset (käypä arvo)				68	68	36	8	4	-	185	-185
				68	68	36	8	4	0	185	-185
Yhteensä				130 287	30 099	63 342	4 215	53 703	32 802	314 447	274 321

”Käytössä” -sarakeessa esitettäviin lukuihin sisältyy sekä tase-eriä että taseen ulkopuolisia eriä (pääasiassa pankkitakauksia jne.)

Shekkilimiitti on taulukossa luokiteltu pitkäaikaiseksi, koska se sisältyy sitovaan, vuonna 2010 erääntyvään luottojärjestelyyn. Kotimainen yritystodistusohjelma on voimassa toistaiseksi.

Luottoriski/Vastapuoliriski

Luottoriski on riski taloudellisesta tappiosta sen seurauksena, että asiakas tai rahoitusvastapuoli jättää sopimuksen mukaiset maksuvelvoitteensa täyttämättä. Kukin konserniyhtiö vastaa kaupallisen toimintansa luottoriskien hallinnasta. Vuonna 2008 hyväksytty konsernin luottopolitiikka asettaa ohjeet luotonannolle ja valvonnalle kaikissa konserniyhtiöissä.

Asiakkaisiin liittyvä luottoriski on hajautettu, sillä konsernin myyntisaamiset koostuvat suuresta määrästä asiakkaita. Tilikauden 2008 päättyessä konsernilla ei ollut suuria asiakasluottoriskikeskittymiä lukuun ottamatta yhtä yksittäistä asiakasta, jonka osuus on 10 -15 % konsernin kokonaisliikevaihdosta.

Ramirentin rahoitustoimiin liittyvänä vastapuoliriskipolitiikkana on minimoida riski valitsemalla korkean luottokelpoisuuden vastapuolia ja käyttämällä likvidejä instrumentteja. Emoyhtiö hallinnoi rahoitustoimiin ja niiden vastapuoliin liittyvän luottoriskin suurinta osaa käyttämällä 2-4 päärahalaistokumppania sekä tehokkaalla kassan- ja rahoitusvarojen hallinnalla siten, että konsernilla ei ole merkittäviä saatavia miltään rahoitusvastapuolelta.

Rahoitusvarojen kirjanpitoarvo tilikauden lopussa vastaa konsernin luottoriskin enimmäismäärää. Luottoriskin enimmäismäärä 31.12.2008 (31.12.2007) oli seuraava:

	Kirjanpitoarvo	
	2008	2007
Myytävikissä olevat sijoituksiset	79	95
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	-	3 289
Myyntisaamiset	84 804	105 824
Rahavarat	2 072	1 200
Johdannaisinstrumentit	118 165	122 022
	205 121	232 430

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat muodostuvat talletuksesta, joka toimii johdon pitkäaikaisen kannustinjärjestelmän suojausinstrumenttina.

Myyntisaamisten ikäjakauma 31.12.2008 (31.12.2007) esitetään alla olevassa taulukossa.

Myyntisaamisten ikäjakauma	Luotto-tappioiksi		Luotto-tappioiksi	
	Brutto 2008	kirjattu 2008	Brutto 2007	kirjattu 2007
Erääntymättömät myyntisaamiset	63 331	-	70 327	-
1 - 30 päivää erääntyneet myyntisaamiset	18 829	-	27 317	-
31 - 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	16 378	-13 733	12 793	-3 703
Yli 180 päivää erääntyneet myyntisaamiset	9 708	-9 708	7 201	-7 201
	108 245	-23 441	117 638	-10 904

Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana oli seuraava:

	2008	2007
Luottotappiovarauksen muutos		
Luottotappiovaraus 1.1.	-10 904	-5 622
Muuntoerot	682	-2
Lisäys tilikauden aikana	-18 199	-7 913
Tilikauden aikana toteutuneista luottotappioista johtuva vähennys	1 976	1 427
Tilikauden aikana saaduista asiakassuorituksista johtuva vähennys	3 004	1 206
Tilikauden aikana suoritetun varauksen purusta johtuva vähennys	1	0
Luottotappiovarauksen muutos tilikauden aikana	-12 537	-5 282
Luottotappiovaraus 31.12.	-23 441	-10 904

Tulevien rahavirtojen suojaus

Ramirent käyttää korkojohdannaisia vähentääkseen tuloslaskelman korkokustannusten vaihtelua ja säättääkseen velkasalkun keskimääräistä koronkiinnitysaikaa. Koronvaihtosopimuksia käytetään tulevien liiketapahtumien eli rahavirtojen suojaamiseen.

Kaikki korkojohdannaiset liittyvät suoraan olemassa oleviin lainoihin ja ne täyttävät suojauslaskennan soveltamis-edellytykset, joten ne on määritelty rahavirran suojausiksi. Rahavirransuojausissa Ramirent on ennalta määritelty korkokulujen rahavirrat vuosien 2009 - 2012 aikana. Tehokas osuus käyvän arvon muutoksista niiden johdannaisten osalta, jotka on määritelty ja täyttävät rahavirran suojauslaskennan edellytykset, on merkitty omaan pääomaan. Tehottomaan osuuteen liittyvät voitot ja tappiot merkitään suoraan tuloslaskelmaan. Suojauslaskennan tehokkuutta testataan vuosineljänneksittäin jälkilaskennalla.

Omaan pääomaan kertyneet summat palautetaan tuloslaskelman korkotuottoihin tai -kuluihin tilikausilla, jolloin suojattava kohde vaikuttaa tuloslaskelmaan. Suojausreservin muutokset esitetään oman pääoman muutoslaskelmassa.

Allaoleva taulukko osoittaa tilikaudet, jolloin kassavirran suojausiksi määriteltyjen koronvaihtosopimusten kassavirtojen odotetaan tapahtuvan.

	Kirjanpito- arvo	Odotetut rahavirrat	31.12. 2008 + <1 vuosi	31.12. 2008 + 1-2 vuotta	31.12. 2008 + 2-3 vuotta	31.12. 2008 + 3-4 vuotta	31.12. 2008 + 4-5 vuotta	31.12. 2008 + >5 vuotta
31.12.2008			2009	2010	2011	2012	2013	2014->
Koronvaihtosopimukset (netto)	-4070	-4 070	-2 459	-1 242	-246	-123	-	-
	Kirjanpito- arvo	Odotetut rahavirrat	31.12. 2007 + <1 vuosi	31.12. 2007 + 1-2 vuotta	31.12. 2007 + 2-3 vuotta	31.12. 2007 + 3-4 vuotta	31.12. 2007 + 4-5 vuotta	31.12. 2007 + >5 vuotta
31.12.2007			2009	2010	2011	2012	2013	2014->
Koronvaihtosopimukset (netto)	-185	-185	-68	-68	-36	-8	-4	-

28. Rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelu

	Viite- tieto	2008	2007
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat		-	3 289
Lainat ja muut saamiset			
Myyntisaamiset	17	108 245	117 638
Luottotappiovaraus	17	-23 441	-10 904
Myytäväissä olevat rahoitusvarat			
Muut osakkeet	14	79	95
Jaksotettuun hankintamenoan arvostetut rahoitusvelat			
Komitoidut lainat rahoituslaitoksilta	24	276 676	173 124
Ei-komitoidut limiitit rahoituslaitoksilta	24	1 166	-
Yritystodistukset	24	10 684	50 523
Shekkitililimiitti	24	5 153	10 723
Eläkelainat	24	-	328
Rahoitusleasing velat	24	884	2 361
Muut pitkäaikaiset velat	24	10 493	-
Ostovelat	25	26 369	37 447
		331 425	274 506
Koronvaihtosopimukset		-4 070	185

29. Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot verrattuna kirjanpitoarvoihin

Alla esitetään konsernin käyttämät rahoitusinstrumenttien käyvän arvon määrittämisperusteet.

Myytäväissä olevat sijoitukset ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat

Myytäväissä olevien sijoitusten ja käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavien rahoitusvarojen käypä arvo perustuu tilinpäätöshetken markkinahintaan.

Myyntisaamiset ja rahavarat

Myyntisaamisten ja rahavarojen käypä arvo määritellään ennustettujen tulevien kassavirtojen nykyarvona diskontattuna tilinpäätöspäivän markkinakorolla.

Rahoitusvelat

Käypä arvo perustuu pääoman takaisinmaksujen ja korkojen tulevien rahavirtojen nykyarvoon. Rahoitusleasingosopimuksille markkinakorko määritellään samankaltaisten leasingosopimusten perusteella.

Johdannaiset (koronvaihtosopimukset)

Koronvaihtosopimusten käypä arvo perustuu tilinpäätöspäivän markkinanoteerauksiin. Noteerausten järjestyttä testataan arvioimalla kunkin sopimuksen ehtoihin ja maturiteettiin perustuva tulevien kassavirtojen nykyarvo ja käyttämällä vastaavanlaisten instrumenttien tilinpäätöspäivän markkinakorkoja.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot sekä tilinpäätöshetken taseen kirjanpitoarvot esitetään alla olevassa taulukossa.

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot	Viite- tieto	Kirjan- pitoarvo 2008	Käypä arvo 2008	Kirjan- pitoarvo 2007	Käypä arvo 2007
Rahoitusvarat					
Myytäväissä olevat sijoitukset	14	79	79	95	95
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat	17	-	-	3 289	3 289
Myyntisaamiset	17	84 804	84 804	106 734	106 734
Rahavarat	18	2 072	2 072	1 200	1 200
		86 955	86 955	111 318	111 318
Rahoitusvelat					
Lainat rahoituslaitoksilta (vaihtuvakorkoinen)	24	-282 995	-282 995	-183 847	-183 847
Muut pitkäaikaiset velat	24	-10 493	-10 493	-	-
Yritystodistukset	24	-10 684	-10 684	-50 523	-50 523
Eläkelainat	24	-	-	-328	-328
Rahoitusleasingvelat	24	-884	-884	-2 361	-2 361
Ostovelat	25	26 369	26 369	-37 447	-37 447
Koronvaihtosopimukset	Varat	6 018	6 018	14 954	14 954
	Velat	-10 088	-10 088	-15 139	-15 139
		-282 756	-282 756	-274 690	-274 690
Korkeohdannaiset (nimellisarvo)		118 165		122 022	

30. Käytetyt valuuttakurssit

Valuutta	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007	Tase kurssi 2008	Tase kurssi 2007
DKK	7,4560	7,4508	7,4506	7,4583
EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
HUF	251,7375	251,3283	266,7000	253,7300
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7026	0,7001	0,7083	0,6964
NOK	8,2248	8,0183	9,7500	7,9580
PLN	3,5151	3,7831	4,1535	3,5935
RUB	36,4231	35,0199	41,2830	35,9860
SEK	9,6169	9,2521	10,8700	9,4415
UAH	7,6630	6,8963	10,9964	7,4267
CZK	24,9590	27,7582	26,8750	26,6280
SKK	31,2723		30,126	

31. Osakekohtainen osinko

Vuonna 2008 osinkoa maksettiin 0,50 euroa osaketta kohti, yhteensä 54.349.218,00 euroa. Hallitus ehdottaa 2.4.2009 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osakkeenomistajille jaetaan osinkoa 0,15 euroa osaketta kohti.

Ehdotettu osinko, yhteensä 16.304.599,20 euroa, perustuu 11.2.2009 rekisteröityjen osakkeiden määrään, yhteensä 108.697.328 kappaletta. Osinkoa ei ole kirjattu vuoden 2008 tilinpäätökseen.

32. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat emoyhtiö ja tytäryhtiöt sekä konsernin johto. Yhtiön johtoon kuuluvat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja konsernin johtoryhmän jäsenet.

Luettelo tytäryrityksistä esitetään liitetiedossa 35.

Lähipiiritapahtumat

Johdon työsuhde-etuudet	2008	2007
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	-2 326	-2 663
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	-481	-
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	-19	-379
Muut pitkäaikaiset työsuhde-etuudet	273	-966
	-2 554	-4 008

Yhtiöllä ei ollut lainaasiamisia johdolta tilikauden 2008 eikä myöskään tilikauden 2007 päättyessä.

Hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle maksetut etuudet

	2008	2007
Bergh, Kaj-Gustaf	41	52
Eriksson, Torgny	30	28
Hofvenstam, Peter	66	63
Kallio, Kari	595	667
Lundahl, Ulf	36	40
Nijdam, Freek	16	18
Norvio, Erkki	123	114
Renlund, Susanna	43	30
	951	1 012

33. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Vastuusitoumukset (taseen ulkopuoliset) 31.12.2008			
Kiinteistökiinnitykset	175	-	175
Korolliset velat, joiden vakuudeksi yllä mainitut vakuudet on annettu	119	-	119
Yrityskiinnitykset	1 748	-	1 748
Muut pantatut varat	4 388	-	4 388
Lainamäärä, jonka vakuudeksi yrityskiinnitykset ja muut pantatut varat on annettu	4 388	-	4 388
Takaukset	-	2 993	2 993
			9 303

	Omien lainojen vakuudeksi	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi	Yhteensä
Vastuusitoumukset (taseen ulkopuoliset) 31.12.2007			
Kiinteistökiinnitykset	-	-	-
Muut pantatut varat	-	112	112
Lainamäärä, jonka vakuudeksi yrityskiinnitykset ja muut pantatut varat on annettu	-	0	0
Takaukset	-	2 611	2 611
			2 723

Ei purettavissa olevien vuokrasopimusten vastaiset vähimmäisvuokrat	2008	2007
Yhden vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä maksettavat	37 905	32 757
1-5 vuoden kuluessa tilinpäätöspäivästä maksettavat	105 026	74 747
Yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä maksettavat	26 254	20 218
Vastaiset vuokramaksut yhteensä	169 186	127 721
Muiden vuokrasopimusten tulosvaikutteiset vuokratulot		
Tulolaskelmassa kuluksi kirjatut vuokrat	44 349	33 592
Vuokratulujen oikaisuksi kirjatut jälleenvuokrauksesta saadut maksut	-523	-585
Nettovuokratulot tuloslaskelmassa	43 826	33 008

Investointisitoumukset pysyviin vastaaviin olivat tilinpäätöshetkellä 31.12.2008 190 tuhatta euroa.

Ramirentilla on lainoja, lainajärjestelyjä ja takauksia, joihin liittyy omavaraisuus-, velkaisuusaste-, korkokate- ja/tai muita tunnuslukukovenantteja. Ramirentin tunnusluvut olivat tilinpäätöspäivänä 31.12.2008 parempia kuin kovenanttien tunnuslukurajat.

34. Riita-asiat ja oikeusprosessit

Ramirentin johto ei ole tietoinen riidoista ja/tai oikeusprosesseista, jotka haittaisivat merkittävästi yhtiön liiketoimintaa ja/tai taloudellista asemaa mikäli niiden lopputulokset olisivat yhtiön näkökulmasta kielteisiä.

35. Tytäryhtiöt segmentteittäin 31.12.2008

	Maa	Toiminnan luonne	Konsernin omistusosuus
Suomi			
Ramirent Finland Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Rami-Cranes Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Teline-Rami Oy	Suomi	Toimiva	100,00 %
Uudenmaan Telineasennus Oy *	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Rami-Muotit Oy	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Rami-Tilat Oy	Suomi	Lepäävä	100,00 %
Ruotsi			
Ramirent AB	Ruotsi	Toimiva	100,00 %
Hysesmaskiner i Stockholm AB *	Ruotsi	Toimiva	100,00 %
Norja			
Bautas AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Stavdal Liftutleie AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Stavdal Maskinutleie AS	Norja	Toimiva	100,00 %
Proff Utleie AS	Norja	Lepäävä	100,00 %
Tanska			
Ramirent A/S	Tanska	Toimiva	100,00 %
Ramirent Europe			
Ramirent Europe Oy	Suomi	Toimiva/Holding	100,00 %
LLC Ramirent	Venäjä	Toimiva	100,00 %
CJSC Ramirent	Venäjä	Toimiva	100,00 %
LLC Ramirent Machinery	Venäjä	Toimiva	100,00 %
AS Ramirent	Viro	Toimiva	100,00 %
SIA Ramirent *	Latvia	Toimiva	100,00 %
SIA Ramiteh *	Latvia	Toimiva	100,00 %
UAB Ramirent	Liettua	Toimiva	100,00 %
Ramirent S.A.	Puola	Toimiva	100,00 %
Ramirent Polska Sp.z o.o. **	Puola	Toimiva	100,00 %
Ramirent Agentrade Kft.	Unkari	Toimiva	100,00 %
Ramirent Ukraine LLC	Ukraina	Toimiva	90,49 %
Ramirent s.r.o.	Tsekin tasavalta	Toimiva	100,00 %
OTS Bratislava, Spol.s.r.o.	Slovakia	Toimiva	60 %
Vuonna 2008 fuusioidut tai puretut tytäryhtiöt			
Ramirent Holding AB	Ruotsi		
Mavex Verktyg AB	Ruotsi		
Altima AS	Norja		
Ramirent Scaffolding Sp.z.o.o.	Ramirent Europe		

* Fuusioidaan vuonna 2009.

** Puretaan tai fuusioidaan 2009.

36. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

15.1.2009 Magnus Rosén, 46 [M.Sc.(Econ.), MBA] aloitti toimitusjohtajana Ramirent-konsernissa ja julkisti Ramirentin uusitun johtoryhmän, joka koostuu seuraavista henkilöistä:

- Magnus Rosén, toimitusjohtaja
- Heli Iisakka, talous- ja rahoitusjohtaja
- Kari Aulasmaa, SVP, Suomi ja Itä-Eurooppa
- Mikael Öberg, SVP, Ruotsi ja Skandinavia
- Tomasz Walawender, SVP, Keski-Eurooppa
- Eivind Bøe, toimitusjohtaja, Norja
- Paula Koppatz, lakiasianjohtaja
- Franciska Janzon, johtaja, konsernitiedottaminen.

Muutoksen tarkoituksena on konsernijohtoryhmän toiminnan tehokkuuden kasvattaminen ja saavuttaa paremmat synergiaedut maittemme välillä. Taloudellinen raportointi säilyy ennallaan kuudessa operatiivisessa segmentissä Suomi, Ruotsi, Norja, Tanska, Itä-Eurooppa ja Keski-Eurooppa.

Ramirentin johdon tiedossa ei ole vuonna 2009 tapahtuneita asioita, joilla olisi joko yksittäisinä tai yhdistettyinä olennaista vaikutusta vuoden 2008 tilinpäätökseen.

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT JA OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Liikevaihto, milj. EUR	702,6	634,3	497,9	389,0	315,7
Liikevaihdon kasvu, %	10,8	27,4	28,0	23,0	82,8
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, milj. EUR	188,8	237,0	171,6	107,1	77,2
Liikevoitto ennen poistoja ja arvonalentumisia, % liikevaihdosta	26,9	37,4	34,5	27,5	24,4
Liikevoitto, milj. EUR	79,7	157,5	110,3	56,0	33,0
Liikevoitto, % liikevaihdosta	11,4	24,8	22,2	14,4	10,4
Voitto ennen veroja, milj. EUR	50,7	145,8	102,9	48,7	23,2
Voitto ennen veroja, % liikevaihdosta	7,2	23,0	20,7	12,5	7,3
Tilikauden voitto, milj. EUR	33,7	110,2	79,2	35,5	15,5
Tilikauden voitto, % liikevaihdosta	4,8	17,4	15,9	9,1	4,9
Sijoitetun pääoman tuotto, %	17,5	31,7	28,1	17,2	14,2
Oman pääoman tuotto, %	10,8	36,4	34,3	19,6	13,3
Korolliset velat, milj. EUR	305,1	237,1	187,4	167,5	166,0
Nettovelka, milj. EUR	303,0	235,9	186,3	166,2	158,9
Nettovelkaantumisaste, %	107,8	69,2	70,3	84,3	95,6
Omavaraisuusaste, %	37,4	46,3	45,4	42,5	41,4
Henkilöstö, keskimäärin tilikauden aikana	4 006	3 407	2 846	2 614	2 346
Henkilöstö, tilikauden lopussa	3 894	3 642	3 016	2 678	2 317
Bruttoinvestoinnit pitkäaikaisiin varoihin, milj. EUR	201,3	217,5	176,5	112,6	152,7
Bruttoinvestoinnit, % liikevaihdosta	28,7	34,3	35,4	29,0	48,3

Osakekohtaiset tunnusluvut

	IFRS 2008	IFRS 2007	IFRS 2006	IFRS 2005	IFRS 2004
Osakekohtainen tulos (EPS), painotettu keskiarvo, laimennettu, EUR	0,31	1,02	0,73	0,33	0,15
Osakekohtainen tulos (EPS), painotettu keskiarvo, laimentamaton, EUR	0,31	1,02	0,74	0,34	0,15
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa, laimennettu, EUR	2,59	3,14	2,44	1,84	1,58
Oma pääoma / osake, tilikauden lopussa, laimentamaton, EUR	2,59	3,14	2,45	1,85	1,59
Osakekohtainen osinko, EUR *	0,15	0,50	0,30	0,15	0,06
Osinko / tulos, %	48,39 %	49,31 %	41,10 %	45,45 %	37,50 %
Efekttiivinen osinkotuotto, % *	4,6 %	4,5 %	2,7 %	2,4 %	2,3 %
Hinta / voitto -suhde (P/E)	10,48	11,01	15,34	18,83	16,54
Osakkeen ylin kurssi, EUR	12,68	22,16	11,94	6,21	2,63
Osakkeen alin kurssi, EUR	2,37	10,51	5,38	2,46	1,60
Osakkeen keskiarvo, EUR	7,23	16,22	7,78	3,92	2,04
Osakkeen kurssi 31.12., EUR	3,25	11,23	11,20	6,21	2,48
Osakekannan markkina-arvo 31.12., milj. EUR	353,3	1 220,7	1 211,1	661,2	260,0
Osakkeiden vaihto, 1.000 kpl	132 730,2	96 159,8	69 726,4	76 547,2	56 117,9
Osakkeiden vaihto osakekannan kokonaismäärästä, %	122,1 %	88,5 %	64,5 %	71,9 %	53,6 %
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimennettu	108 697 750	108 517 711	108 017 625	106 098 959	99 420 488
Osakemäärä, painotettu keskiarvo, laimentamaton	108 697 750	108 402 225	107 428 285	105 350 955	99 296 928
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimennettu	108 697 328	108 698 436	108 724 320	107 179 240	104 915 904
Osakemäärä, tilinpäätöspäivänä, laimentamaton	108 697 328	108 698 436	108 134 980	106 431 236	104 792 424

* Varsinainen yhtiökokous päättää vuoden 2008 osingosta 2.4.2009

Taloudellisten tunnuslukujen määrittely

Oman pääoman tuotto (ROE), %:	$\frac{\text{Tilikauden voitto} \times 100}{\text{Oma pääoma (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %:	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{korottomat velat (tilikauden aikana keskimäärin)}}$
Omavaraisuusaste, %:	$\frac{(\text{Oma pääoma} + \text{vähemmistön osuus}) \times 100}{\text{Varat yhteensä} - \text{saadut ennakot}}$
Osakekohtainen tulos (EPS), EUR:	$\frac{\text{Tilikauden voitto} + / - \text{vähemmistölle kuuluva osuus tilikauden voitosta}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana}}$
Oma pääoma / osake, EUR:	$\frac{\text{Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$
Osinko / tulos, %:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko} \times 100}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Nettovelka:	Korolliset velat - rahavarat
Nettovelkaantumisaste:	$\frac{\text{Nettovelka} \times 100}{\text{Oma pääoma}}$
Osakekohtainen osinko:	$\frac{\text{Maksettu osinko}}{\text{Osakkeiden määrä osingonjaon täsmäytyspäivänä}}$
Efektiivinen osinkotuotto:	$\frac{\text{Osakeantioikaistu osinko} / \text{osake} \times 100}{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}$
Hinta/voitto -suhde (P/E-luku):	$\frac{\text{Osakeantioikaistu viimeinen pörssikurssi tilinpäätöspäivänä}}{\text{Voitto} / \text{osake}}$

Tuloskehitys vuosineljänneksittäin

	Koko vuosi 2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Koko vuosi 2007	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q1 2007
Liikevaihto, milj. EUR	702,6	172,5	187,2	180,8	162,1	634,3	179,8	165,8	152,0	136,6
Liikevoitto ennen poistoja (EBITDA), milj. EUR	188,8	16,5	60,2	60,0	52,1	237,0	67,8	67,0	55,7	46,5
Liikevoitto ennen poistoja (EBITDA), % liikevaihdosta	26,9 %	9,6 %	32,2 %	33,2 %	32,1 %	37,4 %	37,7 %	40,4 %	36,6 %	34,0 %
Liikevoitto (EBIT), milj. EUR	79,7	-19,7	34,4	35,5	29,5	157,5	46,3	45,7	36,5	29,0
Liikevoitto (EBIT), % liikevaihdosta	11,4 %	-11,4 %	18,4 %	19,6 %	18,2 %	24,8 %	25,8 %	27,6 %	24,0 %	21,2 %
Tulos ennen veroja (EBT), milj. EUR	50,7	-32,8	27,1	30,3	26,2	145,8	43,5	40,3	34,9	27,1
Tulos ennen veroja (EBT), % liikevaihdosta	7,2 %	-19,0 %	14,5 %	16,8 %	16,2 %	23,0 %	24,2 %	24,3 %	23,0 %	19,8 %

Taloudelliset tunnusluvut segmenteittäin

	Koko vuosi 2008	Q4 2008	Q3 2008	Q2 2008	Q1 2008	Koko vuosi 2007	Q4 2007	Q3 2007	Q2 2007	Q1 2007
Liikevaihto, milj. EUR										
Suomi	154,4	38,8	42,9	39,3	33,4	133,6	36,1	35,8	34,6	27,1
Ruotsi	171,4	42,2	42,1	45,4	41,7	152,6	43,0	37,2	36,7	35,8
Norja	145,9	33,5	36,8	38,5	37,1	145,9	41,7	36,1	33,3	34,8
Tanska	59,0	16,3	14,0	15,0	13,7	57,0	15,5	15,0	14,0	12,5
Europe East	89,9	20,9	25,6	23,4	20,0	91,0	26,2	26,4	21,0	17,4
Europe Central	88,7	23,7	27,4	21,0	16,6	55,4	17,6	15,5	12,8	9,5
Segmenttien välinen liikevaihto	-6,6	-2,9	-1,5	-1,8	-0,4	-1,3	-0,2	-0,2	-0,5	-0,4
Yhteensä	702,6	172,5	187,2	180,8	162,1	634,3	179,8	165,8	152,0	136,6
Liikevoitto, milj. EUR ja % liikevaihdosta										
Suomi	30,5	2,9	11,3	9,8	6,5	34,8	8,6	11,5	8,3	6,4
	19,8 %	7,5 %	26,3 %	25,0 %	19,6 %	26,1 %	23,9 %	32,2 %	23,9 %	23,6 %
Ruotsi	29,9	1,7	8,9	10,3	9,0	35,1	11,2	8,9	7,6	7,4
	17,4 %	4,0 %	21,0 %	22,6 %	21,7 %	23,0 %	26,0 %	24,0 %	20,7 %	20,7 %
Norja	15,1	-5,8	6,2	7,8	6,9	35,9	10,5	9,3	8,3	7,8
	10,4 %	-17,4 %	16,8 %	20,4 %	18,6 %	24,6 %	25,2 %	25,7 %	24,9 %	22,4 %
Tanska	0,7	-2,5	0,7	1,7	0,8	10,2	3,8	2,7	2,5	1,3
	1,1 %	-15,1 %	4,7 %	11,2 %	5,9 %	17,9 %	24,2 %	17,8 %	17,8 %	10,4 %
Europe East	-1,4	-12,9	3,6	3,7	4,1	29,4	9,0	9,5	6,2	4,7
	-1,5 %	-61,5 %	14,1 %	16,0 %	20,6 %	32,3 %	34,3 %	35,9 %	29,4 %	27,2 %
Europe Central	8,4	0,2	4,7	2,0	1,5	12,9	3,6	4,3	2,7	2,2
	9,5 %	0,8 %	17,2 %	9,3 %	9,2 %	23,2 %	20,4 %	27,9 %	21,4 %	23,3 %
Liiketoimintasegmenteille kohdistamattomat kulut	-3,5	-3,3	-0,8	0,2	0,5	-0,8	-0,4	-0,7	0,9	-0,8
Konsernin liikevoitto	79,7	-19,7	34,5	35,5	29,5	157,5	46,3	45,7	36,5	29,0
	11,3 %	-11,4 %	18,4 %	19,6 %	18,2 %	24,8 %	25,8 %	27,6 %	24,0 %	21,3 %

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS – FAS (SUOMALAINEN TILINPÄÄTÖSKÄYTÄNTÖ)

Emoyhtiön tuloslaskelma

	Liite	2008	2007
Liikevaihto	1	3 961 246,44	2 471 349,00
Liiketoiminnan muut tuotot	2	3 616,23	17 766,99
Materiaalit ja palvelut		9 463,14	-
Henkilöstökulut	3	-3 452 134,85	-1 858 681,50
Poistot ja arvonalentumiset	4	-153 046,69	-71 547,30
Liiketoiminnan muut kulut	5	-4 529 190,11	-2 600 354,02
Liikevoitto		-4 160 045,84	-2 041 466,83
Rahoitustuotot	6	54 602 062,65	375 421 159,56
Rahoituskulut	6	-44 055 818,03	-17 217 282,53
Voitto ennen satunnaisia eriä		6 386 198,78	356 162 410,20
Satunnaiset erät	7	19 613 555,24	-136 120 028,36
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		25 999 754,02	220 042 381,84
Tilinpäätössiirrot	8	-69 373,37	-
Tuloverot	9	-1 407 070,54	-5 709 633,25
Tilikauden voitto		24 523 310,11	214 332 748,59

EMOYHTIÖN TASE

	Liite	2008	2007
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	10	661 923,41	105 498,01
Aineelliset hyödykkeet	11	258 036,13	129 746,99
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä	12	429 838 829,65	429 838 829,65
Muut osakkeet ja osuudet	12	3 706,02	3 706,02
Pysyvät vastaavat yhteensä		430 762 495,21	430 077 780,67
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset	13	187 908 168,09	141 520 500,35
Lyhytaikaiset	14	49 541 072,18	417 056 818,76
Rahat ja pankkisaamiset	15	-	-
Vaihtuvat vastaavat yhteensä		237 449 240,27	558 577 319,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ		668 211 735,48	988 655 099,78
VASTATTAVAA			
Oma pääoma			
Osakepääoma	16	25 000 000,00	11 685 081,87
Ylikurssirahasto		-	126 643 828,85
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	16	113 328 910,72	-
Edellisten tilikausien voitto	16	218 584 218,83	58 600 688,24
Tilikauden voitto	16	24 523 310,11	214 332 748,59
Oma pääoma yhteensä		381 436 439,66	411 262 347,55
Tilinpäätössiirtojen kertymä	17	69 373,37	-
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	18	234 000 463,61	150 144 124,86
Lyhytaikainen vieras pääoma	19	52 705 458,84	427 248 627,37
Vieras pääoma yhteensä		286 705 922,45	577 392 752,23
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		668 211 735,48	988 655 099,78

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

	2008	2007
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen satunnaisia erää	6 386	356 162
Oikaisut		
Poistot ja arvonalentumiset	153	72
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	-3	-11
Rahoitustuotot ja -kulut	2 648	-358 204
Muut oikaisut	-21 088	-
	-11 904	-1 981
Käyttöpääoman muutos		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	367 242	-18 116
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	-330 209	-3 137
	37 033	-23 234
Maksetut korot	-18 270	-10 813
Saadut korot	15 622	234
Maksetut tuloverot	-7 222	-2 302
Liiketoiminnan rahavirta	15 259	-36 115
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-758	-52
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	16	11
Luovutustuotot muista sijoituksista	0	27
Myönnettyjen lainojen nettomuutos	-46 388	-1 565
Saadut osingot	19 822	-
Investointien rahavirta	-27 308	-1 578
Rahoituksen rahavirta		
Maksullinen osakeanti	0	693
Lyhytaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	-39 523	50 035
Pitkäaikaisten lainojen nostot ja takaisinmaksut (netto)	78 952	-7 967,00
Saadut konserniavustukset	26 969	29 870
Maksetut konserniavustukset	0	-2 560,00
Maksetut osingot	-54 349	-32 460
Rahoituksen rahavirta	12 049	37 611
Rahavarojen muutos	0	-82
Rahavarat tilikauden alussa	0	82
Rahavarojen nettomuutos tilikauden aikana	0	-82
Rahavarat tilikauden lopussa	0	0

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Yleisiä tietoja yhtiöstä ja sen liiketoiminnasta

Ramirent Oyj on suomalainen julkinen yhtiö. Sen toimintaa säätelee suomalainen lainsäädäntö ja sen kotipaikka on Helsinki. Yhtiön osoite on Äyritie 12 a, 01510 Vantaa. Yhtiö on Ramirent-konsernin emoyhtiö ja sen osakkeet on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä Helsingissä.

Ramirent Oyj toimii holding-yhtiönä ja Ramirent konsernin emoyhtiönä. Yhtiö tarjoaa myös konsernin sisäisiä hallinnollisia palveluita tytäryhtiöilleen.

Emoyhtiön tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Yleistä

Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu Suomen tilinpäätössäännösten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on esitetty euroissa lukuun ottamatta rahoituslaskelmaa, joka on esitetty tuhansissa euroissa.

Tuloutusperiaatteet

Hallintopalvelut kirjataan myyntituotoiksi. Liikevaihtona esitetään saadun tai saatavan vastikkeen todellinen/käypä arvo, josta on vähennetty annetut alennukset, välilliset verot ja muut myynnin perusteella suoranaisesti määräytyvät verot.

Hallintopalveluihin liittyvät tuotot tuloutetaan sillä kaudella, jolloin palvelu tuotetaan.

Eläkekulut

Eläkkeet hoidetaan ulkopuolisen eläkevakuutusyhtiön kautta. Eläkekulut kirjataan suoriteperiaatteella henkilöstökuuluihin tuloslaskelmaan. Suomen lakisääteinen eläkejärjestelmä on maksupohjainen eläkejärjestely.

Rahoitustuotot ja -kulut

Korkotuotot kirjataan tuloslaskelmaan suoriteperusteella. Korot ja muut korollisiin velkoihin liittyvät menot kirjataan suoriteperiaatteella kuluksi tuloslaskelman rahoituskuluihin. Kannustinjärjestelmään liittyvän talletuksen käypä arvo, joka perustuu Ramirentin osakkeen arvon kehittymiseen, on kirjattu tuloslaskelmaan suoriteperiaatteella (2007).

Satunnaiset erät

Satunnaiset erät koostuvat suomalaisille tytäryhtiöille annetuista ja saaduista konserniavustuksista. Konserniavustukset käsitellään Suomen verolainsäädännön mukaisesti.

Tytäryhtiöiden purkamisiin liittyvät purkutappiot ja –voitot on kirjattu satunnaisiin eriin.

Tilinpäätössiirrot

Tuloslaskelman tilinpäätössiirrot koostuvat suunnitelman ylittävistä poistoista, jotka kirjataan Suomen verolainsäädännön mukaisesti. Taseen tilinpäätössiirtojen kertymä koostuu kertyneistä suunnitelman ylittävistä poistoista.

Tuloverot

Tuloverot koostuvat tilikauden verotettavan tuloksen perusteella jaksotetuista veroista. Ne sisältävät myös aikaisempien vuosien tuloverojen oikaisuja (lisäverot ja veronpalautukset).

Laskennallisia verosaamisia ja -velkoja ei kirjata taseeseen eikä niiden muutoksia tuloslaskelmaan. Ne esitetään sen sijaan tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet

Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet (muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot), joilla on rajallinen taloudellinen käyttöaika, poistetaan niiden arvioitun taloudellisen käyttöajan puitteissa.

Omaisuusryhmien arvioitun taloudelliset käyttöajat ja poistomenetelmät ovat seuraavat:

- Liikearvo tasapoisto 5-20 vuotta
- Ohjelmistolisenssit ja IT-järjestelmät tasapoisto 3-8 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet (rakennukset ja rakennelmat, koneet ja laitteet, maa-alueet ja muu aineellinen omaisuus) kirjataan kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenuun. Leasingso-
pimuksin (rahoitusleasing ja operatiivinen leasing) hankittuja aineellisia hyödykkeitä ei aktivoida taseeseen.

Aineelliset hyödykkeet poistetaan tasapoistoina kunkin omaisuuserän arvioitun taloudellisen käyttöajan kuluessa. Joihinkin yksilöimättömiin hyödykeryhmiin sovelletaan jäännösarvopoistomenetelmää. Maa-alueita ei poisteta. Käytetyt poistomenetelmät, ryhmäkohtaiset arvioitun taloudelliset käyttöajat ja vuotuiset poistoprosentit ovat seuraavat:

- Rakennukset ja rakennelmat tasapoisto 20 vuotta
- Koneet ja laitteet omassa käytössä tasapoisto 3-10 vuotta
- Muut aineelliset hyödykkeet tasapoisto 3-8 vuotta

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset merkitään taseeseen alkuperäisin arvoin vähennettynä arvioitulla luottotappioilla.

Rahat ja pankkisaamiset

Rahat ja pankkisaamiset koostuvat käteisestä rahasta ja pankkisaamisista, nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä alle kolmen kuukauden finanssisijoituksista. Luottosaldolliset tilit esitetään lyhytaikaisina korollisina velkoina.

Ulkomaan rahan määräiset tapahtumat

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan euroiksi tapahtuma-ajankohdan valuuttakurssin mukaisesti. Ulkomaan rahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän valuuttakurssin mukaisesti.

Kyseisistä liiketapahtumista ja ulkomaan rahan määräisten varojen ja velkojen muuntamisesta johtuvat kurssivoitot ja -tappiot esitetään liiketoimintaan liittyvien erien osalta tuloslaskelman liikevoittoon vaikuttavina erinä ja rahoitus-erien osalta tuloslaskelman rahoitustuotoissa ja -kuluissa.

Tilinpäätöksen laadinnassa käytetyt valuuttakurssit on esitetty alla olevassa taulukossa:

Valuutta	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007	Tulos kurssi 2008	Tulos kurssi 2007
DKK	7,4560	7,4508	7,4506	7,4583
EEK	15,6466	15,6466	15,6466	15,6466
HUF	251,7375	251,3283	266,7000	253,7300
LTL	3,4528	3,4528	3,4528	3,4528
LVL	0,7026	0,7001	0,7083	0,6964
NOK	8,2248	8,0183	9,7500	7,9580
PLN	3,5151	3,7831	4,1535	3,5935
RUB	36,4231	35,0199	41,2830	35,9860
SEK	9,6169	9,2521	10,8700	9,4415
UAH	7,6630	6,8963	10,9964	7,4267
CZK	24,9590	27,7582	26,8750	26,6280
SKK	31,2723		30,126	

Johdannaisinstrumentit

Yhtiön vuosina 2008 ja 2007 käyttämät pääasialliset johdannaisinstrumentit koostuivat koronvaihtosopimuksista. Kyseisiä sopimuksia on käytetty yhtiön rahoitusperiaatteiden mukaiseen suojaukseen.

Ramirent soveltaa suojauslaskentaa koronvaihtosopimukseen. Suojauskohteena on korollisten velkojen koronmaksuun liittyvä vastainen kassavirta.

Suojausinstrumenttien käyviä arvoja ei kirjata tilinpäätökseen. Ne esitetään sen sijaan vastuusitoumuksina tilinpäätöksen liitetiedoissa. Niiden suojausvaikutus kirjataan tuloslaskelmaan niiden rahoituskulujen oikaisuina, jotka syntyvät suojattavien kohteiden perusteella (korolliset velat).

Koronvaihtosopimusten lisäksi on myös käytetty vähäisessä määrin lyhytaikaisia valuuttatermiinejä.

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1. Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

	2008	2007
Suomi	1 090 020,00	1 042 215,00
Muut Euroopan maat	2 871 226,44	1 429 134,00
	3 961 246,44	2 471 349,00

2. Liiketoiminnan muut tuotot

	2008	2007
Omassa käytössä olleiden aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	2 716,23	11 177,55
Muut erät	900,00	6 589,44
	3 616,23	17 766,99

3. Henkilöstökulut

	2008	2007
Palkat ja palkkiot	-3 072 908,36	-1 539 570,92
Eläkekulut	-246 473,02	-201 419,66
Muut henkilöstökulut	-132 753,47	-117 690,92
	-3 452 134,85	-1 858 681,50

Johdon palkat ja palkkiot

	2008	2007
Toimitusjohtaja	-595 296,60	-667 215,94
Hallituksen jäsenet	-355 699,80	-344 808,00
	-950 996,40	-1 012 023,94

Edellä mainitut toimitusjohtajan palkat ja palkkiot sisältävät myös eläkekuluja, mutta eivät muita sosiaalikuluja.

Henkilöstön määrä

	2008	2007
Henkilöstön määrä keskimäärin tilikauden aikana	18	13

4. Poistot ja arvonalentumiset

	2008	2007
Aineettomista hyödykkeistä		
Liikearvosta	-18 593,79	-
Muut aineettomat oikeudet	-34 689,95	-
Muista pitkävaikutteisista menoista	-40 917,07	-46 012,30
Aineellisista hyödykkeistä		
Koneista ja kalustosta	-58 845,88	-25 535,00
	-153 046,69	-71 547,30

5. Liiketoiminnan muut kulut

	2008	2007
Kiinteistövuokrat	-333 323,53	-83 526,81
Muut kiinteistökulut	-31 423,08	-6 640,15
IT- ja toimistokulut	-637 104,74	-78 078,93
Muut operatiiviset leasingkulut	-71 398,65	-3 590,63
Ulkopuoliset palvelut	-1 603 653,57	-1 329 674,26
Muut kulut	-1 852 286,54	-1 098 843,24
	-4 529 190,11	-2 600 354,02

Tilintarkastajien palkkiot:

	2008	2007
Tilintarkastus	-1 100,00	-130 160,00
Veroneuvonta	-6 225,00	0,00
Muut palkkiot	-102 535,85	-319 506,00
	-109 860,85	-449 666,00

6. Rahoitustuotot ja -kulut

	2008	2007
Osinkotuotot tytäryhtiöiltä	19 821 605,55	360 822 179,74
Korkotuotot tytäryhtiöiltä	15 721 217,70	9 751 562,15
Muut korkotuotot	333 188,58	234 232,40
Valuuttakurssivoitot ja tappiot	18 726 050,82	4 613 185,27
	54 602 062,65	375 421 159,56

Rahoituskulut

	2008	2007
Korko- ja muut rahoituskulut tytäryhtiöille	-3 230 839,92	-1 393 203,08
Korko- ja muut rahoituskulut muille	-20 185 456,25	-12 478 080,99
Valuuttakurssitappiot	-20 639 521,86	-3 345 998,46
	-44 055 818,03	-17 217 282,53

7. Satunnaiset erät

	2008	2007
Saadut (+) / myönnytyt (-) konserniavustukset	18 520 000,00	26 968 725,67
Ramirent Holding AB:n purkutulos (-/+)	1 093 555,24	-163 088 754,03

Purkutulos liittyy Ramirent Oyj:n ruotsalaisen tytäryhtiön uudelleenorganisointijärjestelyihin. Yksityiskohtaisempi selvitys asiasta on esitetty otsikon Emoyhtiön tilinpäätös – FAS (suomalainen tilinpäätöskäytäntö) alla.

8. Tilinpäätössiirrot

	2008	2007
Suunnitelman ylittävät poistot	69 373,37	-

9. Tuloverot

	2008	2007
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	3 408 129,46	1 302 235,42
Tuloverot satunnaisista eristä	-4 815 200,00	-7 011 868,67
	-1 407 070,54	-5 709 633,25

EMOYHTIÖN TASEEN LIITETIEDOT

10. Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo, muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	-	10 833,11	242 125,69	252 958,80
Lisäykset	-	192 825,44	140 165,00	332 990,44
Liiketoimintasiirto	102 265,87	170 969,78	44 400,12	317 635,77
Hankintameno 31.12.	102 265,87	374 628,33	426 690,81	903 585,01
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-147 460,79	-147 460,79
Poistot	-18 593,79	-34 689,95	-40 917,07	-94 200,81
Kertyneet poistot 31.12.	-18 593,79	-34 689,95	-188 377,86	-241 661,60
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	10 833,11	94 664,90	105 498,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	83 672,08	339 938,38	238 312,95	661 923,41

Aineettomien hyödykkeiden muutokset 2007

Liikearvo, muut aineettomat oikeudet ja muut pitkävaikutteiset menot	Liikearvo	Muut aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	15 574 966,05	20 626,72	2 266 377,68	17 861 970,45
Lisäykset	-	10 833,11	7 120,88	17 953,99
Liiketoimintasiirto	-15 574 966,05	-20 626,72	-2 031 372,87	-17 626 965,64
Hankintameno 31.12.	-	10 833,11	242 125,69	252 958,80
Kertyneet poistot 1.1.	-11 205 334,67	-	-2 027 695,77	-13 233 030,44
Liiketoimintasiirto	11 205 334,67	-	1 926 247,28	13 131 581,95
Poistot	-	-	-46 012,30	-46 012,30
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-147 460,79	-147 460,79
Kirjanpitoarvo 1.1.	4 369 631,38	20 626,72	238 681,91	4 628 940,01
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	10 833,11	94 664,90	105 498,01

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2008

Kiinteistöt, koneet & kalusto	Maa alueet	Rakennukset & rakennelmat	Koneet & kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	-	-	167 976,11	167 976,11
Lisäykset	-	-	130 020,56	130 020,56
Liiketoimintasiirto	-	-	70 598,23	70 598,23
Vähennykset	-	-	-15 169,24	-15 169,24
Hankintameno 31.12.	-	-	353 425,66	353 425,66
Kertyneet poistot 1.1.	-	-	-38 229,12	-38 229,12
Vähennykset	-	-	1 685,47	1 685,47
Poistot	-	-	-58 845,88	-58 845,88
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-95 389,53	-95 389,53
Kirjanpitoarvo 1.1.	-	-	129 746,99	129 746,99
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	258 036,13	258 036,13

Aineellisten hyödykkeiden muutokset 2007

Kiinteistöt, koneet & kalusto	Maa alueet	Rakennukset & rakennelmat	Koneet & kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	681 525,34	4 159 374,51	93 978 456,09	98 819 355,94
Lisäykset	-	-	129 211,26	129 211,26
Liiketoimintasiirto	-681 525,34	-4 159 374,51	-93 901 246,84	-98 742 146,69
Vähennykset	-	-	-38 444,40	-38 444,40
Hankintameno 31.12.	-	-	167 976,11	167 976,11
Kertyneet poistot 1.1.	-	-1 292 415,34	-41 927 440,95	-43 219 856,29
Vähennykset	-	-	14 525,84	14 525,84
Liiketoimintasiirto	-	1 292 415,34	41 900 220,99	43 192 636,33
Poistot	-	-	-25 535,00	-25 535,00
Kertyneet poistot 31.12.	-	-	-38 229,12	-38 229,12
Kirjanpitoarvo 1.1.	681 525,34	2 866 959,17	52 051 015,14	55 599 499,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	-	-	129 746,99	129 746,99

12. Sijoitukset

Sijoitusten muutokset 2008

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tytäryhtiöosakkeet ja muut sijoitukset			
Hankintameno 1.1.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Hankintameno 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 1.1.	429 838 830,00	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67

Sijoitusten muutokset 2007

	Osuudet saman konsernin yrityksissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Tytäryhtiöosakkeet ja muut sijoitukset			
Hankintameno 1.1.	232 469 416,61	316 717,23	232 786 133,84
Lisäykset	375 120 499,91	-	375 120 499,91
Liiketoimintasiirto	-14 535 234,39	-285 678,76	-14 820 913,15
Vähennykset	-163 215 852,48	-27 332,45	-163 243 184,93
Hankintameno 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67
Kirjanpitoarvo 1.1.	232 469 416,61	316 717,23	232 786 133,84
Kirjanpitoarvo 31.12.	429 838 829,65	3 706,02	429 842 535,67

Lisäykset vuonna 2007 koostuvat Ramirent Finland Oy:n osakkeista, jotka muodostuivat 1.1.2007 Ramirent Finland Oy:lle siirretystä vuokrausliiketoiminnasta (33,6 Me) sekä Ramirent AB:n osakkeiden hankinnasta Ramirent Holding AB:ltä konsernin sisällä 31.12.2007 (341,5 Me).

Vähennykset vuonna 2007 liittyvät suunniteltuun Ramirent Holding AB:n purkuun vuonna 2008. Vähennyksen tulosvaikutus oli 163,2 Me (lisätietoja liitetieto 8).

Ramirent Oyj:n tytäryhtiöt ja sen omistusosuudet niissä on eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 35.

Erittely muista sijoituksista

	2008	2007
Telekommunikaatioyhtiöiden osakkeet	3 706,02	3 706,02
	3 706,02	3 706,02

13. Lainasaamiset

	2008	2007
Lainasaamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Korolliset lainasaamiset	187 908 168,09	141 520 500,35

14. Lyhytaikaiset saamiset

	2008	2007
Lyhytaikaiset saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä		
Myyntisaamiset	1 803 322,38	554 697,76
Siirtosaamiset	21 406 350,88	127 323,92
Muut saamiset	22 668 812,83	411 803 127,55
Lyhytaikaiset saamiset muilta		
Myyntisaamiset	-	-
Siirtosaamiset	3 660 915,13	1 279 345,72
Muut saamiset	1 670,96	3 292 323,81
	49 541 072,18	417 056 818,76

Muut saamiset Ramirent Oyj:n tytäryhtiöiltä sisältävät osinkosaamiset, konserniavustussaa-
miset sekä konsernitilisa-

Siirtosaamiset sisältävät pääasiassa ennakkoon maksettuja liiketoiminnan kuluja, vuokratuottoja ja korkosaamia.

15. Rahat ja pankkisaamiset

	2008	2007
Rahat ja pankkisaamiset	-	-

16. Oma pääoma

	Osa- pääoma	Ylikurssi rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oman pääoman muutokset 2008					
1.1.2008	11 685 081,87	126 643 828,85	-	272 933 436,83	411 262 347,55
Ylikurssirahaston alentaminen	13 314 918,13	-126 643 828,85	113 328 910,72	-	-
Osingonjako	-	-	-	-54 349 218,00	-54 349 218,00
Tilikauden voitto	-	-	-	24 523 310,11	24 523 310,11
31.12.2008	25 000 000,00	0,00	113 328 910,72	243 107 528,94	381 436 439,66

	Osa- pääoma	Ylikurssi rahasto	Kertyneet voittovarot	Oma pääoma yhteensä
Oman pääoman muutokset 2007				
1.1.2007	11 624 510,35	126 011 306,45	91 060 778,24	228 696 595,04
Käytetyt osakeoptiot	60 571,52	632 522,40	-	693 093,92
Osingonjako	-	-	-32 460 090,00	-32 460 090,00
Tilikauden voitto	-	-	214 332 748,59	214 332 748,59
31.12.2007	11 685 081,87	126 643 828,85	272 933 436,83	411 262 347,55

Yhtiön osakepääoma 31.12.2008 koostuu 108.697.328 osakkeesta, joiden matemaattinen kirjanpidollinen vasta-
arvo on 0,2300 euroa per osake.

Yhtiöllä on yksi osakesarja ja kaikkien osakkeiden äänioikeus on yksi ääni per osake.

Voitonjakokelpoiset varat	2008	2007
Edellisten tilikausien voitto	218 584 218,83	58 600 688,24
Tilikauden voitto	24 523 310,11	214 332 748,59
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	113 328 910,72	-
	356 436 439,66	272 933 436,83

Yhtiön hallituksen voimassa olevat valtuudet, joilla yhtiö voi hankkia omia osakkeitaan, luovuttaa omia osakkeitaan ja päättää suunnatun annin toimeenpanosta ilmenevät konsernitilinpäätöksen liitetiedosta 20.

17. Tilinpäätössiirtojen kertymä

	2008	2007
Kertyneet suunnitelman ylittävät poistot	69 373,37	-
Tilinpäätössiirtojen kertymään sisältyy kirjaamatonta laskennallista verovelkaa	18 037,08	-

18. Pitkäaikainen vieras pääoma

	2008	2007
Pitkäaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Korolliset velat	-	-
Pitkäaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	234 000 463,61	161 042 875,35
Eläkelainat	-	327 642,77
	234 000 463,61	161 370 518,12

	2008
Pitkäaikainen vieras pääoma, joka eräännyy yli 5 vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä	50 000 000,00

19. Lyhytaikainen vieras pääoma

	2008	2007
Lyhytaikaiset velat Ramirent Oyj:n tytäryhtiöille		
Korolliset velat	19 824 790,09	351 385 880,84
Ostovelat	147 578,10	87,52
Muut velat	1 212 031,09	-
Siirtovelat	2 543 974,95	72 520,38
Lyhytaikaiset velat muille		
Lainat rahoituslaitoksilta	26 282 194,07	70 709 456,11
Eläkelainat	-	327 642,77
Ostovelat	526 200,87	99 681,18
Siirtovelat	2 087 421,19	4 599 590,34
Muut velat	81 268,48	53 768,23
	52 705 458,84	427 248 627,37

Siirtovelat koostuvat pääosin kulujaksotuksista kuten kertyneestä lomapalkkavelasta, tuloverovelasta ja korkokuluista.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖKSEN MUUT LIITETIEDOT

20. Vastuusitoumukset ja ehdolliset velat

Annetut vakuudet (taseen ulkopuoliset)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet	Yhteensä
31.12.2008			
Takaukset	63 030,00	34 932 670,8	34 955 700,80
			34 955 700,00

Annetut vakuudet (taseen ulkopuoliset)	Muiden omien sitoumusten vakuudeksi annetut	Tytäryhtiöiden puolesta annetut vakuudet	Yhteensä
31.12.2007			
Takaukset	31 800,00	21 536 746,00	21 568 546,00
			21 568 546,00

Ramirentilla on lainoja, lainajärjestelyjä ja takauksia, joihin liittyy omavaraisuus-, velkaisuusaste-, korkokate- ja/ tai muita tunnuslukukovenantteja. Ramirentin tunnusluvut olivat tilinpäätöspäivänä parempia kuin kovenanttien tunnuslukurajat.

Vastaiset leasingmaksut	2008	2007
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	261 025,18	132 874,00
Myöhemmin maksettavat	25 730,32	236 735,00
	286 755,50	369 609,00

Johdannaispimukset	2008	2007
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-4 070 043,00	-184 673,00
Kohde-etuuden nimellisarvo	118 165 103,98	122 021 852,25

OIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN PÄIVÄYS JA HALLITUKSEN ALLEKIRJOITUS

Hallituksen allekirjoitus
Vantaalla 11. helmikuuta 2009

Peter Hofvenstam
hallituksen puheenjohtaja

Kaj-Gustaf Bergh
hallituksen jäsen

Torgny Eriksson
hallituksen jäsen

Ulf Lundahl
hallituksen jäsen

Erkki Norvio
hallituksen jäsen

Susanna Renlund
hallituksen jäsen

Magnus Rosén
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Edellä oleva toimintakertomus ja tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitotavan mukaisesti. Suoritusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Vantaalla 11. helmikuuta 2009
KPMG Oy Ab

Pauli Salminen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Ramirent Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tarkastaneet Ramirent Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2008. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lain mukainen ja että varainhoito on luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Tilintarkastajan tulee suorittaa tilintarkastus Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti ja sen perusteella antaa lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää ammattieettisten periaatteiden noudattamista ja tilintarkastuksen suunnittelua ja suorittamista siten, että saadaan kohtuullinen varmuus siitä, että tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa ei ole olennaisia virheellisyksiä ja että emoyhtiön hallituksen jäsenet ja toimitusjohtaja ovat toimineet osakeyhtiölain mukaisesti. Tilintarkastustoimenpiteillä tulisi varmistua tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen lukujen ja muiden tietojen oikeellisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan ja arvioihin riskeistä, että tilinpäätöksessä on väärinkäytöksestä tai virheestä johtuva olennainen virheellisyys. Tarvittavia tarkastustoimenpiteitä suunniteltaessa arvioidaan myös tilinpäätöksen laadintaan ja esittämiseen liittyvää sisäistä valvontaa. Lisäksi arvioidaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleistä esittämistapaa, tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sekä johdon tilinpäätöksen laadinnassa soveltamia arvioita. Tilintarkastus on toteutettu Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Käsitteemme mukaan olemme suorittaneet tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvia tarkastustoimenpiteitä lausuntoamme varten.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Vantaalla 11. helmikuuta 2009

KPMG OY AB

Pauli Salminen
KHT

Ramirent on johtava korkealaatuisia kone- ja laitevuokrauspalveluja eri asiakasryhmille Pohjoismaissa sekä Keski- ja Itä-Euroopassa tarjoava yritys. Asiakkaitamme ovat rakennusteollisuus, telakat, voimalaitokset, infrastruktuuriprojektit ja julkinen sektori sekä urakoitsijat että kotitaloudet. Konsernilla oli vuoden 2008 lopulla yhteensä 3900 työntekijää ja 360 toimipisteestä koostuva toimipisteverkosto 13 maassa. Konsernin liikevaihto oli 703 miljoonaa euroa. Ramirentin osake noteerataan NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä (osaketunnus RMR1V).